

Originalkopi

164

064400147

Maskinokreavt etter originaldey bokene
av Før Major Isachsen 1939

1898	14 - 21 sept. Sverdrup, Konheim, Isachsen over øresund til Fjord. Nyt land I s 44.
	26 sept. - 28 okt. Sverdrup, Isachsen, Bay, Posheim, Stols til Juliens og omliggende fjorder. Nyt land I s 47.
	Fintoren 1898 - 99 obsv. av jordmagnetisme og micrometeor.
1899	22/2 - 1/3. Sverdrup, Baumann, Isachsen, Bay, Hendriksen til Hayes sund. Nyt land I s 105.
	17/4 - 16/5. Sverdrup, Isachsen, Stols, Bay, Hassel, styrmannen Nordfjord etc. Isachsen og Hassel kartlegger. Nyt land I s 178.
	23/5 - 2/6. Isachsen og Braskerud over imlandetisen på Ellef Ringnes. Nyt land I s 169.
	14/7 - 18/7. Isachsen, Schei, Hendriksen ledder etc. i Rutherfordfjorden.
	5/9 - 6/10. Sverdrup, Isachsen, Posheim, Stols til Sæsfjorden og andre steder. Nyt land I s 247.
	13/10 - 10/11. Med Hassel på kartlegging og kjøttbehandling øst- og vest- over. Nyt land I s 298.
1900	23/2 - 3/3. Isachsen, Schei, Bay, Stols med proviant til hovedstasjon. Nyt land I s 346.
	20/3 - 19/6. Isachsen og Hassel til Ellef Ringnes land og østover. Nyt land I s 363 og II s 40.
	26/6 - 3/7. Isachsen, Simmons og Bay til Moskusfjord. Nyt land II s 35.
	16/10 - 26/10. Isachsen og Schei på jakt i fjordinnløpene. Nyt land II s 362.
	30/10 - 1/11. " " " " " Vestover. Nyt land II s 37.
1901	12/1 - 2/2. Isachsen, styrmannen, Schei, Hassel depottur til Kapp Syvest. Nyt land II s 186.
	6/4 - 6/5. Isachsen og Hassel modt Flinges' Land. N.L. II s 362.
	24/5 - 10/7. Isachsen, bay, Peter, Simmons på skrapetur og vestover. Nyt land II s 344.
	20/7 - 7/8. Isachsen, Sverdrup, Schei, Stols båttur til Horns Revet. Nyt land II s 360.
	9/8 - 23/9. Isachsen, Sverdrup, Schei, Posheim fangst. N.L. II s 403.
	30/9 - 10/10. Isachsen, Schei, Posheim, styrmannen på moskutjekt. Nyt land II s 419.
1902	1/4 - 18/4. Isachsen, Posheim, Hassel til Cone Island etc. for å lage beregning. Nyt land II s 453.
	23/4 - 22/5. Isachsen, Bay til øvre Devon. Nyt land II s 459.
	25/5 - 1/6. Isachsen, Simmons til Skankollifjorden. Nyt land II s 463.
	24/6 - 1/7. Isachsen, Stols kartlegger Gåsefjorden.
	17/7 - 5/8. Isachsen, Bay, Simmons, Peter skrapetur vestover, Øvre Søn. Nyt land II s 500.

Isachsens reiser 1898 - 1902

Efter Sverdrup og Hassel

- 1898 I4 - 2I sept. Sverdrup, Fosheim, Isachsen over breene til Alexandra fjord. Nytt Land I s 44.
26 sept.- 28 okt. Sverdrup, Isachsen, Bay, Fosheim, Schei til Fort Juliane og omliggende fjorder. Nytt Land I s 47.
Vinteren 1898 - 99 obsv. av jordmagnetisme og misvisning.
- 1899 22/2 - I/3. Sverdrup, Baumann, Isachsen, Bay, Hendriksen på "prøvetur" i Hayes sund. Nytt Land I s 105.
I7/4 - I3/5. Sverdrup, Isachsen, Stoltz, Bay, Hassel, styrmannen til Nordfjord etc. Isachsen og Hassel kartlegger. Nytt Land I s 132.
23/5 - 2/7. Isachsen og Braskerud over innlandsisen på Ellesmere Land. Nytt Land I s 189.
I4/7 - I8/7. Isachsen, Schei, Hendriksen lodder etc. i Rutherfordklaren
8/9 - 8/10. Sverdrup, Isachsen, Fosheim, Stoltz til Båtsfjorden for å opprette et depot. Nytt Land I s 247.
I3/I0 - IO/II. Med Hassel på kartlegging og kjøtthenting øst- og vestover. Nytt Land I s 298.
- 1900 23/2 - 3/3. Isachsen, Schei, Bay, Stoltz med proviant til hovedteltet. Nytt Land I s 346.
20/3 - 19/6. Isachsen og Hassel til Ellef Ringnes Land og østover. Nytt Land I s 363 og II s 40.
28/6 - I5/7. Isachsen, Simmons og Bay til Moskusfjord. Nytt Land II s 56.
I6/I0 - 28/I0. Isachsen og Schei på jakt i fjordmunningen. N.L.II s 156
30/I0 - 9/II. " " " " " vestover. Nytt Land II s 159.
- 1901 I2/3 - 25/3. Isachsen, styrmannen, Schei, Hassel depottur til Kapp Sydvest. Nytt Land II s 186.
8/4 - 6/6. Isachsen og Hassel rundt Ringnes' Land. N.L. II s 362
24/6 - 20/7. Isachsen, Bay, Peder, Simmons på skrapetur og vestover Nytt Land II s 374.
20/7 - 7/8. Isachsen, Sverdrup, Schei, Stoltz båttur til North Devon Nytt Land II s 380.
9/9 - 23/9. Isachsen, Sverdrup, Schei, Fosheim fangst. N.L.II s 401
30/9 - 19/I0. Isachsen, Schei, Fosheim, styrmannen på moskusjakt. Nytt Land II s 419.
- 1902 I/4 - I8/4. Isachsen, Fosheim, Hassel til Cone Island etc. for å nedte legge beretning. Nytt Land II s 483.
23/4 - 22/5. Isachsen, Bay til North Devon. Nytt Land II s 489.
25/5 - 9/6. Isachsen, Simmons til Stenkullfjorden. Nytt Land II s 494
24/6 - 4/7. Isachsen, Stoltz kartlegger Gåsefjorden. " " " s 499
7/7 - 5/8. Isachsen, Bay, Simmons, Peder skrapetur vestover, Djevleøen. Nytt Land II s 508.

S v e r r e H a s s e l ' s

over for soll og demp i klart dagbok

2. Framferd 1898 - 1902.

Juni 29. 1898. Avgikk fra Kristiania 24.juni kl. $II\frac{1}{2}$ fm. til Drøbak hvor vi lå for anker noen timer. Gikk derfra kl.II em til Horten, hvor vi kom ut på morgen den 25. Inntok krutt, og gikk derfra om em. til Kristiansand, hvor vi kom kl. $I0\frac{1}{2}$ em. den 26. Gikk neste dags em. kl.3 fra Kristiansand til Nord grønland. Intet av betydning inntruffet.

Juli 2. Passerte Fair Hill igår kl. 7 fm. Det var sterk motstrøm, og vi avanserte smått. Omtrent kl. 10 fm taptes fyret av sikte, disig luft.

Juli 17. Fikk den første kjenning av Grønland i em ved 3-tiden idet vi så den lyse refleks som innlandsisen kastet på himmelen.

Juli 18. Så land idag på slutten av hundevakten. Landet var hvitt med mørke partier nederst - en del av innlandsisen med noe av kyststrekningen. Kom om formiddagen inn mellom drivis som blev tykkere og tykkere etter hvert. Skjøt et par klappmyss om em.

Juli 19. Kom ut av isen ved 3-tiden imorges, men traff etter drivis ved 8-tiden. Da det blev tykke, forankret vi ved isanker for og akter i et isflak og fylte vann. Fersk vann fantes i mengde på flaket. Litt før vi ankret, skjøt Fosheim en klappmyss som Hendriksen, styrmannen, Fosheim og Schei rodde avsted etter i stb. fangstbåt. De tok bare skinnet med ombord. Kastet loss fra flaket ved 12-tiden og fortsatte reisen. Det var et storartet skue å se isen spille i de forskjelligste farver når solen skinte på den. Rett som det var så vi sel ligge bortover isen for å sole sig. Forundret så de Fram nærmere sig, og kom den altfor nær, bar det gjerne hodekulls i vannet. Kl.II em ankret vi etter ved et isflak, da tåken blev temmelig tykk. Omtrent samtidig så vi et nydelig nordlys som var synlig ca. 10 min.

Juli 20. Kastet loss fra flaket kl.2 inatt. Hendriksen fikk et kaldt bad da

han var på flaket for å la gå ankrene. Enden han skulde gå ombord i var nemlig ikke satt tilbørlig fast, så han jumpet i vannet til over livet. Han blev dog straks halt ombord. - Kl. 5 fm blev vi fri isen, går for øieblikket vestover for seil og damp i klart vanne.

Juli 25. 1898, Sverdrups mening var å gå inn til Sukkertoppen idag, men da vi kl. 6 i em. kom under land, blev vi nødt til å vende på grunn av is. Styrer nordover for Egedes Minde. Her oppe er isforholdene tålelig gode. Det ligger vel is langs landet, og somme steder kan den stikke nokså langt ut i sjøen. Men slik pakkis som nede ved Kapp Farvel er her langt fra ikke. Der hvor vi var nødt til å gå gjennem isen, var flakene temmelig spredte.

Juli 27. Ankret på Egedes Mindes red kl. $4\frac{1}{2}$ em. Gikk i land ved 8-tiden. Der dansedes opp i et gammelt skur som på samme tid gjorde tjeneste som skolehus, bedehus, likhus etc. Folkene i land var meget forekommende, Var oppe i prestens hus i løpet av aftenen og blev skjenket vin. Studerte folkeliv og drakter inngående. Kom ombord kl. I om natten etter en vel tilbragt dag.

Juli 28. Lettet anker og gikk ut kl. 6 em, styrte for Godhavn. Idag har koloniens bestyrer med kone spist middag ombord. Mottok idag 32 hunder som blev fortøid på fordekket og holdt et syndig spetakkel.

Juli 29. Kastet anker på Godhavns red kl. $3\frac{1}{2}$ imorges. Begynte å fylle kull. Kullene bragtes langs siden i en gammel koff og lempedes i kurver over rekken. Koffen måtte gjøre adskillige reiser frem og tilbake, da vi skulde ha ombord over 50 tonn, og den bare tok 10. Jeg så at kvinner var med på å laste koffen i land, mens bare manfolk fikk være med ombord.

August 1. Ferdig med kullfyllingen. Igår, søndag, arbeidedes med kullene til kl. 2 em. Det var gudstjeneste i land om fm, men da prekenen holdtes på grønlands, var det bare to av oss som gikk i land til den. Der kunde vel være omrent 50 mennesker samlet, fortalte Fosheim. De syntes alle meget andekti-ge. Det blev spilt på husorgel.

Senere på kvelden var det dans i land. Men Peder Hendriksen og jeg var med kaptein Sverdrup tvers over odden til en hvalstasjon. På veien for-

talte Sverdrup om sin vandring på innlandsisen med Nansen. Da vi kom tilbake, var dansen slutt, og vi rodde alle ombord. Tok igår ombord 34 hunder.

August 2. 1898. Lettet anker ved 8-tiden og dampet ut av havnen. Til avskjed veksledes salutt. Kolonibestyreren, hans assistent og presten fulgte oss et stykke utover. De hadde egen båt med eskimomannskap. Til avskjed gav de oss et hurra og viftet med sitt danske flagg idet Fram mer og mer fjernet sig fra dem. Kurs sattes for Upernivik.

August 4. Ankom til Upernivik ved 10-tiden om em. Gikk i land en tur ved 11-tiden. Selv så langt nord som her - Upernivik er den nordligste kristne koloni i hele Grønland - er eskimoene i besiddelse av et visst civilisert preg, hvilket vel for det meste har sin årsak i at engelske hvalfangere kommer hit op flere ganger om sommeren. Dessuten er det to ganger om sommeren danske skib her oppe, som bringer etterretninger fra utenverdenen og henter koloniens produkter som vesentlig består i skinn og tran. Upernivik er virkelig den peneste av de tre kolonier vi nu har vært innom. Kolonien har en uskyldig liten kirke og en kirkegård hvor flere eskimograver fins, pyntet med kors og innskrifter. Her ligger også en dansk prests hustru begravet sammen med deres tre barn. På platene over graven står meget vakre innskrifter forfattet av presten selv. I løpet av kvelden var jeg inne i den nuværende prests hus og drakk et glass øl. Han bor svært pent i et fullstendig europeisk hus. "Om vinteren", fortalte han, "må vi kaste sne helt over hustaket for å holde varmen inne."

August 5. Lettet anker ved 10-tiden i fm og styrte videre nordover. Det er tale om at kaptein Sverdrup tenker sig innom Kapp York for å drive tuskhandel med eskimoene der oppe for ekspedisjonens regning. Disse eskimoer er hedninger.

August 7. Inatt så vi for første gang midnattsolen. Vi hadde deilig vær. Det går hurtig nordover.

Kom fast i isen ved 4-tiden imorges. Isen er hverken videre sterk eller tykk, men Fram kan ikke med sin svake maskin forsere den. Ved formiddagsvaktens begynnelse så vi enkelte klarer rundt skibet. Maskinen blev satt

i gang ved 9-tiden, men kl. $3\frac{1}{2}$ om em var vi etter fast. Vi befinner oss nu omrent midt i Melvillebukten.

August 8. 1898. Inatt har vi gått en manns vakt på dekket. Under min vakt-tørn måtte jeg hele tiden benytte hundesvøpen for å holde hundene noenlunde rolige, da det øvrige mannskap ellers ikke kunde få sove. Enkelte av våre eskimohunder er noen rene støvere til å hyle. De hyler i sannhet som ulver.

Ved formiddagsvaktens begynnelse idag var isforholdene omrent de samme som igår. Vi forserete fremad med maskinen fra kl.9 til II fm, så var vi etter fast.

August 12. Har ligget fast i isen like til kl.8 i aften, da vi så smått begynte å forserere oss frem. Det var dog et temmelig vanskelig stykke arbeide. Utpå natten måtte vi en/ dog en gang ned på isen for å hugge Fram løs, da den hadde kjørt sig fast mellom to isflak. Vi har hele tiden ligget med benkede fyrer for å være klar til å gå når som helst.

August 13. Kl.5 imorges var vi klar av isen. Satte kurset vestover langs landet.

August 14. Det går briljant. Treffer av og til drivis, men den hindrer oss ikke. Innunder landet ligger isen tett.

August 15. Kl.10 em ankret vi på Foulke fjord for å gå på videnskapelige - og jaktekspedisjoner. Hele mannskapet blev fordelt, og jeg skulde være med Schei innover fjorden. Da vi var kommet et stykke innover, gikk vi i land på den nordre siden av fjorden og overraskedes ved å opdage et helt depot der. Det var kastet minst 20 tonn kull i dynge der, og en stor hvalbåt med bunnen i været tjente som oplagssted for proviant og klær formodentlig. På akterspeilet stod: N.Y. Windward. Dessuten lå der bruddstykker av et brev. Av dette brev som var datert juli 1898, kunde sluttet at Peary hadde vært her i år og nedlagt dette depot, - ennvidere at han nu var nordenfor oss, og at han altså må ha forlatt New York i de første dager av juli. Vi tok brevlappene med oss for å vise til de andre. I nærheten av depotet lå 10 forlatte eskimogammer. Det kunde ikke være så svært mange år siden disse hadde vært bebodd, da de enda var i god stand. Efter en tur rett oppover fjellet drog

vi videre innover fjorden. Underveis skjøt vi alkekonger og teister som lå i mengdevis på vannet. Det var en vakker natur her inne og like varmt som en sommerdag på Kristianiafjorden. Fjellene skinte i alle farver med fugleflokke-ne brusende omkring sig, og midnattsolen kastet sitt glimrende lys over alt sammen. Vi kom da endelig inn til bunnen av fjorden og gikk i land med våre geværer. Schei skjøt to harer med sin hagle, men da jeg skjøt etter en med min rifle, skjøt jeg bom. Jeg tenkte da som så, at det var bedre å spare sine patroner enn å kaste dem vekk på springende harer, hvorfor jeg lot det være med det ene skudd, især da jeg ikke kjente geværet. Klokken blev $\frac{1}{2}8$ innen vi atter kom oss i båten og rodde tilbake til Fram. Klokken $\frac{1}{2}10$ var vi ombord, og jeg skal si at stuertens kaffe smakte utmerket. Så tørnte jeg inn ogsov til kl. $\frac{1}{2}3$ om ettermiddagen. På turen hadde vi snekken som vi fikk av A. Ringnes. Det var en deilig båt å ro i, lett og hendig.

August 16. 1898. Kl. 3 em lettet vi anker og styrte nordover for øen Littleton og var utfør den kl. $4\frac{1}{2}$. Sverdrup med tre mann rodde i land og nedla beretning om reisen hittil i en varde på toppen av øen. Beretningen var innesluttet i en flaske. Så snart de kom ombord, fortsattes reisen nordover. Omrent kl. 9 måtte vi legge fast for isen. Vi fortøide som vanlig ved et isflak.

August 17. Kastet loss kl. $4\frac{1}{2}$ imorges og forsøkte vestover, men kl. $6\frac{1}{2}$ måtte vi atter legge fast.

Kl. 9 fm kastedes loss og kursen sattes lenger vestover hvor det såes enkelte råker. Kommet under lend på den andre siden, fant vi åpent vann. Kl. $7\frac{1}{2}$ lå atter isen tett forut, hvorfor vi ankret i bukten ved Kapp Sabine. Her skal Greely ha lidt meget under en overvintring. Sverdrup og Baumann med vi-denskapsmennene gikk i land i snekken for å undersøke terrenget og muligens finne spor etter Greely.

August 18. I em gikk vi inn i en liten bukt som enda intet navn har. Isen var hele tiden i drift på grunn av tidevannet utenfor. Et bord, det øverste om stb. blekket således i snekken vår, som lå på vannet. Den blev klemt mellom et isflak og siden. Bukten var som havn betraktet utmerket, men dyreliv fantes ikke. En isbre strakte sin veldige masse helt ned i vannet i bunnen av den og gjorde

luften kald og fuktig.

August 19. 1898. Inatt var Sverdrup, Baumann, styrmannen og jeg ute på en ekspedisjon gjennem Rice Strait. Vi hadde en av fangstbåtene med. Tidevannet gikk temmelig sterkt, men innunder land var det ofte bakevje så det var nok så greit å ro allikevel. Sundet var smalt, men temmelig dypt. Et sted loddet vi således 86 m. Lengden av sundet var vel 7-8 km - goldt og øde overalt, bare noen måker hadde reder et enkelt sted på fjellveggen. Ved 2-tiden om morgenen var vi tilbake ved Fram. Siden var de tre herrer ute på hvalross- og seljakt, men fikk intet.

I fm var Sverdrup med et par andre ute for å undersøke isforholdene. De så en råk som strakte sig et stykke nordover. Da de ved 4-tiden i em kom tilbake, lettet vi anker og gikk ut. Kommet utenfor var råken forsvunnet, og vi fortøide til et isflak.

August 21. 1898. I em røk det op en frisk nordenbris, hvorfor vi kl. 9 om kvelden kastet loss fra flaket og gikk inn i Frams gamle havn igjen, hvor vi ankret.

August 22. Ved $10\frac{1}{2}$ tiden i fm drog Sverdrup, styrmannen, Baumann og jeg avsted på en ekspedisjon innover Hayes sund, nærmest for å undersøke om skudd som enkelte hadde hørt på en jakttur, skrev sig fra Peary. Isen lå som vanlig temmelig tett, hvorfor vi et par steder måtte trekke båten over flakene. Herunder falt styrmannen i til midt på livet. Heldigvis hadde han islandsk ulltrøie på. Denne trakk han på benene, votter på føttene, grønlandsk skinnbukse og komager utenpå det hele. Ingen Peary oppdagedes. Kom ikke tilbake til Fram før kl. 3 morgen den 23.

I den siste måned har vi vesentlig benyttet tiden til jakt og klar gjøring til overvintring. Vi har sikkert skutt over 20 hvalross og en del sel. Utenfor Rice Strait har nemlig vannet i det lengste holdt sig åpent, og her har dyrerne hatt sin tumleplass. En del mindre ekspedisjoner har også vært på ferde, spesielt for å søke etter Greelys hus som skalde finnes her. Ingen har funnet noe slikt. Da isen begynte å stenge overalt, måtte jakten og båtekspedisjonene oppgives. Følgelig begynte kapteinens å tenke på sledeekspedisjonene

og besluttet å ta en tur over isbreene innover til Hayes sund. Kapteinen, Fosheim og Isachsen drog så avsted med 2 kobler hunder, ski og kjelker samt proviant for 8 dager. Dette var den 14. september.

21. september 1898. Inatt da jeg hadde vakt mellom kl. I og 3, kom kapteinen og de to andre tilbake, friske og raske. De hadde hatt en meget anstrengende tur, især var nedgangen fra en av breene vanskelig. De drog så på sjøisen innover Hayes sund inntil kapteinen fant et sted, passende for kvarter for en ekspedisjon. Det var meningen ved tilbakekomsten å utruste en større ekspedisjon som skulle ligge her en måneds tid og undersøke traktene omkring. Efter en dags stilleliggen vendte de tilbake til Fram. På turen tilbake fulgtes bare sjøisen. De så en mengde isbjørnspor. Inne i Hayes fjord fulgte Fosheim hele den dagen de lå stille, sporene etter 3 moskusdyr, men uten resultat. Da de kom til munningen av Rice Strait, måtte de etterlate sledene og hundene og gå fjellet til Fram, da isen enda ikke hadde lagt sig helt. Vi hentet sledene og hundene neste dag og satte sakene over råken i båt.

25. september. Dagene har vært optatt med forberedelser til den nye ekspedisjon. Deltagerne er Kapteinen, Fosheim, Isachsen, Bay og Schei. For å følge dem inn i Hayes sund til stasjonen går styrmannen, Stolz, Simmons og jeg. Det tas med 8 kobbel hunder og 8 sleder. Vi som ikke skal bli der inne, tar de 4 med oss tilbake til Fram. Det er ca. 10 mil inn til stasjonen, og det tenker vi å klare på 2 dager. Imorgen reiser vi.

26. september. Vi måtte sette sakene vi skulle ha med og provianten over råken i Rice Strait i båt, og før alt var surret på sledene og vi var klar til å kjøre, blev klokken 12. Vi kjørte den hele dag i temmelig slett is til kl. 7 aften, da vi slo telt ved den søndre side av Alexandrafjord. Her spiste vi ertepølse til kvelds og tørnte inn i soveposene, trette etter en slitsom dag. Tilbakelagt distanse ca. $3\frac{1}{2}$ mil.

27. september. Kl. 4 imorges blev kokken purret. Han tørnte ut og kokte kaffe og purret oss da den var ferdig. Vi satt i soveposene og drakk kaffen og fikk oss en røk samtidig. Så tørnte vi ut og pakket posene sammen, gikk ned til stranden og surret på sledene. Hver mann løste sitt respektive kobbel

og spente for. Så var vi klare og drog avsted med Sverdrup i spissen i en lang kolonne i den solklare morgen. Tvers over Alexandrafjord var isen ytterst slett, og tungt gikk det, da hver slede med bagasje i gjennemsnitt veide ca. 200 kg. I den ujevne is måtte man støtte og skyve sleden for å hjelpe hundene, men imellem kunde man jo selv sitte på også. Endelig etter 14 timers anstrengende marsj var vi på den andre siden av fjorden, og her blev isen meget bedre. Inne i Hayes sund var det et sted den nydeligste skøiteis man kunne tenke sig. Kl. 5½ em var vi endelig ved vårt bestemmelsessted. Vi kjørte kjelkene op på stranden, spente hundene fra og slo op vårt telt for natten. I dag hadde vi kjørt 6 mil, så jeg skal si det smakte å komme i posen.

28. september 1898. I dag har vi arbeidet med å opføre teltet riktig solid og godt, så de 5 som skal være tilbake, kan få det så varmt som mulig. Vi har kastet op jord omkring det i en høide av 3 fot, og Sverdrup har selv sydd det dobbelte tak fast. Alle sprekker er tettet med mose og all proviant og bagasje bragt op fra stranden og plasert rundt omkring det. Imorgen tidlig skal vi reise tilbake igjen.

29. september. Kl. 4 idag var jeg oppe og kokte kaffe. Purret de andre som drakk ka fe i posene. Kl. 7 drog vi avgårde i strykende fart med de tomme sleder. Hundene var hissige til å gå på, og følgen var at Simmons' og mitt kobbel røk sammen, og da mine hunder var noen blodtörstige uhyrer, var følgen den at de skadebet en av hans. Jeg tok den skadebitte hund bak på min slede og kjørte videre til kl. 2½ em. Da mistet jeg uheldigvis svøpen og stoppet for å få tak i den igjen. Neppe hadde jeg svingt rundt for å ta svøpen, før hele kobbelet som en lavine styrtet sig over den syke hund og drepte den på stedet. Ved å slå med sleden og kaste store isstykker over dem fikk jeg dem endelig etter en stunds forløp til å slippe kroppen. Men det kostet ikke liten anstrengelse å få dem frem det første kvarter, da de absolutt vilde tilbake til den drepte. Så gikk de villigere, og etter en stunds forløp hadde jeg tatt igjen de andre. De grønlandske hunder er flinke trekkdyr, men det er mer ulvenatur enn hundenatur i dem. Kl. 6 var vi tilbake ved Fram etter i II timer å ha kjørt 9 mil.

2. oktober 1898. I dag drog Baumann og Stoltz avgårde med 2 sleder og forskjellige småsaker til Sverdrup og de andre inne i Hayes sund. Stoltz hadde mitt forrige kobbel. Det første hundene gjorde da de var kastet loss fra tauet i land for å føres til skibssiden, var å kaste sig over og rive i hjel en av de norske hundene. Dette er den 5. hund det går den vei med, og av disse var det bare en grønlender.

6. oktober. Ved II-tiden i aften kom Baumann og Stoltz tilbake temmelig utsættet. De hadde kjørt fra Hayes sund ved $\frac{1}{2}8$ tiden om morgen, men på grunn av den nylig falne sne og de tungt lastede kjelker gikk det temmelig trått. De hadde nemlig med sig 2 moskusdyr som kapteinen hadde skutt. Da de var kommet til Kapp Rutherford, måtte de la sledene bli tilbake og med hundene alene gå til Framshavn. Da de kom frem til Fram, var etter det samme ulykkelige kobbel ute, Stoltz' nemlig. Finn, en hund doktoren hadde fått i foræringer før vi gikk fra Kristiania, kom uten å ane noe ondt løpende mot kobbelet. Dette var for utyskene en altfor god anledning til å gå unyttet hen, og i løpet av 5 min. var Finn forvandlet til en blodig kjøttmasse. Da jeg kom ned på isen var alt halvparten av hunden opspist.

7. oktober. Kl. 7 idag drog Braskerud og jeg avsted til Kapp Rutherford med 2 kobbel for å hente sledene. Ved $\frac{1}{2}I$ tiden var vi tilbake ved Fram og spiste moskusbiff til middag.

8. oktober. I dag morges drog styrmannen og Olsen avsted innover til Hayes sund for å hente resten av kjøttet. De hadde med forskjellige småsaker til dem der inne. De tok geværer og ammunisjon med.

12. oktober. Imorges kom Olsen tilbake uten slede og med bare 3 hunder. Sleden hadde han etterlatt igår aftes utenfor Kapp Rutherford. Siden hadde han gått sig vill i mørket, og først ved 8-tiden idag kom han ombord svært utmaset. Styrmannen hadde - da han ikke kunde komme lenger - ganske rolig slått sig til roii soveposen og ligget stille natten over. Han kom ombord ved middags-tid med sleden og hundene i god behold. Men kjøttet hadde han lagt fra sig på veien.

13. oktober. Peder og Olsen drog imorges avsted for å hente Olsens slede. Da

de blev borte hele dagen, drog styrmannen og jeg avsted for å se etter dem. Vi traff dem heldigvis straks ute i Rice Strait. Føret var ytterst dårlig, så sleden hadde de ikke maktet lenger enn halvveis.

14. oktober. Ved middagstid idag fikk vi endelig Olsens slede ombord. På samme tid sprang det op en forrykende snestorm fra syd, som varte hele dagen. Av styrmannen og Olsen hørte vi at kapteinens har hatt besøk av Peary. Han kom kjørende med en eskimo og otte hunder for å besøke dem. Besøket var etter forlydende meget kort, ikke mer enn et kvarter. Han var ikke en gang inne i teltet. Da han hørte at vi hadde skutt 30 hvalross og II moskusdyr, blev han meget overrasket. Han har nemlig selv ikke skutt mer enn en stakkars isbjørn. Han ligger med "Windward" på nordre side side av Bache Island, så vidt jeg kunde forstå.

15. oktober. Inatt frisket etter den samme vind op og har blåst i hele dag. Vi skulle dradd innover til Hayes sund idag for å hente kjøtt og bringe forskjellige småsaker der inn, men må opsette det til været bedager sig.

16. oktober. I dag er været bra. Drar sannsynligvis avsted imorgen.

17. oktober. Drog fra Fram ved 9-tiden i fm. med 5 sleder. Vi var 6 mann. Føret var dårlig, meget sne og vann over isen, især ved Kapp Rutherford. Slo telt ved østsiden av Alexandrafjord.

18. oktober. Drog idag tvers over Alexandrafjord i ytterst slett is og føre. Sneen gikk overalt minst til knæs. Da vi var omrent over fjorden ut på em., traff vi kapteinens og Schei som var foruroliget ved vår lange utebliven og hadde besluttet å dra hjem til Fram. Hundene deres var meget medtatt av mangel på føde. En var syk, og en hadde de måttet skyte på veien. De vendte om med oss, og vi slo allesammen telt en time senere på vestsiden av fjorden.

19. oktober. Kom til hovedteltet kl. $2\frac{1}{2}$ em. hvor vi spiste deilig moskuskjøtt med suppe.

20. oktober. Imorges kjørte styrmannen, Hendriksen, Braskerud, Stolz og jeg videre inn over Hayes sund for å hente moskuskjøtt. Føret blev bedre og bedre jo lenger vi kom innover, så det gikk strykende. Utpå em kjørte vi fra hovedsundet inn i en temmelig smal fjord som strakte sig mot NW. Vi var alt

langt inne i den da mørket falt på, så vi var nødt til å slå telt. Da vi kom op på stranden med hundene, skulde atter en av de norske falle som offer for styrmannens navnkundige hundredreperkobbelen. Styrmannen fikk sine fin/grer ille tilredt da han skulde forsøke å berge stakkarens liv.

21. oktober 1898. Efter vel en times hurtig kjørsel idag kom vi til teltplassen, men fant ingen hjemme. De holdt på borte i en av urene og kjørte ned kjøtt. De så temmelig værbitte ut da vi fikk tak i dem. De hadde jo også levet et friluftsliv nu i en måneds tid i streng kulde, så det var ikke noe rart i det. Fosheim og jeg kjørte bort til en isbre. Innunder den lå en kalv som var skutt og nedstenet for ca. 14 dager siden. Efter meget besvær fikk vi den endelig ned på sleden. Vi pigget tilbake igjen i mørket, og Fosheim kom til å gjøre en ufrivillig luftreise da vi skulle stige over en av isrevnene ved brerens fot. Den så nemlig ikke ut til å være mer enn en fot dyp, men viste sig å være 7-8. Han kom dog fra det uten molest. Vi losste kjøttet hvor det andre alt var kjørt ned, og jeg kjørte tilbake til teltplassen i strykende fart. Mørkt som det var så jeg hverken vei eller sti, men hundene fant frem.

22. oktober. Temmelig kaldt idag, $\frac{1}{2}$ 30, og jeg var så heldig å forfryse nesen litt - samt fingertuppene. Hendriksen fikk se det i rett tid, så jeg fikk gnidd varme i nesen igjen. Kl. 12 middag hadde vi lastet kjelkene med kjøtt og var klar til å dra avsted igjen. Efter en kopp med kokhet mysedenge på fallrepet kjørte vi avsted med et "velkommen etter". Fosheim, Isachsen og Bay skulle kjøre derfra neste dag og ta med sig en okse som lå lenger ute i fjorden. Vi hadde en temmelig lang vei foran oss. Isachsen anslår avstanden fra hovedteltet til 70 km, og derfra til Fram er det minst 80, og kjøttlasse-ne er sandelig ikke lette. Det gikk dog utmerket den første dag, og vi kom helt frem til hovedfjorden før vi slo telt om kvelden.

23. oktober. Fortsatte kjøringen kl. 8 imorges. Først bra. Kom frem til hovedteltet kl. 3 em. Her traff vi Sverdrup, Schei og Nødtvedt som hjalp oss å sette hundene fast og føre dem. Efter en utmerket middag på moskuskjøtt slo vi teltet op ved siden av hovedteltet og krøp i posen.

24. oktober 1898. Fortsatte så snart det blev lyst. Sverdrup la igjen en skrev
ven ordre til de andre som skulle komme etter, og fulgte med oss til Fram.
Schei og Nødtvedt likedann. En hel del av sakene blev latt tilbake i teltet,
så vi ikke skal ha det bry å frakte dem dit til våren. Vi kom den dag til
vestsiden av Alexandrafjorden hvor vi slo telt. Om natten lå vi ⁱ posen på
bare isen, da ikke alle kunde få plass i teltet. Kaldt var det ikke, skjønt
det var ca. $\div 26$, men det blev gresselig kvalmt da vi spente posen så godt
som mulig igjen. Trangt var det naturligvis også for 5 mann i en 4-manns pose,
men det var vi vant til.

25. oktober. I dag kom vi tvers over Alexandrafjord i god tid, men Sverdrup
vilde ikke fortsette videre, da vi ikke kunde klare Kapp Rutherford før det
blev mørkt. Isforholdene der pleier å være nokså leie. Denne natt våket vi
alle sammen, da ingen hadde lyst til å legge sig i den våte posen.

26. oktober. I dag kjørte vi avsted kl. $7\frac{1}{2}$. Vår gamle vei omkring Kapp Rutherford
var skrudd vekk, men det gjorde oss ikke noe, da vi jo hadde dagslyset.
Kl. 12 hadde vi den fornøielse å stoppe ved Fram. Å få hundene foret og bun-
det og få kjøttet over gikk i en fei, og jeg skal si stuertens middag smakte
godt. Om kvelden var det toddy, da det var Frams fødselsdag. Den er nu 6 år
gammel, men like sterk og god som den dag den gikk på vannet fra Archers
verft i Larvik. Den er vårt hjem.

28. oktober. I kveld ved 6-tiden hadde vi den fornøielse å ønske d.hrr. Fos-
heim, Isachsen og Bay velkommen hjem. De var "all smiles".

31. oktober. Kapteinens fødselsdag feires med festmiddag og toddy om afte-
nen. Han er idag 44 år.

3. november. Styrmannen og Braskerud kjørte imorges avsted til Alexandrafjord
for å hente styrmannens etterlatte kjøtt og søke etter moskusspor. Kaptein
lurer nemlig på å ta seg en tur innover dit og nedlegge de best som muligens
kunde finnes. Dagene blir forresten temmelig korte nu, solen tok vi avskjed
med 20. oktober. Visstnok var den over horisonten enda flere dager, men landet
hindret oss i å se den.

5. oktober novemver. I em kom styrmannen og Braskerud tilbake uten kjøtt.

Kjøttet hadde bjørnen tatt skjønt det skulle være godt nedstenet. Moskusspor så de heller ikke noe til. Det hadde vært nokså kaldt inne i Alexandrafjord, sikkert $\div 40$ fortalte de, men de hadde ikke lidt av kulden. Bjørnen skal forresten være svært flink til å grave frem kjøtt. Sverdrup sier at det eneste som står sig mot ham, skal være å skuffe sand over kjøttet og etter hvert slå vann på, så alt blir en sammenhengende ismasse.

9.november, 1898. Denne uken har vi oppført hundehus rundt skuten, hver mann for sitt kobb. De oppføres av sne som gjøres fast og sammenhengende ved hjelp av sjøvann. Langs styrbords side har vi 8. Mitt er om bb alene. Men vi blir nødt til å oppføre enda et par til, så de tilsammen kan huse noen og seksti hunder.

Vi har også hugget hull i isen og begynt å innrette oss for tidevannsmålinger. Gjennem hullet i isen satte vi en renne og lot etter vannet fryse rundt. Vannet inne i rennen holdtes flytende ved hjelp av tran som blev helt nedi. Ned gjennem rennen førtes tampen av en stålwire, før brukt til loddline, betyngt med ballast i enden. Den andre tampen førtes gjennem blokk på nokken av mesanbommen og blev betyngt med en lettere vekt. En skala inn delt i fot og tommer ble plasert ved siden av rennen i isen. Eftersom vannet stiger og faller, leser man ved hjelp av vekten i den øvre enden av stålträden direkte av hvor meget skuten har hevet eller senket seg i en viss tid.

10.november. I dag hadde stuerten det uhell å trå en spiker gjennem skoen og inn i foten da han var i rummet. Doktoren har sett på foten.

11.november. Stuerten fikk idag ordre til å gå og legge sig, da foten var dålig. Jeg skulle overta hans plass.

13.november. Det går bra med matlagningen, men jeg må naturligvis rett som det er ned og få råd hos stuerten.

15.november. Stuerten har vært oppe idag og hjulpet mig i kabyssen. Det går bra der oppe når man er to. For en er det alt for meget å gjøre.

16.november. Har fått ordre om at det ikke skal være mer enn en mann i kabyssen. Stuerten og jeg skal skifte hver 8. dag. Jeg tar uken ut, da jeg alt har vært der siden fredag.

20.november. Stuerten begynte i kabyssen idag.

27.november 1898. I land på den østlige side av Frams havn er oppført et observatorium av sne for å undersøke jordmagnetismen og misvisningen på stedet. Baumann og Isachsen er observatører, jeg er medhjelper.

Den skiftingen i byssetorn mellom stuerten og mig går nok overstyr. Han er fremdeles i kabyssen.

Desember 1898. I denne måned har jeg vesentlig vært i land som assistent ved magnetiske observasjoner. Det gjelder nøyaktig å bestemme misvisningens størrelse. Baumann og Isachsen har utført observasjonene. Middeltemp. i november kan settes til ± 28 .

I slutten av denne måned begynte jeg i byssen for å hjelpe stuerten med juleforberedelsene. Stuerten har bakt en hel del, like til fattigmannsbakkels.

Julaften var det middag kl.5, derefter kaffe og utdeling av julegaver. Vi fikk hver en hel del ting, uskyldige småting som var meget mørsomme å få. Blandt mine julegaver vil jeg nevne en snadde som var meget kjærkommen. Doktoren med velvillig assistanse av de fleste forut har utgitt et juleblad ved navn "Den venligsindede" etter en av mine hunder. Det fremtrekker ubarmhjertig enhvers mindre gode sider til stor morskap for de øvrige. Redaktøren er uansvarlig. Julekvelden avsluttedes ved toddybordet, hvor adskillige taler holdtes. Begge juledager har det vært toddy hver kveld. Noe arbeide blir ikke utført i uken mellom jul og nyttår, naturligvis undtatt det nødvendige. Et svakt skimt av dag har vi sett kl. 12 middag i syd. Middeltemp. i desember ± 30 .

Januar 1899. Har hele denne måned vært i kabyssen. Fosheim holder på med å lage vinterhus som skal benyttes av dem som kommer til å gå rundt nordspissen av Grønland. Det aktes reist så langt nord på Grønlands vestkyst som mulig. Middeltemp. ± 32 .

Februar 1899, 12. Doktoren og Olsen foretok idag en tur til fots til Camp Clay for å lete etter Greelys stenhytte. Hytten fant de ikke. Det eneste de så var en taustumper mellom stenene. På tilbakeveien blev Olsen dårlig, så

doktoren måtte forlate ham ved Kjøtthaugen og løpe ombord etter hjelp. Et par mann med et kobbel hunder og slede kjørte straks avsted efter ham. Da de fant ham, var han aldeles sansesløs og løp vimrende omkring uten å se noe. De puttet ham straks i en medbragt sovepose og kjørte ham ombord hvor han snart kom sig. Årsaken til Hans illebefinnende skal bare være utmattelse og kulde.

20. februar 1899. I dag sluttet jeg i byssen.

22. februar. Imorges drog kapteinen, Baumann, Isachsen, Bay og Peder innover til Hayes sund for å hente kjøtt og se om det skulde finnes dyreliv der. For første gang skulde også et odometer prøves, Olsen har laget det i vinter. Alle mann hadde ulveskinnsklær, enkeltmanns soveposer skulde benyttes. De hadde også med sig munnkurver til hundene for å slippe å sele av og på. På sledene benyttedes bare tremeier.

-25. februar. Imorges kjørte styrmannen og Schei sydover til Leffertbreen hvor Schei skulde begynne måling av brebevegelsen. Det var meningen at Simmons skulde vært med, men han var uheldigvis syk den samme morgen de skulde reise. Schei hadde med sig et temmelig stort silketelt (6-manns) og enkeltmannspose samt ulveskinnsklær.

26. februar. Imorges skulde Simmons dra etter, men opsatte det til etter middag da jeg kjørte nedover med ham. Kommet et stykke ned i Rice Strait traff vi Schei som var blitt lei av å ligge der nede alene. Vi vendte alle tilbake til Fram.

27. februar. I dag skulde Schei og Simmons for alvor dra avsted til Leffertbreen med Scheis hunder. Men da de var kommet ut av havnen her, vilde hundene partout til Kjøtthaugen, mens kjørekarene vilde den motsatte vei. I dette dilemma pisket Schei ubarmhjertig løs på hundene foran sig og Simmons bak sig, og da ingen av de for denne behandling utsatte parter syntes å ynde den særlig, tydde både hundene og Simmons tilbake til Fram, overlatende til Schei å fortsette reisen alene. Reisen opsaptes.

28. februar. Imorges drog da Schei og jeg avsted sydover med styrmannens hunder. Vi satte hundene fast ved teltet og drog avsted bortover breen med instrumentene. Midt på dagen hadde vi deilig sol. Det var første gang i år jeg

så solen. Kl. 4 em var vi ferdig, og kl. 5½ var vi tilbake ved Fram med teltet og hele stasen.

I.mars 1899. I dag har Schei og jeg opført 3 varter omkring på fjellene her, som han skal benytte ved målinger.

I kveld kl. 7 kom kapteinens med følge tilbake. Kjøtt hadde de ikke med sig, for det hadde reven tatt. Dyr hadde de ikke sett spor av en gang. Inne i kjøttfjorden hadde det vært temmelig kaldt. Luften var så kald at det la sig tett tåke omkring de kjørende, så de nesten ikke kunde se hverandre. Det var ikke godt å holde lenge ut i denne kulden, soveposene blev iset inni og så kalde at man ikke en gang kunde ha nevene bare i dem. Det var godt å komme tilbake til Fram. Alle mann friske og raske.

7.mars. Søndag fikk Stoltz og jeg ordre til å være med Schei over til Bache Island for å kjøre over hundeproviant for hans påtenkte ophold nord for landet der til våren.

Efter å ha gjort oss klar igår, mandag, kjørte vi avsted idag med 2 sleder. Jeg hadde den ene, Stoltz den andre. Stoltz hadde odometret på sin kjelke. På kapteinens siste tur hadde odometret ikke virket, da Isachsen som hadde det, kjørte sin kjelke ned mellom noe skruis så det blev vått. Været var klart, temp. $\div 40$. Vi hadde bare pesker og enkeltmanns soveposer. Vi fulgte den gamle vei til Kapp Rutherford, men satte derfra tvers over til Bache Island. Isen var slett og god til vi kom opunder landet, da et gammelt skruis belte vanskeliggjorde fremkomsten. Da vi hadde kjørt et par timer i dette, slo vi telt av hensyn til hundene etter å ha kjørt 14.5 etter odometret. Schei hadde gått på ski om dagen med komager som var temmelig trange. Da han var kommet inn i teltet, viste det sig at han hadde forfrosset alle tær på begge ben. Stoltz hjalp ham med å gni den ene fot, mens han selv gned den annen. Da Schei syntes at det etter begynte å bli liv i dem, stakk han dem bort til primusapparatet for å varme dem. Dette var galt. Det begynte å smerte i føttene, og han fikk ikke sove.

8.mars. Schei trodde allikevel å kunne fortsette idag. Stoltz vilde alt igår vende tilbake, men Schei vilde se tiden an. Efter å ha kjørt et par timer

var vi ute av skruisen og kjørte langs med landet i pent føre. Da vi var kommet et lite stykke forbi den såkalte nordpynt, la vi til land og kjørte op på isfoten, hvor vi slo telt. Hundeprovianten kjørte vi et stykke op i uren for å nedstene den. Vi hadde idag kjørt 4.5'. Temp. igår middag $\div 42$, idag kl. 8 fm $\div 43$.

9.mars 1899. Stolz og Schei gikk i fm sydover på videnskapelige vegne, mens jeg gikk op for å stene ned fisken. Ved middagstid kom de tilbake, hvorpå vi drakk kaffe. Så gikk de noeover langs isfoten som strakte sig som den yndigste promenadevei langs landet så langt øjet kunde se. Jeg fullførte nedsteningen. Da de var kommet tilbake, klaget Schei over føttene og uttalte at hjemreisen måtte skje imorgen. Ellers hadde det vært meningen at vi skulle ha ligget her noen dager.

10.mars. I dag brøt vi op for Fram igjen, vårt lune, varme hjem som alltid er herlig å skue, men aldri herligere enn når man trett og medtatt kommer rundt odden til Framshavn og tønnen på toppen vinker som den første vennlige innbydelse til de mødige reisende. Da får selv hundene nytt liv, og i strykende galopp går det helt til leideren som står ned på isen over stb.side.

Hjemover kjørte Schei, og jeg gikk ~~yed/sidøn~~ foran. Vi hadde alle tre peskene på, men for mig som gikk hele veien, blev det både en varm og tung fornøielse. Vi tok en annen retning, men stod oss ikke på det, for skruisen måtte vi allikevel passere. Jeg har aldri følt mig så trett som jeg gjorde utpå em. idag. Da hundene kom på det gamle spor, blev jeg akterutseilt. Jeg gikk og gikk, men sledene forsvant i det fjerne. Hundre ganger følte jeg mig fristet til å sette mig ned, men frem måtte jeg, bet tennene sammen og fortsatte. Heldigvis ventet de på mig ved Kapp Rutherford, og på den gode is kunde jeg slenge mig på en av sledene. Kl.6 var vi tilbake ved Fram etter å ha kjørt 19.5'.

Schei blev øieblikkelig tatt under doktorbehandling, beordret til køis og erkjørt invalid for en måned.

18.mars. Det har i den siste uke vært adskillig tale om at Baumann og jeg skulle reise ut og opsøke Windward, men det syntes å skulle trekke ut før vi

kom oss avsted. I dag overraskedes vi imidlertid av det uventede besøk av en eskimo nede fra Inglefield Gulf. Han kom kjørende med 8 hunder for sin slede og hadde kjørt helt nede fra Karna og hit op på 4 dager. Av forsiktigethets-hensyn installertes hans hunder i smien og hans slede blev plasert oppå taket. Han selv derimot blev i triumf bragt ombord, hvor middagsbordet nettop var dekket. Utover ettermiddagen viste han sig meget underholdende. Han fortalte at det var hans hensikt å opsøke Windward for å hilse på noen eskimovenner, han viste oss sin rute på kartet og sang. Hans navn var Kolotengva, den samme som Astrup skriver om i sin bok. Så blev det da bestemt at Baumann og jeg skulle dra avsted med eskimoen neste dag for å opsøke Windward.

19. mars 1899. I dag kl. $\frac{1}{2}8$ drog vi avsted, eskimoen med Stolz's kobbel, Beaumont med sitt eget og jeg med Peders. Det gikk strykende. Eskimoen viste sig å være en mester i å kjøre med hunder. Det gikk glatt til vi kom til skruisen, men den måtte vi som sedvanlig passere. Jeg har glemt å bemerke at vi satte kurseren nordover, skjønt Baumann var av den mening at vi burde kjøre vestover. Eskimoen mente at Windward lå opp ved Kapp Hawks, og det viste sig at han hadde rett. Vi kom dog forholdsvis fort over styggiseh med våre lette sleder og slo den kveld telt på isen ved Victoria Head etter å ha kjørt ca. 22'.

20. mars. Fortsatte idag i pen is. Utpå fm. traff vi på et eskimospor som var lett å følge, og nu gikk det glatt. Om em. fikk vi endelig det første glimt av Windward. Den lå innunder land i en hel del opskrudd is som vi kjørte over i minst en time, før vi kom til skuten. Vi traff en av folkene, en fyrbøter, hvis første ord var: "How do you do? I am very glad to see you". Og det var sikkert tilfelle med hans kamerater også, som jeg siden traff ombord. Efter å ha fortøid hundene gikk vi ifølge med fyrbøteren ombord hvor mange av mannskapet var på dekket for å ta imot oss. Jeg blev øieblikkelig ført ned forut og plasert ved middagsbordet. Klokken var nemlig ikke mer enn 5, og der skaffedes ikke til middag ombord i Windward før kl. 7. Jeg spiste først preservert kjøtt, hvite bønner og deilig fersk loff, som smakte utmerket. Alle var ytterst vennlige og forekommende, hengte op mine klær til tørk og skaffet mig tørt skotøi. Efter at de hadde spurt fra sig og jeg hadde spist, gikk jeg ut i

byssen hvor eskimoene hadde sitt paulun. Det var 4 av dem igjen ombord, 2 menn og 2 kvinner. 4 andre hadde Peary sendt sydover til Inglefield Gulf for tre uker siden for å søke å skaffe flere hunder. Han har nemlig mistet 34 hunder i vinter på grunn av hundesykdom, så han vel neppe har mer enn 20 igjen nu.

Kabyssen og folkenes lugarer var alle under dekk forut, kabyssen akterst. Styrbords side optoges av eskimoene. På bakkards side hadde stuerten sitt tilhold med bysse, benker og skaffetøi. Under opholdet ombord overraskedes jeg ved synet av en mulatt som jeg siden fikk vite var Pearys tjener. Det var en høy, slank, muskuløs kar som så ut til å kunne klare noe av hvert. Ved å snakke litt med ham om aftenen fortalte han blandt annet at Peary hadde vært ved Fort Conger, formodentlig i høst. Det var en besværlig vei, sa han, man måtte flere steder gå over land. Av stuerten fikk jeg vite at de hadde funnet Greelys proviantdepot og undersøkt det, samt funnet at den nedlagte proviant var i god stand (?). De hadde også siste høst skutt en hel del moskus, således traff de en gang syd på Bache Island en flokk på 16 stykker. I alle disse sledereiser deltar bare Peary, doktoren og milatten med en del eskimoer som kusker. Mannskapet forresten holder sig ombord, da de hverken er forhyret til å være med på sånt eller har klær til det. Det må ha vært en sørgeelig vinter for dem, for de ventet jo alt å kunne mønstre av i New York i oktober. Istedet blev de liggende her oppe, og de lå aldeles ikke pent til heller, idet skuten er drevet opunder land av skruisen som ligger bred og tykk utenfor til en avstand av 3! Landet strakte sig temmelig langt rettvisende E derfra hvor Windward ligger, så strømmen ute i Kane Basin som kommer nordfra ned gjennom Kennedy Channel, vel neppe til sommeren vil øve synderlig virkning på skruisen og drive den vekk. Ikke desto mindre var alle mann ved godt mot og mente at selv om ikke skuten kom løs, vilde de nok berge sig likevel, da De forente stater sikkert sendte et skib opover for å lete etter dem.

Zar
Peary har hatt et leit uhell idet han på sin første tur i vår forfrøs som måtte amputeres da han kom ombord. Under vårt besøk lå han til køis så jeg ikke fikk den ære å se ham. Baumann derimot var inne hos ham en liten

tur om kvelden. Peary bor i et av dekkshusene, antagelig bestikklugaren, som for anledningen er godt innklædt med sne. Han har til sin opvarming mulatten og en eskimokvinne som så ut som om hun pleide å vaske sig og forresten var ganske pen. Doktoren er naturligvis daglig omkring ham. Den doktoren må forresten forstå sig på litt av hvert.

Kapteinens navn er Bartlett, en gammel kristeligsinnet hvalfangerkaptein som har fart på ishavet siden sin ungdom. Han så ut til å ha passert de femti.

Styrmannen som på samme tid har den åre å være kapteinens nevø, er en ganske ung fyr på 23-24 år.

Besetningen forøvrig består av 2 maskinister, 2 fyrbøtere, 1 båtsmann, 4 matroser samt stuerten som efter hvad han fortalte mig, har fart sin meste tid med hvalfangere. Ialt 12 mann. Dessuten 4 eskimoer, så det nu var ikke mindre enn 20 mennesker ombord. Peary skal ha sendt 4 eskimoer fra sig 3 uker før vi kom. Efter dette skal det altså ha vært 24 mennesker ombord i Windward i vinter, hvorav vel eskimoene for det meste har fødd sig selv.

Før jeg gikk til køis om kvelden, drakk jeg en kopp sterk, god kaffe som jeg sov utmerket på.

21.mars 1899. Kl. $\frac{1}{2}$ 5 imorges blev jeg purret av stuertens medhjelper, en av matrosene, som alt hadde laget istand frokosten og ventet på mig med den. Den bestod av ristet skinke, bønner, kaffe og smørbrød. Ingen av de andre var oppen enda, så jeg spiste alene, men etter hvert kom de fleste på benene for å se mig vel avgårde. Man skaffet ikke frokost der ombord før kl.10, antagelig for å spare på provianten. Man hadde således bare to måltider om dagen. Forresten hadde folkene gode hyrer, 26 dollar om måneden og 33% pr.md. i tillegg til dette. Stuerten hadde 36.

Vi kjørte fra Windward kl. $7\frac{1}{2}$ fm med eskimoen i spissen. På fallrepet fikk vi $\frac{1}{2}$ kasse Bock cigarer med som foræring fra Peary til Sverdrup.

22.mars. Kom kl.5 em. til Fram. Hundene var i utmerket stand skjønt de i 4 dager hadde gått vel 100'. Visstnok var de på slutten av den annen og hele tredje dag adskillig sårbente, men siste dag gikk de utmerket.

Påsken har vi feiret i all stillhet ombord, drukket litt toddy og forresten spist utmerket. Efter påske begynner forberedelsene til turen over Ellesmere Land. Det var fire som skulle reise: kapteinen, Bay, Isachsen og Stoltz, og de skulle ha hvert sitt kobb. Styrmannen og jeg skulle følge dem bortover så langt at føret blev godt, da det ved Fram og der omkring hadde falt adskillig sne i de siste dagene. Vi skulle da også ha hvert vårt kobb.

17.april 1899. Idag etter frokost drog da vi seks avsted. Føret var i begynnelsen slett og tåke hadde vi også. Men utpå dagen kom solen frem, og da blev det jo bedre. Kapteinen kjørte hele tiden foran med Fosheims kobb og vannkjelken som viste sig å gli lettest av alle sammen. Den kveld slo vi telt ute på isen på østsiden av Alexandrafjord.

18.april. Føret blev bedre tvers over fjorden idag, men nu som ellers var Alexandrafjord lei å passere på grunn av styggis. Vi kjørte dog til vestpynnen av Long Island før vi slo telt.

19.april. Imorges før vi brøt op, hørte jeg Stoltz beklage sig over smerter i øinene og at han ikke kunde se. Det viste sig at han var sneblind. Kapteinen smurte hans øine med kokain som lindret smertene, og han kom sig på sleden og kjørte med bortover til hovedteltet. Før vi drog avsted, spurte kapteinen mig om jeg kunde være med i Stoltz's sted. Jeg innvilget i det. Jeg fikk låne styrmannens pesk og greide mig forresten med de klær jeg hadde på. Da vi ved middagstid kom til hovedteltet, blev Stoltz øieblikkelig puttet i posen med pålegg om ikke å åpne øinene. Det blev besluttet at vi skulle raste i hovedteltet til midnatt da vi skulle fortsette østover rundt odden og inn i Nordfjorden.

20.april. Efter at vi hadde stelt godt om Stoltz som skulle bli alene igjen i hovedteltet, drog vi andre fem avsted. Stoltz's kobb blev styrmannen og jeg enige om å dele mellom oss. Vi gjorde det da slik at styrmannen tok den første halvdel av veien, jeg den siste. Da vi var kommet rundt halvøen som Hayes sund og Nordfjorden danner, fikk vi se levninger av en eskimoby som for - Gud vet hvor lenge siden - hadde ligget her. Vi så stenringene etter husene og oplagsstener for konebåter, store avlange stener reist på en-

de som konebåten blev lagt over for at hundene ikke skulde nå op og spise av skinnet. Nordfjorden er både bred og lang, ca. 28', bredest innenfor munningen smalnende jevnt av innover hvor den omrent går i WSW. Det finnes ikke en bre rundt hele fjorden, og når man er kommet et stykke fra munningen, er isen pen og jevn. Kl.5 em. var vi ved bunnen etter å ha kjørt 36', det lengste vi har kjørt med lass på en dag.

21.april 1899. I dag gikk kapteinen på jakt opover dalen etter å ha tatt en lengdeobservasjon med lommesekstant. Bay og styrmannen blev med ham, Isachsen og jeg blev igjen for å ta noen observasjoner. Om kvelden kom de tilbake og fortalte at dalen var omrent snebar og vilde bli svært tung å kjøre. Den høinet sig jevnt vestover og lot ikke til å bli avbrutt av fjell eller breer. Kapteinen tok den beslutning at to mann skulde forsøke å nå vestkysten, han selv og Bay. De to andre skulde kartlegge fjorden utover, øene i munningen, ytterste del av Hayes sund, Alexandrafjord og kysten østover til Fram. Styrmannen skulde reise imorgen med Stolz' og sitt eget kobbel til hovedteltet og derfra til Fram.

22.april 1899. Kl.II fm. kjørte styrmannen. Han hadde det ene kobbel spent foran det andre og den ene sleden gjort fast kloss baktil den andre. Jeg hørte siden at han klarte de 36' til hovedteltet på 9 timer, så han kjørte hurtig med sine 12 hunder. Kl.I skiltes vi andre og drog hver vår vei, kapteinen opover dalen og Isachsen og jeg utover igjen. Kapteinen antok det måtte være utmerket anledning til jakt opover denne dalen, da de igår hadde sett friske moskusspor samt en flokk på 4 dyr som var for langt borte til å kunne skytes. Istedent hadde jegerne med sig 7 harer, hvorav styrmannen fikk 4 med sig til skuten. Isachsen og jeg kjørte bare bort til en stor sandør 6 kvm ute og slo telt der. Imorgen skal vi nemlig måle op grunnlinje på isen her utenfor.

23.april - 6.mai. Vi har trukket oss i små dagsmarsjer utover Nordfjorden og kartlagt den etter hvert, vært ute mellom øene i munningen av den - 7-8 i tallet - derfra tvers over Hayes sund til Alexandra fjord, inne i bunnen av denne og utover langs østre side til Kapp Rutherford og derfra til The cocked Hat, hvor vi kom sent ~~18.00-tid~~ iaften.

Imorgen skal vi måle op ny grunnlinje her, hvilken blir den tredje, da vi også målte op en i bunnen av Alexandrafjord. Vi har ikke sett så meget som snerten av et dyr en gang på hele turen, men mange spor.

7.mai 1899. Igår tok vi en tur ombord, blev der om natten og spiste frokost og middag idag. Efter kaffe fulgte Baumann, doktoren og Fosheim oss utover til teltet hvor de fikk sig en kaffetår. Derefter rev vi teltet, og fulgt av Baumann som hadde sine hunder med, kjørte vi utover mot Kapp Camperdown. Her slo vi telt i styggisen et stykke SW for kappet, antagelig 8'.

8.mai. I dag kjørte Baumann ombord igjen, mens vi fortsatte opunder landet hvor vi slo telt 1000 m fra stranden.

9.mai. Var idag i land og tok meridianhøide samt målte vinkler. Her er adskillige eskimolevninger. Kjørte tilbake igjen i em. og kom til Hatten utover natten.

10.mai. Var idag oppe på toppen av Hatten som er 540 fot høi, og da vi først hadde overvunnet vanskelighetene ved opstigningen, var det en vakker utsikt. Mot kvelden kjørte vi ombord. Kapteinen og Bay var kommet tilbake. De hadde nå nådd bunnen av en stor fjord på vestkysten og sett store flokker med moskus. På en dag hadde de talt 44 stykker. De skjøt bare 4 stykker som de brukte til hundeproviant. De kunde nemlig ikke frakte noe kjøtt med sig nedover dalen, da det jo ikke fantes sne. Den siste del av veien over på vestkysten måtte de bære bagasjen med sig, da det var altfor ulendt å komme frem med sleder. Så etterlot de dem og lot hundene gå løse med. Isen nede på fjorden var pen, men fortsette uten sleder kunde de jo ikke, og dessuten skortet det på proviant. Så drog de tilbake og kom etter til bunnen av Nordfjorden, hvorfra de kjørte til Fram på to dager.

II.mai. Kristi Himmelfartsdag, hvorfor vi blev ombord.

12.mai. Kjørte i fm. utover til Hatten og hentet teltet og vår bagasje. Isachsen drog direkte fra skuten og syd gjennem Rice Strait. Vi møttes syd i stredet, men da det blåste op og været var usiktbart, reiste vi telt og krøp i posen.

13.mai. I dag var været om mulig slettere enn igår, og følgelig tok vi vårt

pikk og pakk og kjørte tilbake til Fram, hvor vi kom tidsnok til å være med på smørgrøten om kvelden. Denne kartlegger-sledetur er nu avsluttet.

Da styrmannen kjørte ombord den 22.april hadde han med sig ordre til Schei om at han og Peder skulle starte sin nye tur, og den 26. drog de avsted fulgt av Simmons og Olsen. Disse kom tilbake etter å ha fulgt dem til Victoria Head. Schei og Peder fortsatte derfra til Norman Lockyer Island, hvorfra de kunde se Windward. Isachsen og jeg hadde forresten besøk av styrmannen ombord i Windward natten til den 28.april. Han var ute og kjørte sammen med en eskimo og fortalte at Peary var dradd nordover til Fort Conger med mulatten og 4 eskimoer. Han misunte oss visst vårt telt og primusapparat, for han kunne ikke bare sig for å utbryte: Splendid, fine! This is a palace! o.s.v. Han fikk kaffe hos oss om natten, og det var han meget takknemlig for.

Schei og Peder traff ham et par dager senere på hans tur tilbake til Windward. Han var da litt angrepet av sneblindhet, men ville hverken låne snebriller eller slør. Fra Norman Lockyer drog Schei og Peder innover Princess Marie Bay og videre rundt på østkysten av Bache Island og foretok sine målinger til de den 26.mai kom ombord igjen etter vel fullført tur.

17.mai, 1899. 17.mai ble feiret med flagging over hele skuten, prosesjon ut til selhullet i Rice Strait, a splendid dinner samt toddy om kvelden og til slutt kaffe i Fosheims hus som nu er ferdig. Huset har form av en kasse med flatt tak. Veggene er dobbelte og skal dyttes med fyll. Det har tre vinduer og tre køier, spisebord midt mellom køiene samt et kjøkkenbord, blysse og ventilasjonsinnretninger. Taket er dekket av seilduk, og ovenpå denne skal det kastes sne. Gulvet er dobbelt. I det hele et solid og varmt hus, hvor de visst vil få det hyggelig de fire som skal bo der.

Pinsen har løkesom påskens gått av i all stillhet.

23.mai. Idag drog Isachsen og Braskerud avsted på tur over innlandsisen for å søke å nå vestkysten over den. Baumann, Stolz og jeg var med for å hjelpe dem over den første bre her like ved Fram, da den er temmelig lei å passere. Dens høiderygg ligger nemlig på 2700 fots høide. Vi fulgte dem ned på den andre siden til et lite stykke op på Leffertbreen, hvor vi snudde.

24.mai, 1899. I kveld kom vi ombord igjen. Det gikk strykende nedover breen på denne siden. Slik kjøring kommer jeg vel ikke til å være med på mere. Stoltz veltet noen ganger og til slutt løp hundene fra ham. Baumann måtte la sine gå og satte sig til å ake kjelkebakke nedover. Om kvelden var vi all right ombord, men Baumann måtte om natten hente sine hunder som hadde holdt til høire ned til Rice Strait.

Det begynner å bli godt og varmt i været nu, termometret viser omkring 0, formelig hete for oss som er blitt vant til en temp. av $\frac{1}{2}30 - 40$ i vinter.

2.juni. Fosheim/øg/styrmannen I kveld drog kapteinen, Simmons, Schei og doktoren ut på tur. Kapteinen og Simmons skulde inn i Nordfjorden hvor Simmons skulle foreta botaniske undersøkelser. Schei og doktoren skulle inn i Hayes sund på målinger. Dette er doktorens første sledetur.

3.juni. Idag drog Fosheim og styrmannen sydover for å lete etter egg på Brevoorts Island og skyte hvad de ellers kunde komme over. Baumann fulgte dem et stykke på vei og spente sine 5 hunder foran prammen og satte sig selv opi. Det så ut til å gå bra.

Jeg har glemt å fortelle at doktoren den 30.april skjøt en bjørn som kom anstigende over det lille fjellet i syd. Den falt ved første skudd. Den så aldeles ikke ut til å være redd skjønt det var både folk og hunder i nærheten. De grønlandske hunder syntes ikke å bry sig et snus om den, men Trofast, den eneste gjenvivende av de norske hunder, løp like på den. Det var syv igjen av de norske hunder som ikke var blitt revet ihjel. Men da kapteinen fant at de var ubrukelige som trekkdyr, blev de skutt og flådd.

6.juni. Inatt kom styrmannen og Fosheim tilbake. De hadde med sig både ærfugl og teist, men bare et par egg. Det var en nokså stor råk der nede.

12.juni. Bay og jeg drog ned til Brevoort med prammen på en kjelke og 5 av Bays hunder foran. Vi var uheldige med været idet vi alt i Rice Strait fikk tåke som blev tykkere jo lengre sydover vi kom. Efter 8 timers kjørsel kom vi endelig frem. Et par ganger trodde vi å se øene og begav oss på vei i nye retninger for bare å bli skuffet. Slikt er fortredelig.

Råken var blitt adskillig større. Vi rodde omkring og skjøt adskillig, var oppe på en av øene og plyndret måkereder som var ganske lette å komme til, og fant 36 egg. Så var vi ute for å prøve fuglen igjen. Erfuglen var svært sky, det eneste vi kunde få på den, var lange fluktskudd. Vi fikk dog et pår stykker. Da vi drog derfra, hadde vi 2 årfugl, 2 haveller, 7 teister og 4 måker. Efter 4 timers kjørsel kom vi etter ombord om kvelden den 14.juni. Her var det stort lag. Fosheim skulde nemlig til å rive ned hytten sin. Vi kom da også med, og stemningen blev meget animert, især for et pars vedkommende.

15.juni 1899. I fm. ved 10-tiden kom kapteinens tilbake. Jeg var på isen da de kom og blev forbause ved å se at Schei kjørte med de hundene doktoren hadde hatt. Jeg trodde at doktoren var blitt syk, da jeg på forespørsel fikk høre at de dessverre hadde en løskjelke med sig. Styrmannen og jeg trakk kapteinens kjelke bort til leideren og begynte å lange kjøtt over. På hans kjelke var nemlig kjøttet av 3 moskusdyr, en okse, en ku og en kalv. Under arbeidet med dette kom kapteinens bort til oss og spurte om vi hadde hørt nyheten. "Nei!" "Vi bringer et lik med oss. - Doktoren har skutt sig." Det kvakk i mig. Hvorfor hadde han gjort det? Hvad kunde grunnen være? Scheis hunder trakk det sørgelige lass. Først kjørte Schei, så kapteinens, løskjelken og til slutt Simmons. De hadde vært 3 dager på vei fra hovedteltet hvor doktoren skjøt sig. De første dager etter avreisen hadde vært heldige. De kom til hovedteltet hvor de skiltes, kapteinens og Simmons for å kjøre til Nordfjorden, Schei og doktoren for å kjøre inn i kjøttfjorden. Kapteinens og Simmons fant åpent vann ved munningen av Nordfjorden så de ikke kunde komme inn, hvorfor de vendte tilbake til hovedteltet. Efter at de hadde vært der et par timer, kom doktoren og Schei også tilbake. De var kommet inn til bunnen av fjorden, men der var doktoren blitt syk og hadde bedt Schei om å vende tilbake til hovedteltet. Her blev han pakket godt inn i posen og sovnet straks. Da han våknet, sa han at han aldeles ikke hadde vært så syk som han hadde foregitt, spurte om han etter dette kunde vise sig ombord og mer sånt tøv. Nevnte også at de ikke måtte tro at det var på grunn av noe middel at dette var inntruffet. Da han så hadde sovet litt, var han igjen normal og uttalte som sin bestemte mening som

lege at noen dagers ro var alt han trengte. Han bad om at de andre bare skulle dra inn i Kjøttfjorden og la ham bli tilbake. De tre reiste da innover etter at kapteinen hadde bedt ham om ikke å gå for langt fra teltet når han var ute for å mosjonere for at han ikke skulle bli overfalt av matthet. Kapteinen bad ham også, hvis han kunde, å grave singelen vekk omkring teltet etter hvert som den tinte.

Inne i Kjøttfjorden skjøt de andre en bjørnebinne med 2 unger som de tok med sig ombord. De var blitt enig med doktoren om at de ikke skulle bli borte lenger enn 4 dager, og fjerde dags em. kom de etter i nærheten av hovedteltet. Kapteinen kjørte først. Han stanset og tok kikkerten frem for å se mot teltet. Der så han doktoren komme løpende ned over fra teltet, og beroliget bøide han sig nedover sleden for å rette på noe. Ved etter å se mot teltet så han doktoren fekte med armene på en forunderlig måte og så falle tungt til jorden. Han skjønte straks hvad der var hendt, kjørte øieblikkelig inn til stranden og sprang op. Der var intet å gjøre, der lå bare et lik. Han hadde skutt sig med sin rifle, en 6.5 mm Krag-Jørgensen med eksploderende kule som var gått inn ad høyre tinning. De sydde legemet inn i seilduk, og neste dag drog de avsted til Fram.

16. juni 1899. Kl. 10 i formiddag blev doktoren begravet i Rice Strait. Vi sang en salme ved den våte grav, og Baumann leste begravelsesritualet op av salmeboken. Så gikk vi nedtrykte ombord igjen. På fjellet på den søndre side av sundet er reist et kors hvorpå der står: Joh. Svendsen. M.D. II.6.1899.

Fram. -

I sin notisbok hadde han skrevet et par sider hvor han sier at han da han ikke er sin post voksen - finner det riktigst å gå bort, samt ber om at det ikke må røres ved hans kadaver. Hundene hadde han passet til det siste, likeledes gravet rundt teltet samt skrevet noe om en hundesele som han ikke kunde finne.

Hans eiendeler ombord er innpakket og tatt i forvaring.

3. juli. I kveld drog kapteinen og Bay avsted med hvert sitt kobb for å hente hovedteltet. Kapteinen hadde styrmannens hunder. På samme tid drog Sim-

mons og Schei avsted til Alexandrafjord i videnskapelig øiemed. De hadde vannkjelken og Stolz' hunder.

9.juli 1899. Kl. $10\frac{1}{2}$ fm. kom Simmons og Schei tilbake etter en vellykket tur.

Jeg var idag oppe på fjellet ved korset. Rice Strait er åpent fra Kjøtthaugen i nord og ned til et stykke sørnenfor breen midt i sundet. Jeg synes det går smått med isløsningen. Kane Basin ligger som det har ligget, med is så langt som man kan se nordover. Dette skyldes vel for det meste sørnenvinden som vi har ~~hatt~~ riktig frisk enkelte ganger i hele sommer. Nordlig vind har vi så godt som ikke hatt. En ordentlig kuling av N vilde gjøre store forandringer. Men vi har jo enda hele juli og august. ~~hundesaten til halve~~

Kapteinen begynte før han reiste å bli litt urolig over at Isachsen og Braskerud enda ikke var kommet. De skulle vært tilbake St.Hansaften. Det blev tale om å sende ut et par mann for å se etter dem for sikkerhets skyld, og Baumann og jeg drog så avsted tirsdag aften den 26.juni. Baumann hadde nysølvmeier og jeg blikkbeslag under mine, så det gikk lett opover. Jeg hadde Stolz' hunder. Den første natt kjørte vi tvers over breen ved Fram og ned på Leffertbreen, omtrent så langt som vi hadde fulgt dem da de reiste. Tredje natts morgen traff vi dem øverst på Leffertbreen i ca. 4000 fots høide. Leffertbreen er meget gog å kjøre opover, da den hever sig jevnt helt nede fra kysten like op til sin største høide. Men det var meget løs og dyp sne, så det var umulig å ferdes uten på ski. Karene var i beste velgående da vi traff dem. Vi slo telt med det samme, og stemningen var på begge sider meget belivet. Den kulminerte da vi kom til toddyen, da Baumann hadde med sig en flaske konjak for å styrke de trette reisende. Efter toddyen fortalte vi dem sørgebudskapet fra Fram. De blev overveldet, de vilde i begynnelsen ikke tro det. Men til slutt kom jo begripelsen, og dagen endte i dystre betrakninger.

Nedover Leffertbreen gikk det glatt. Men vi kunde ikke kjøre den gamle vei, da hundene falt ned i sprekkene. Baumanns "Venligsindede" måtte hales opp med en av surringslinene, og en av mine fikk jeg to ganger tak i i siste øieblikk. Den 2.juli kom vi ombord kl. $5\frac{1}{2}$ om morgen, alle i beste velgående.

Isachsen og Braskerud traff også en fjord på vestkysten. Den var

umulig å kjøre på, da det var for meget vann over isen. De måtte nøie sig med å streife til føts omkring i trakten. Sne fantes ikke nede ved fjorden, derimot en yppig vegetasjon og fullt av moskusspor. De kunde se at fjorden strakte sig innover i vestlig eller nordvestlig retning. Dette er formodentlig den samme fjord som kapteinen og Bay var nede ved litt nordligere. Kysten så de dessverre ikke.

De lå der i tre dager, så begav de sig på tilbakeveien. De hadde tilbakelagt 130 kvm i 13 dager, altså skulde de kunne greie å kjøre tilbake på 14 dager med sine lette sleder. Men de fikk styggvær og lå fast to dager, derav kom forsinkelsen. De kortet imidlertid av på hundematen til halve rassjoner, så de greide sig meget godt.

14. juli 1899. Schei, Isachsen og Hendriksen drog avsted ut på Rutherfordklaren for å lodde og få vanntemperaturer og prøver. De hadde 2 kobbel. På den ene sleden, vannkjelen, kjørte de loddlinen og instrumentene, på den andre sitt private pargass.

17. juli. I em. kom kapteinen tilbake. De hadde brukt 8 dager fra hovedteltet til Fram. Vestenpå Alexandrafjord fant de på tilbaketurten bare åpent vann, så de til dels måtte seile med hunder og kjelker på isflak og dels bære alle sakene på rygg over isfoten. Man begynte alt å bli litt redd for dem ombord, da kapteinen hadde sagt til Simmons og Schei at de ikke ville bli mer enn 3-4 dager borte. Igår fm. drog altså Baumann og Fosheim avsted med prammen på en kjelke og 4 hunder, men alt om em. traff de dem litt vest for Kapp Rutherford, og de kom alle fire sammen ombord.

18. juli 1899. I em. kom oplodningsekspedisjonen tilbake. De hadde tenkt å holde lengere på, men siste natt i teltet røk det op en storm av S, og da de om morgenens stakk hodet ut, fikk de se en stor råk like nordenfor dem. Da det var oploddet sønnenfor, hadde de intet annet å gjøre enn å vende nesen hjem. Rice Strait er nu åpent helt til Kjøtthaugen i nord. Kapteinens og oplodningsekspedisjonens kjelker måtte fraktes ombord med båt mens hundene kom over fjellet. Hele Frans-havn er også åpen, idet sønnenvinden den 17. drev isen ut i Rice Strait. Vi måtte om fm. ut og plukke opp enkelte ting som var dre-

vet med isen utover. Båtturer ut for å se på isen i Kane Basin hører nu til dagens orden. Isen der ute her under de siste sønnenstormer forandret sig betydelig. En stor råk strekker sig nordover til Kapp Albert, og en råk nordenfor Hatten forente sig den 22. med Rice Strait, så nu kan Fram gå ut fra sin vinterhavn närsomhelst. Igår den 22. gjorde vi dekket klart til å ta hundene ombord. Skorstenen er oprigget, vann fylt på kjelen, ja like til mastene er skrapet og oljet.

23. juli 1899. Tok iaften alle hundene ombord. Vi har nu 53 voksne grønlender, 7 nesten voksne hvalper og 7 små hvalper som er et par måneder gamle samt en norsk hund, Trofast.

24. juli. Gikk imorges ut av Framshavn og forsøkte først nordover, vendte og gikk gjennem Rice Strait sydover for å forsøke å komme over til Foulkefjord. Isen lå imidlertid tett også her, så vi ankret op et par kvm innenfor søndre odde av Pim.

25. juli. Imorges kom isen settende nordover, så vi måtte lette og gå op til Framshavn igjen.

Har siden vært ute på en ekspedisjon ned til Brevoort med båt for å se på isen. Den lå tett.

Min fødselsdag feiredes med toddy.

4. august. Gikk ut av Framshavn kl. 6 i kveld for atter å forsøke nordover. Isen er forholdsvis slakk i den sydlige del av Kane Basin. Vi avanserte i løpet av natten op i høide med Kapp Camperdown, men her lå isen tett. Fulgte så en råk østover.

5. august. Kl. 10 om aftenen varskudde kapteinen fra tønnen en damper i syd. Den var skonnerrigget og førte et flagg på mesanmasten. Avstanden mellom oss var dog for stor til at farvene kunde skjelnes. Den holdt nordostover på sydsiden av Bedford Pim. Kl. 12 vendte den og gikk sydover igjen. Vi fortøide ved iskanten, da også vår råk ophørte. Vi fører vårt nasjonalflagg oppe.

Det blev til en hel storm av S mens vi lå stille. Den blåste i 3 dager, og vi drev i den tid adskillig nordover. Da vinden løide, var vi tvers av Victoria Head. Men snart begynte vi å drive sydover igjen, og det var klart

at her fantes ingen fremkomst nordover. Kapteinen besluttet da å gå sydover til åpent vanne, inn Rice Strait og vestover for å iverksette en plan han hadde i tilfelle av at Fram ikke kom nordover i år.

10. august 1899. I fm. kom vi ut i åpent vanne, men isen sperret hele bukten ved Leffert og Rice Strait, så kurSEN sattes for Foulkefjord. Kl. 6 om em., nettop som vi skulde til å ankre, overraskedes vi ved synet av et fartøis master innenfor oss i fjorden. Da vi var kommet til ankers, rodde Baumann, Isachsen, Fosheim og jeg ombord i skibet. Meningene om dette hadde vært delt ombord. Noen mente at det var det fartøi vi hadde sett sørnenfor oss i Kane Basin, andre at det var Windward. Det viste sig å være den siste. Den 2. august hadde de gått fra Kapp Hawks, vært 5 dager om å passere Princess Marie Bay og ankret her den 8. Hit var mulatten kommet alt i begynnelsen av mai med eskimoene fra Kapp Hawks. Her hadde de så slått sig til ro for å vente på Peary. Peary og doktoren var kommet sydover med Windward. Imidlertid hadde det andre skibet, det skonnerskibbriggede, som ganske riktig var et undsetningsfartøi til Windward, kommunisert med Matto og overlevert ham post og annet til Windward og etter gått sydover på hvalfangst. Windward blir liggende her i 14 dager, så går det hjemover. Private brev vil bli medtatt fra Fram og kostet hjem på Det amerikanske geografiske selskaps regning.

I aften hadde vi 5 stykker fra Windward ombord hos oss i besøk. Det var kapteinen, styrmannen, doktoren, I.maskinist og båtsmannen. De var svært avholdende, smakte ingen ting. Vi derimot drakk toddy på deres sundhet. Vi har fått en del ferske amerikanske aviser ombord, som det er meget morsomt å lese. I aften den 11/8 reiser kapteinen ombord med brev. Alle mann undtagen Peder og jeg har skrevet.

12. august. Kl. $7\frac{1}{2}$ imorges kom undsetningsfartøiet tilbake. Dets navn er Diana. Efter frokost rodde jeg Baumann ombord i Windward med våre brev. Her ombord traff vi folk fra Diana som fortalte at de hadde hatt med post til oss også. I.maskinist som jeg snakket med, sa at de tre mann som Diana hadde landsatt på Bedford Pim, hadde den i sin forvaring. Disse tre menn er videnskapsmenn. Deres headmaster er professor Stein, en amerikaner. Deres plan

er etter forlydende å kjøre inn gjennem Hayes sund til Ellesmeres Lands vestkyst. Den er altså basert på at Hayes sund er et sund, hvilket de tidsnok vil erfare ikke er tilfelle. Nuvel, etterretningen om post til oss blev selvfølgelig mottatt med jubel, og etter at Baumann hadde byttet noen engelske bøker fra vårt bibliotek med doktoren på Windward og vært i land hos Peary, rodde vi ombord.

Imidlertid hadde de ombord gjort alt klart til å lette. Baumann hadde ombord i Windward talt med den amerikanske professor Hibby som hadde uttalt ønsket om å få se Fram. Vi lettet derfor og gikk inn og ankret et par kabellengder fra Windward, hvorpå professoren med følge kom ombord. Deres dom om Fram var: Well, you have got a good ship to make your trip in".

Efter at herskapet var gått fra borde igjen, lettet vi og dampet utover. Men isen stengte for Bedford Pim, og skjønt vi i aften skriver den 15. er vi ikke kommet et skritt nærmere vår post eller ekspedisjonens plan.

Peary ligger altså nu i Foulkefjord. Her bygger han sig vinterhus av proviantkasser som Windward holder på å losse til ham. Utenpå kassene kaster han op jord. Eskimoene slår sig ned omkring ham, og flere skal komme og bosette sig der. Til våren drar han nordover, til Fort Conger igjen foreløbig. Han har også nedlagt et par depoter mellom Conger og Foulke.

21.august 1899. I alle disse dagene har vi ligget og kadeiet i nordenden av Smith Sund. Vi har forsøkt både i vest og øst for å komme nordover, men uten resultat. Vår post kunde vi heller ikke få hentet. Så blev det da besluttet å gå sydover til Jones Sund før kilden for alvor var kommet i været, og i aften ved II-tiden da isen slakket gikk vi ut i åpent vanne. Jeg hadde ved den anledning det uhell å forstuve min venstre hånd mens jeg stod til rors.

22.august. Stor hvalrossfangst idag. Vi var kommet ned til Inglefield Gulf.

Her var åpent vanne overalt, og på de enkelte flak bortover var det ikke vanskelig å se hvalross. Begge fangstbåter blev bemannet med Fosheim som skytter i den ene båt og Hendriksen i den andre. Ialt blev det den dag skutt 30 hvalross, og et par hadde vi før, så dette blev en betraktelig tilvekst i hundematen. Lår skal skinnnet også benyttes.

23.august 1899. Vi har i det siste døgn passert flere drivisremser. Efter hvert som vi kom sydover, kunde vi på den tiltagende ønning merke at vi ikke var langt fra åpent hav. Og da vi kl. I ~~pm~~ i ettermiddag hadde passert den siste remse drivis, var vi rett ute i det. Det måtte nylig ha vært østenstorm, for ønningene gikk vestover, og Fram slingret ganske betraktelig. Dette var uventet. Vi hadde ikke surret noe på dekk, og følgelig holdt hvalrosskjøtt og tønner på å bli temmelig nærgående mot hundene.

Utpå ettermiddagen mens jeg var til køis, blev jeg vekket av ropet: "Hjelp, hjelp! Det er brann i maskinen." Alle som var til køis, for naturligvis op på dekk. Det var ikke fritt for at det var litt forvirring. Endelig fant et kløktig hode på at man i maskinen skulle sette donkeypumpen i gang, slanger kobledes sammen og førtes ned, og på 2 minutter var hele brannen slukket. En petroleumslampe hadde eksplodert og antændt en dekksstøtte og noen sekker. Under slukningsarbeidene ødela Stolz Braskeruds klær ved å kaste dem over varmen. Grov munn.

Det var meningen å gå nordenom Cone Island, men her var sperret av is. Vi måtte derfor gå sønnenom.

24.august. Sundet mellom North Devon og Cone Island heter Lady Anns Strait. Her fikk vi friskende bris fra E, så gamla for avsted med 6.5 mils fart. Åpent vanne var det også så langt øjet kunde se. Om kvelden var vi tvers av det sted som Inglefields skib nådde til i 1854.

25.august. Innatt på hundevakten kastet vi på for is noe vestenfor Cone Island. Det var "stopp" i maskinen, mens vi lå her og bautet og ventet på at vinden skulle løie. Vi hadde klyver, stenge-stagseil, stagfokk, gaffelfokk og mesan på hermede

26.august. Da vinden ikke løide, besluttedes det å gå inn og ankre i en fjord på Ellesmereland-siden, som vi hadde omtrent rettv. N for oss. Kl. 4 em. droppet vi ankeret på 20 favner vann, hvorpå kapteinen og videnskabem gikk i land for å se på forholdene.

29.august. Vinden og tåken har vart like til idag. Men kl. 3 blev den løiere

og tåken lettet litt, hvorfor vi hev op ankeret og stakk ut igjen. Vi hadde meget åpent vann og avanserte godt vestover. Om em. fikk vi is nordenfor oss og fulgte iskanten som gikk i en bue i sydvestlig retning. Men da det bar mer og mer fra land, la vi til slutt fast i et isflak for å se på'n litt.

30. august 1899. I dag gikk vi innover mot land gjennem isen. Den er nokså tett her, men alt sammen er såkalt bay-is, hvilket forundret kapteinen adskillig. Skulde Jones Sund ikke være sund, men i likhet med Hayes sund en stor fjord? Vi så en bjørnebinne med 2 unger idag. Moren blev såret ved et skudd fra skibet. Den satte øieblikkelig på sprang vestover, fulgt av ungene.

31. august. I dag har vi ligget fast og drevet meget tilbake. Vi kom igår temmelig kloss innunder landet og så at vi befant oss i en stor bukt. Men vi trøstet oss med at drev vi utover, så slaknet formodentlig isen innenfor oss i tilsvarende grad, - og det viste sig da også å holde stikk.

I. september. I dag begynte vi atter å gå innover i slakk is. Ved middagstid fikk vi se en bjørn som holdt på å lure sig inn på en sel. Men hvo som graver en grav for andre etc. For fra Frams fordekk truet fire morderiske rifleløp bjørnens liv. Da den fikk øie på fartøyet, lå den på svøm mot selen, men gav sig straks på flukt rett unda, og det med en pen fart også. Efter hvert som Fram kom nærmere, så den sig mer og mer urolig om, og plutselig dukket den. Den kom dog straks op igjen og ristet vannet av det veldige hodet, og på'n igjen! Om litt dukket den atter. Da den så kom op, fikk den det første skudd. Den styrte øieblikkelig mot et isflak. Så fikk den et til i den venster side av halsen. Den gikk dog uten større besvær op på isflaket skjønt det siste skudd hadde vært drepende. Men her fikk den sin bekomst. Et skudd bak venstre forben endte dens lidelser. Vi hev den ombord i dampvinsjen, og det var s'gu en ganske anseelig fyr, over 2.5 m fra snuten til halen. En stund efter fikk vi en hvalross, og så var vi ute av isen og kloss innunder land i åpent vann. Tåken var dog så tett at vi bare kunde avansere ganske langsomt forover.

Om litt fikk vi dog se noe i likhet med en vik på stb. baug, kapteinen sendte en båt avsted for å lodde op, og kl. 8 aften ankret vi her på 29 favner vann. Dette skulde da bli Frams 2, vinterhavn.

2. september 1899. Kl. 4 imorges drog kapteinen og 3 mann med en av fangstbåtene avsted vestover for muligens å finne en bedre havn, da denne hadde den leie feil ikke å by noe ferskvann. Kl. 5 i em. kom de tilbake uten å ha funnet noen bedre, hvorfor vi akterførtøide til land, og havnen er således uttatt til Frams neste vinterhavn.

8. september. Kapteinen og 3 mann, Isachsen, Fosheim og Stolz, rodde idag kl. 9 vestover. De skulde forsøke å komme rundt den pynten av landet som vi så lengst vest før vi kom inn ~~her~~. De hadde med sig 100 l petroleum, hovedteltet og proviant samt hundemat i massevis. Det er meningen å forsøke å komme med båten så langt vest som mulig og der nedlegge depot for fremtidige sledereiser.

Rett vestover eller rettere nordvestover går det inn en fjord. Forleden dag var kapteinen inne i den i båt. Det var massevis av harer i traktene omkring, men intet større vilt. Rett i S har vi en tålelig stor ø. Fram kom inn sundet på nordsiden av øen. Det søndre har man rodd igjennem med båt. De er omtrent like store.

Hundene er nu bragt i land igjen og fastgjort i en stålwire som vi har strakt. Alt hvalrosskjøtt er bragt i land og utbredt stykkevis på fjellkanten, et stykke ovenfor høivanne. I år skal vi heldigvis slippe å bruke jernkiler og spett for å få kjøttet fra hverandre. Siste vinter var det en helvete des sjau med det.

Braskerud har i de siste 3 uker vært syk. Sykdommens navn kan jeg ikke oppgi, men den begynte med at benene hovnet op og åndedrettet blev besværlig. Formodentlig har det vel fra først av vært forkjølelse. Efter 8 dager kviknet han til igjen, og hele uken igjennem var han oppe. Han pleide å opholde sig i sin lugar og i aktersalongen. Men siste uke blev han dårligere og dårligere, åndedrettet blev mer og mer besværlig, han hadde opkastninger, litt feber, spiste intet de 3 siste dager, drakk bare tyttebærtsaft med vann og sukker. Simmons har gitt ham noen medisiner, og Braskerud har brukt terpentinklut på brystet.

1. oktober. I em. kl. $5\frac{1}{2}$ døde Braskerud stille og rolig. I det øieblikk han

utåndet, var ingen hos ham. Ingen trodde at han var så nær døden.

2. oktober 1899. Har idag sydd Braskeruds legeme inn i seilduk og båret ham opp på dekket. Han skal begraves imorgen. Det har vært adskillig tale om begravelsesmåten. Mot å grave ham ned taler det faktum at det omkring i disse trakter ikke finnes så meget jord at man kan få tilstrekkelig dybde. Mot å stene ham ned taler stenrasene som om våren er meget almindelige, samt - hvis det skal nedstenes på slett mark - at bjørn og ulv kan komme til det. Det beste er å senke det, og det kommer til å skje.

3. oktober. I fm. kl. 10 blev Braskerud begravet under de samme høitideligheter som doktoren. Han blev senket rett vest for odden, innenfor hvilken Fram ligger. I dag var også Isachsens fødselsdag som ble erindret ombord med en bedre middag. Dette er den annen fødselsdag han feirer siden han forlot hjemmet, men han har ikke vært ombord på noen av dem.

Vi har nu saget Fram en skibslengde forover og vekk fra isbaksen, så nu skal den vel ligge klar av land i vinter.

5. oktober. Efter middag idag reiste Baumann, Bay, Schei og jeg vestover for å møte kaptein. Isen var utmerket, så det gikk raskt avsted. 2. dags eftermiddag kom vi til Sydkapp. Rundt odden her var isen skrall, så Baumann og Bay som var ute for å rekognosere, ikke fant å kunne kjøre lenger. Det blev da besluttet å nedlegge den proviant vi hadde med oss i depot her, og så vende tilbake. Neste dags ettermiddag etter at vi hadde nedstenet provianten, tok vi oss en tur vestover langs stranden. Baumann som hadde kikkert med, fikk da se folk på isen i vest, og mens Baumann og Bay tok med sig en flaske konjakk og gikk for å møte dem, laget Schei i stand mat til dem. De drog alt sitt habengut på en slags eskimokjelke, laget av tofter i båten. De hadde vært 2 dager underveis fra hovedteltet. Like ved hovedteltet har de også båten som de har laget hus av idet de har gravet et par fot ned i jorden og hvelvet båten over, samt kastet jord opp om sidene på den. Slik har de fått et meget godt, varmt hus, tett og godt. Hovedteltet skal nu i høst flyttes så langt vestover som man kan få det, og proviant skal medtas og nedlegges i depot der.

8. oktober. I dag var vi oppe før fanden fikk sko på og brøt teltene så snart

det blev lyst. Vi hadde hatt med oss 2 løskobbler som nu kom godt med. Isachsen og jeg kjørte med Braskeruds hunder og kapteinen og Fosheim med Fosheims . Kl. 12 var vi ved Fram etter i 4 timer å ha kjørt omtrent 20 '. I vestre sund fikk vi se en bjørn som langet avsted innover til land det beste den hadde lært. Straks hundene fikk se den, satte de etter den. Bjørnen kom omtrent tvers på vår kurs. Det var morsomt å se hvordan hver sleda falt av og tok kurs direkte på bjørnen som nu løp langs landet. Kapteinen kuttet ut Fosheims Svartflekk, som satte etter bjørnen som en pil. Denne jumpet op i land og gav hunden en ørefik så den tumlet nedover. Men Baumann var kommet til og nedla bjørnen ved annet skudd. Det var en ganske liten en, som vi tok med til Fram og flådde der.

Vi har alt fått en hel del bjørn, jeg tror 10-II stykker. En binne fikk vi noe før vi reiste, og som jeg hadde den fornøielse å være hovedmann for.

Det drives nu forberedelser til ny tur over en lav sko. Om et par dager reiser de som skal vestover. Isachsen og jeg skal vestover og kartlegge..

12. oktober 1899. 8 kjelker er nu gjort klar, 3 med nysølv og 5 med blikkmeier. Imorgen starter kapteinen, Fosheim, Bay og Schei vestover. De ledsages til hovedteltet av Baumann og Stolz. Hovedteltet skal nu i høst flyttes så langt vestover som man bare kan komme. Isachsen og jeg drar østover med 18 dagers proviant. Så tas ny forsyning ombord i Fram, og turen går vestover.

13. oktober 1899. Imorges kl.8 kjørte vi så avsted. Jeg hadde Braskeruds kobbel og odometerkjelen. Det snedde og føret var tungt, men det gikk da. Føret blev forresten bedre etter hvert som vi kom østover. Kapteinen reiste fra Fram kl. 9 $\frac{1}{2}$.

15. oktober lå vi værfast for tåke.

17. oktober. Vi var nu kommet bort imot den fjord hvor vi hadde ligget til ankers med Fram. Et stykke vest for denne fant vi eskimohus som var bygget runde og var meget godt bevart. De var oppført av sten og ben, treverk fantes ikke. På turen vestover var vi inne i en fjord, nokså lang forresten, 24'. Foruten å kartlegge den, skulde vi se etter moskus. 22. oktober lå vi over inne ved bunnen, men moskusspor så vi ikke. Neste dag kjørte vi atter ut fjorden og vestover.

25. oktober 1899. I fm. kom vi etter ombord i Fram. Baumann og Stolz var enda ikke kommet tilbake. Ombord hadde styrmannen under vårt fravær skutt den største bjørn vi enda har flådd. Den stod og godgjorde sig i land på kjøtthaugen om morgenens da styrmannen skjøt den. Isachsen og jeg hadde bestemt ventet å få bjørn på turen østover, men vi så bare spor. Vi hadde forresten grøtet vær omtrent hele tiden, ellers skulle vi antagelig hatt 3, en binne og 2 unger, som lengst øst var gått etter sporet mot teltet, men hadde snudd da den fikk vær av hundene. Vi kjørte tilbake på samme spor og så da at de hadde vært der høist en time i forveien.

27. oktober. I fm. drog vi etter avsted etter å ha reparert litt seletøi samt komplettert vårt proviantfører. På denne tur hadde Isachsen intet målebord med - som østover - men odometret var fremdeles bak på min kjele. Ved odden borte ved vestre sund traff vi Baumann og Stolz. De kom fra båthuset, og dette var deres tredje kjøredag derfra. De hadde fulgt de andre til båthuset, ligget værfast der i 3 dager, så kjørt tilbake til Sydkapp og hentet det depot som blev nedlagt der på første sledetur for å nedlegge det i båthuset. Så kjørte de ombord. Fra Sydkapp tok de med sig den eskimokjelke kapteinen hadde benyttet da vi traff ham.

29. oktober. Kl. $\frac{1}{2}$ 12 fm. kom vi til båthuset. Vi hadde nettop foret hundene og holdt på å bringe våre saker inn, da vi fikk se 4 sleder komme vestfra. Det viste seg å være kapteinen med følge som kom tilbake, og moskuskjøtt hadde de på sledene. Ca. 30' vest for båthuset blev de stanset av åpent vann, så de blev nødt til å sette op hovedteltet her. Fosheim skjøt 2 bjørner, hvorav den ene blev nedlagt i hovedteltet. På tilbaketur var de inne i en fjord som går inn omtrent midtveis mellom båthuset og hovedteltet. Her blev de liggende en dag. Kapteinen og Fosheim gikk sin vei for å se etter dyr, og Bay og Schei gikk sin vei. Kapteinen var ikke heldig, men da Bay og Schei kom tilbake om kvelden, kunde de opvarte med moskuskjøtt og fortelle at de hadde 6 stykker liggende i lien her borte. Neste dag blev dyrene flådd, og følgende dag kjørte de utover fjorden igjen med de 6 dyr.

Da de var kommet 4-5' utover til en ø som ligger på østre side, fikk

de se en flokk på 20 moskus i land innenfor øen. Stort skibsråd holdtes, hvorefter hundene blev sloppet løs. Kapteinen og Fosheim kom først til. Kapteinen hadde intet gevær med, men Fosheim gikk like inn på dyrene som - angrepet av hundene - hadde dannet ring med hodene utad. Han skjøt ned den ene efter den andre. Til slutt kom Bay til og skjøt de 2 siste. Det var en pen kjøtthaug. Dyrene blev flådd neste dag, og skinnene blev lagt ovenpå kjøttet. Den følgende dag kjørtes videre til Båtsfjordsnuten, og neste dag kl. 12 middag kom de til Båthuset.

30. oktober 1899. Her skiltes Isachsen og jeg, idet han drog vestover med Bay for å hente kjøtt, og jeg tok Bays lass og kjørte østover med kapteinen. Kl. 10 fm. kjørte Isachsen og Bay avsted. De skulle først kjøre alt kjøttet ned til stranden og derefter kjøre 2 kjøttlass østover, til de traff folk fra Fram. Så skulle en av dem være med tilbake for at ikke de ankomne skulle ta feil av veien. Kapteinen med Fosheim, Schei og jeg blev liggende over i Båthuset den dag, da Scheis kjelke måtte repareres. Neste dag var det kapteinens fødselsdag. Forslag ble derfor fremsatt om at man - siden man nu var i ro i Båthuset, men imorgen var på farten - alt i aften skulle gjøre sig det litt hyggelig med toddy og cigarer som en forsynlig mann hadde tatt med. Kapteinen sanks Jonerte, og forslaget var lov. Om kvelden etter sjokoladen blev toddyen brygget, cigarene kom frem og stemningen var meget belivet. Klokken var 1 før vi kom i posene. Om natten hendte noe som lett kunde blitt skjebnesvangert. Kapteinen måtte nemlig ut i nødvendige forretninger. Da han kom ut, følte han sig plutselig svimmel. "Jeg følte det gikk rundt for mig", sa han, "men jeg hadde dog så megen sans at jeg vilde beskytte nevene, for dem stakk jeg op under ulveskinnspeksen. Da jeg våknet igjen så jeg klare stjernehimmelen over mig, men jeg har ingen greie på hvor lenge jeg har ligget ute."

31. oktober. Efter å ha flyttet alt tilhørende depotet inn i huset idag kjørte vi avsted kl. $\frac{1}{2}$ 10. Ved 4-tiden i em. slo vi telt etter å ha kjørt 25'. Godt levert.

I. november. Kom til Fram i em. kl. 5. Baumann, styrmannen, Stolz og jeg drar vestover imorgen eller i overmorgen for å hente kjøtt.

3. november 1899. Kl. 8 idag kjørte vi 4 avsted, alle menn med nysølvkjelker.

4. november. Slo telt i kveld midt på Båtsfjorden. Tungt føre.

5. november. Kl. 12 idag traff vi Isachsen og Bay med hvert sitt kjøttlass. De hadde hatt en del bry med kjelkene sine. Blikkbeslaget var gått, nysølvet på de faste meiene også, så de nu kjørte på bare treet. Bays ene kjelkemei var brukket forut.

10. november. Kom i em. kl. $4\frac{1}{2}$ tilbake til Fram. Som ovenfor nevnt traff vi Isachsen og Bay. En av disse skulde etter kapteinens ordre vende tilbake for å vise oss stedet hvor kjøttet lå. Baumann gav Stoltz ordre om å vende tilbake. Da Stoltz nektet dette idet han anførte at han hadde vendt tilbake så mange ganger, nu kunde en annen gjøre det, f.eks. jeg, - fant Baumann derfor selv å måtte vende tilbake. Han sa, han gjorde det så meget heller som han ikke hadde noen lyst til den slags turer. Baumann og Isachsen byttet derfor kjelker. Baumann spente sine hunder foran Isachsens kjelke og omvendt. Baumann og Bay blev forsynt med noe olje til primus samt proviant, hvorefter vi skiltes. Den dag kjørte vi til ca. 6' fra stedet hvor kjøttet lå.

Den neste dag blåste det en storm ut fjorden, så vi var i tvil om vi burde fortsette eller ikke. Til slutt bestemte vi å bryte op. Når vindbygene kom, var det umulig å se mot været, øinene drev fulle av sne, og minst hvert 5. minutt måtte vi gjøre holdt og snu oss fra vinden for å puste ut. Til slutt kom vi da frem, fikk satt opp teltet og støttet det av med kjøtt og skinn.

Om morgen den 7. lesste vi våre lass og kjørte mot Fram. Vi hadde ~~ha~~ tatt med oss så meget at det ikke blev mer enn 3 gode lass igjen, hjemveien ~~gi~~ gikk tross de tunge lass lettere enn utveien. Vi hadde våre egne spor å kjøre i, bare den 9. mistet vi dem noen timer ut for en stor dal hvor det var drevet igjen. Utpå em. samme dag traff vi kapteinen med Fosheim og Simmons som kom for å hente resten av kjøttet. De kjørte fort. Vi hørte da de kom tilbake, at de hadde kjørt 35' den dag. Den 10. kom vi altså tilbake til Fram. Efter at kjelkene var lesset av, blev kjøttet veid. Det viste sig at mitt lass forut en kjelke veide 264 kg. Kjelken veide ca. 35kg.

Samme aften blev Stoltz kalt op i forsalongen for å forklare sin op-

først. Baumann fikk det innført i journalen og deltagerne i turen opført som vidner.

15.november 1899. I em kom kapteinen tilbake. Han hadde måttet legge igjen noe kjøtt samt skinnene midt på den store fjord øst for Sydkapp. Forresten hadde de fått med sig alt sammen fra fjorden.

17.november. Fosheim, Simmons og styrmannen drog idag avsted for å hente det etterlagte kjøtt. De hadde telt og soveposer med sig.

18.november. Idag kom den siste sledeekspedisjon for år tilbake. Vi har efter vår hjemkomst opført hundehus. Jeg har mitt om stb., og til kapteinens forskrekkelse er det så stort at han ikke visste hvor han skulle ta tak fra. Det er dog kommet tak på det.

30.november. Stuerten har i de siste dager gått omkring og hinket på en dårlig fot, og idag ligger han. Jeg har begynt i byssen. Efter 14 dager begynte jeg å bage. Jeg hadde trodd jeg skulle fått hjelp i julen, men jeg blev alene. Det blev en slitsom jul. Stuertens onde forstod man i begynnelsen ikke. Først blev han masert og gitt kalde omslag. Så begynte han med grøt, så med varmt vann. Det viste sig å være en byld, og hele historien var forhalet ved den første fei feilaktige behandling. Kapteinen bakte kaker til jul. Dertil benyttet han natten, da jeg var optatt der om dagen. Han innførte kullfyring istedenfor parafin. I. desember fikk Baumann en bjørn.

3.januar 1900. Jeg fikk vondt i hodet igår fm., antagelig av varmen i kabussen, og idag etter middag måtte jeg gå og legge mig. Det blev dog ingen lang historie. Alt den 8. var jeg på isen og mosjonerte. Bay har passet mine hunder, mens jeg har vært i byssen. Peary har i den siste tid ikke vært all right, og for at den ikke skulle gå hen og bli "ådsel", tok jeg den op på mellomdekket. Han er våt, det er hele saken.

8.januar. Begynte i byssen igjen idag. Det er gått hull på stuertens byld, så han forhåpentlig snart kan komme op igjen.

I fm. kom kapteinen inn og spurte om jeg var helt bra igjen, hvilket jeg ikke var. Han tilbød mig å være fri resten av uken og passe mine hunder samt mosjonere. Følgen var at Stolz etter kom i byssen!

15. januar 1900. Begynte for alvor i byssen.

21. januar. Baumann og Bay tok sig en tur i fm. Kommet bort til odden om bb, holdt Bay på å snuble i en bjørn som ganske rolig lå og tygget på noe. Baumann skjøt den.

Stuerten er i de siste dager blitt så rask i foten at han er begynt å gå oppe og pusle.

5. februar. Stuerten hjelper mig nu i byssen. I dag har vi storm av SE. Kl. 5 i em. blåste telttaket av med den følge at vinden naturligvis blev løiere etterspå.

6. februar. I dag er teltet strakt igjen.

Det har så vel denne vinter som forrige vært fullt op å gjøre ombord. I aktersalongen har det vært kjelkeverksted. Moskusskinnene er blitt bereadt, og av noen av dem har kapteinens sydd 2 soveposer. Olsen har gjort et nytt odometerhjul til kapteinens og Fosheims tur nordover langs Ellesmeres Lands vestkyst. Baumann har sydd et par nye tomanns-telt.

I begynnelsen av februar hadde vi en svært mild periode i forbindelse med sterk vind fra SE. Termometeret gikk endog op til over null. I de siste dager er det blitt kaldere igjen.

Det er kapteinens akt denne vår å reise så langt nordover langs Ellesmere Lands vestkyst som mulig helt op til Kapp Alfred Ernest. Herfra er nordkysten kjent østover. Fosheim skal være med ham på denne tur. De skal ha proviant med sig for 50 dager etter at de har forlatt de to mann som skal følge dem nordover med depot.

Så skal Isachsen med en ledsager reise langs vestkysten og inn i fjordene for å kartlegge disse. Han skal ha proviant for 50 dager etter å ha forlatt siste depot.

Schei skal, hvis forholdene tillater det, reise vestover til North Kent og muligens Grinnell Land. Han skal ha proviant for sig og I mann i 40 dager.

For nu å forvisse sig om at det stod godt til i hovedteltet, og for å få et nytt depot dit alt nu, sendte kapteinens Isachsen, Schei, Bay og Stolz

avsted idag. De hadde med sig adskillig hundemat og folkeproviant som skulle nedlegges der.

23. februar 1900. I fm. reiste de kl. 9.

26. februar. I dag sluttet jeg i byssen. Stueren er der nu alene.

3. mars. I aften kl. 9 kom de tilbake med bare jobsposter. For det første og verste har den storm vi hadde av SE skrudd isen på land langs hele kysten og presset den sammen i skrugarer, så den er blitt ganske anderledes lei å kjøre. De brukte 5 dager frem til hovedteltet. Her fant de ødeleggelsens vederstyggelighet, bare restene stod enda tilbake, og disse huset for tiden et par bjørner. De fant den ene hjemme, og hilste så ettertrykkelig på den at den ikke kunde bekjempe sig til å forlate stedet mer. Mens de flådde denne, kom kameraten anstigende, men ante uråd og tok fjellet fatt i tide. Alt det bjørnekjøtt og det skinn som lå der hadde bjørnene spist, dessuten alt spekk til hundemat og av 4 bokser patentmat hadde de spist de 2. Folkeprovianten hadde de for største delen ladet i ro, da den var i blikkbokser og nedsnedd. Hadde man funnet hovedteltet uskadt, skulle man ha gjort en tur til Båthuset og hentet provianten der, samt kjørt den et par dagsreiser lenger vest.

Kapteinen gikk straks i gang med å sy et nytt telt, 3 x 2 og 1 1/3 m høit med flatt tak. Det var ferdig etter 1 1/2 dags arbeide. Fosheim gjorde imidlertid reisverket.

7. mars. Imorges drog kapteinen, Fosheim og Bay avsted til hovedteltet. De hadde intet annet med enn proviant for sig og hundene for turen. Bay skulle bli tilbake i hovedteltet som vakt, mens kapteinen og Fosheim foretok en rekognoseringstur vestover. Bay kommer sannsynligvis til å bli tilbake i hovedteltet, mens de andre to reiser til Fram.

14. mars. Kl. 2 em. kom kapteinen tilbake. Bay var blitt igjen i hovedteltet.

Kapteinen og Fosheim hadde kjørt ca. 15' vestover fra hovedteltet til det sund som nærmest svarer til Belcher Channell. Dette sund fant de åpent i hele sin bredde så langt de kunde se vestover. Bare store iskoss lå og drev frem og tilbake med tidevannet. Allikevel mente kapteinen at det skulle la sig gjøre å komme frem langs isfoten, hvorfor han ikke akter å ta kajakker med på turen.

Ved sundet bøide landet nordover, så her er efter all sannsynlighet Lands End. På tilbaketuren satte kapteinen rekord for hundekjøring fra Fram, idet han kjørte de 100' på $20\frac{1}{2}$ time, fordelt på 3 kjøredager.

Den 17. drar Baumann, styrmannen, Stoltz og jeg avsted til hovedteltet, derfra til Båthuset for å hente hvad der er til hovedteltet. Her samles alle mann for å kjøre i sluttet tropp vestover og nordover i 11 dager. Her skiller man så, idet kapteinen og Fosheim kjører nordover for om mulig å nå Kapp Alfred Ernest, Isachsen med en ledsager for å kartlegge landet nordover i størst mulig utstrekning, Schei og Hendriksen vestover. De øvrige 3 skal formodentlig da vende tilbake til Fram. Bay blir i hovedteltet.

24.juni 1900. Vi er nu omrent ferdig med sledeekspedisjonene for i vår.

23.mars kjørte vi 9 mann fra hovedteltet eller Bjørneborg, passerte den 26. den vestligste ende av det åpne vann i sundene (her har det gått hardt på kjelker og beslag) og kjørte sammen til den 31.mars, da vi skiltes. Kapteinen varskudde mig på forhånd om å bli med Isachsen, og så drog da kapteinen, Fosheim, Isachsen og jeg nordover, de andre tilbake til Bjørneborg.

Vi kjørte til den 2.april, da vi fikk en bjørn. Vi blev liggende stille i 6 dager. Føret var elendig og lassene tunge. Kjørte så videre nordvestover, passerte et kapp som vi kalte Sydvestkapp og svingte med landet nordover til den 16.april.

Da drog Isachsen og jeg vestover mot et fjernt land vi så, mens kapteinen og Fosheim fortsatte videre nordover. Vi kom til landet den 20.april, lå stille 3 dager for snefokk og storm fra SE. Kjørte **dørfra** den 24.april og var tilbake ved stedet hvor vi skiltes den 28.april. Neste dag kjørte vi sydover rundt Kapp Sydvest og fulgte herfra kysten østover til en stor fjord som strekker sig nordover inn i landet. Denne nådde vi bunnen av den 16.mai. Kjørte ut igjen og var ved munningen den 28.mai. Oppe i fjorden skjøt vi 12 moskusdyr som kom vel med som hundemat.

29.mai hadde vi ikke mer primusolje tilbake, hvorfor vi levde på rått kjøtt og hundemat til den 3.juni, da vi skjøt en bjørn og begynte å fyre med spekk. Den 9.juni passerte vi Lands End og kjørte inn i en bukt 5' sør-

nenfor det. Herfra begynte vi 10.juni overgangen over land til Bjørneborg. Den 11.juni kjørte vi ned på fjorden vest for Bay, og den 12.var vi ved Bjørneborg. Herfra kjørte vi den 15.juni og kom ombord den 19.juni.

På turen har vi skutt en av mine hunder, en av Isachsens, og dessuten slo bjørnen den 3.juni til min hvite så den blev lam i bakkroppen. Jeg hadde den dog med ombord. Det samlede antall kvartmil jeg har kjørt på turen er omtrent 900.

Kaptein og Fosheim kjørte altså videre nordover, men landet svingte vestover. De kjørte og de kjørte, men det blev stadig NW og ikke NE som de hadde håpet. Til slutt måtte de snu på omtrent 81° N.br., da hundematen ikke rakk lenger og vildt ikke var å opdrive. Deres lengde var da omtrent 105 v.Gr. Først ved Lands End fikk de en bjørn. De tok også over land, noe sydligere enn oss, og de kom ombord den 4.juni, medhavende Bay fra Bjørneborg. Fosheim var blitt tilbake i Bays sted.

Efter at Baumann, styrmannen og Stolz, Hendriksen og Schei hadde fulgt oss, vendte de tilbake til Bjørneborg. Her rustet Schei og Hendriksen sig, de 3 andre fulgte også dem vestover forbi det åpne vann i sundene. Schei og Hendriksen var først i land på øen SW for sundet, kjørte så mot NE op i en stor fjord som de ikke så bunnen av på Ellesmere Lands vestkyst(?), derfra sydover over land til Bjørnekapp, så til Lands End og over land til Bjørneborg. De kom ombord den 3.juni. De hadde vært proviantert for 40 dager. På turen hadde de skutt 5 bjørner, 5 moskusdyr og 3 ren, dessuten sett 2 ulver.

Følgepartiet kom ombord igjen 19.april. Den 4.mai drog de etter vestover. Stolz blev igjen i bunnen av nærmeste fjord vest for Bjørneborg med 2 kobbel, mens Baumann og styrmannen drog med et kobbel over land til Lands End, tok observasjoner, bygde en varde hvor de etterlot en dunk parafin og en eske fyrstikker samt en beretning. Så kjørte de tilbake til Stolz og så til Båthuset via Bjørneborg og hentet båten. De kom ombord igjen den 20.mai.

Den 27.mai, nettop som de ombord skulle skaffe middag, fikk Simmons se at det var fyr i teltet. Han varskudde øieblikkelig de andre som kom på dekk i en fart. Det var heldigvis et par vannpytter på isen langs skibssiden,

så de straks fikk vann, ellers hadde etter all sannsynlighet hele Fram gått fløiten. I løpet av $\frac{1}{2}$ time var de herre over ilden, men da var teltet, alle taljerep i storriggen og alle kajakker opbrent. Likeså styrbords kappe og stormasten til halvt opunder mæssen merset var adskillig forbrent. De var 7 mann ombord.

Det er fra den 20.mars skutt i alt 9 bjørner ombord, på sledeturene 10, på Bjørneborg 4, ialt 23 stykker. Dessuten i den 19.mars, ialt 24. 22.juni 1900. I em. kjørte Simmons og Olsen til Sydkappfjorden for å botanisere, Olsen med hvalpene, Simmons med Isachsens hunder.

24.juni. Simmons og Olsen kom tilbake ved middagstid.

28.juni. I em. kjørte Simmons, Isachsen og Bay vestover. De skulde til bunnen av Moskusfjorden. Isachsen med Stolz' hunder, Bay med styrmannens og Simmons med Hendriksens.

Vi har siden jeg kom ombord arbeidet med riggen. Styrmannen og Hendriksen spleiset inn nye jomfruer i storriggen, hvilket de var ferdig med da jeg sluttet mig til. Siden har vi skåret inn nye taljerep og satt disse kledt og hvelvet op. Jeg fikk ondt i foten i forrige uke midt under dette arbeide, så jeg måtte holde mig i ro en dags tid, men nu er den bedre igjen. Solen har gjort godt på isen de siste 14 dager. Smien er flyttet i land, hvor Nødtvedt er optatt med å smi en forbedret heiseinnretning til skorstenen. Ankerspillet har han dessuten reparert i vår. Den ene nokke brekte da vi i høst halte Fram forover gjennem råken som vi hadde saget.

2.juli. Kaptein og Schei kjørte idag inn i bunnen av fjorden her. Proviant for en uke.

6.juli. I em. kom kaptein og Schei tilbake. Intet skutt.

15.juli. Isachsen, Bay og Simmons kom tilbake. Bay hadde skutt en moskus hvis skjelett han hadde med tilbake.

29.juli. Hele fjorden her er nu åpen. Igåraftes var kaptein oppe på utsikten her og så utover Jones Sund. En råk strakte sig sydvestover et stykke fra Stordalen. Idag storm av SE som antagelig hjelper bra på isforholdene der ute. Vann er fylt på kjelen, og vi er klar til å avgå fra denne vinterhavn når som helst.

Schei, Bay og Simmons reiste igår innover fjorden med snekken og proviant for 5 dager. De kom tilbake i aften.

9.august 1900. Vi lettet og gikk ut av vinterhavnen idag kl. 12 middag. Isen lå temmelig tett under Ellesmere Land, men i aften kl. 10 er vi kommet ut i en stor råk nærmere North Devon. Den ser ut til å være av stor utstrekning.

10.august. Vi gikk i storråken helt til vi var omrent tvers av Bjørneborg. Her besluttet kapteinen å styre sønnenom North Kent for å se etter det såkalte Cardigan Strait, men fant bare en islagt fjord hvor isen ikke var brutt enda. Fortsiden ved iskanten kl. $0\frac{1}{2}$ fm.

11.august. Kl. 6 fm. rodde Baumann og Isachsen i land for å se nærmere på forholdene og ta en lengdeobservasjon. Kl. 12 blev det tatt en bredde, hvoretter vi styrte tilbake rundt østpynten av North Kent som altså kommer til å bli en del av North Devon. Isen har satt en del sammen i bukten her, men bereder oss ingen større vanskeligheter.

12.august. Styrte ut sundet i natt. Den almindelige mening er nu at sundet vi har gått igjennem er Belchers Cardigan Strait, og landet nordenfor er North Kent.

13.august. Vi har ligget stille et par ganger i løpet av det siste døgn. Store, ubrutte bayis-florer har sperret veien for oss, men det har jo ikke vært for mer enn et par timer ad gangen. All den is vi ser er årsis, ingen eldre.

Kl. 4 fm. går vi langs kysten av Grinnell Land nordover. Kapteinen akter om mulig å få tak i det såkalte North Cornwall som han tror er vårt Kapp Sydvest.

Kl. 6 em. måtte vi stanse for isen. Kulning av NW.

17.august. Vinden løide av igårafte. Vi har drevet sydostover. Isen tett pakket, intet vann å se.

23.august. Gikk for første gang etter kulingen i em., dog neppe mer enn en times tid. Vi har drevet adskillig sydostover og kommet nokså nær North Devon.

24.august. Hadde idag kullfylling. Vi tok for første gang av underrunnet, ca. 40 tonn. Begynte kl. 8 fm. og var ferdig kl. 7 em. Det gikk nemlig sent med

lempningen i boksene.

Vi hakker og går så ofte det gis anledning, både for å holde oss klar av land og for å komme inn i Cardigan Strait igjen. Men det går smått. Det eneste som virkelig hjelper oss noe er strømmen.

28.august. Var forleden dag i munningen av stredet, men fikk kuling av østen-vind, så vi etter drev vestover. Intet åpent vann. Da det begynner å skorte på drikkevannet, fylte vi idag et par tonner med brakkvann fra en dam på et flak.

Vi har nu sluttet å drive og ligger omtrent på samme sted ca. 8' W for sundet og 3' fra land.

2.september. Sluttet i aften kl.8 med sjøvakten, I manns vakt sattes.

3.september. I morges satte vi hundene på isen. Scheis, Fosheims, styrmannens og Baumanns kobler står i særskilte kjettinger, de øvrige i wiren. Alle står på bb side, så nær skibet som mulig, småhvalpene med sine kasser på stb.

Efter spylingen fikk maskinisten ordre til å la slukke under kjelen.

4.september 1900. Kapteinen reiste idag middag i land med Hendriksen og vannkjelken. Meningen var å gå på renjakt, da vi under driften langs land hadde sett dyr der inne, men enten det var ren eller harer skal være usagt.

Styrmannen og jeg rigget op bukkene til å rigge inn roret.

5.september. Kapteinen kom tilbake i em. Ikke spor av ren, mest revespor, ellers lite annet. Det er begynt å bli ganske kaldt, i natt f.eks. $\frac{1}{2}$ I2. Isen er limt ganske godt sammen, og det ser ut til at dette skal bli vår vinter-havn i år.

9.september. Tøvær med bare $\frac{1}{2}$ I idag. Springtid. Vi ligger dog fremdeles på samme plass uten å drive. Mitt kobbel består for tiden av 4 hunder: Basen, Peary, Truls og Vesla eller Ulven. Jeg tar derfor en av hvalpetispene som Olsen kjørte med i vinter, Indiana, og supplerer det med.

II.september. Baumann og styrmannen kjørte imorges avsted til Arthur Strait. De hadde 2 kobbel og 2 sleder, vannkjelken og en med tremieier. Meningen er å se etter dyr, vesentlig ren som de venter å treffe. De kjørte inn til landet rett i syd og følger landet vestover. Igår blåste man vannet av kjelen,

og idag hadde de kjelesjau. Termometerburet er atter satt op, og Fosheim er begynt å reparere kjelker, så høst- og vintersesongen kan sies å være begynt.

12. september 1900. I dag heiste vi op roret så høit at underkanten kom ca. 1 m over vannet.

13. september. La idag betrekke på båtene og låret dem i brøkerne. Alle mann var i gang med å opføre smie av is i em., og kl. 6 var alle 4 murene reist.

14. september. I dag røk det op kuling av SW som utpå em. gikk over til S. Fra riggen så vi adskillig åpent vann, mest i E. Langs landet fra SE og vestover så langt vi kunde se, gikk en stor råk. I N vannhimmel og småråker. Det ser herfra ut som om forbindelsen med land og således også med Baumann og styrmannen er avbrutt. Men disse hadde jo proviant for 8 dager, og har de skutt noe, skal de kunne greie sig meget lenger.

15. september. Da vi imorges tørnte ut, hadde vi åpent vann ca. 50 m sørneden for skuten. Essen som vi igår hadde satt på isen, blev i største hast tatt ombord, likedann hundene, da isen ved 9-tiden gikk i stykker langs skibssiden. Vi fortøide med 2 isankre, og om kvelden sattes ankervakt. Grunnen til at isen plutselig gikk op var, at vinden fra SW løide, men kom igjen fra NE så meget friskere.

16. september. Efter frokost idag var kapteinen oppe i tønnen. Da han kom ned, gav han ordre til å fyre op. Jeg fikk ordre til å berge det beste av smietalet, og med Fosheim og Isachsen til hjelp fikk jeg ombord presenning, skorsten, planker og noen hundehusdører av taktekket. Dampen var oppe kl. $3\frac{1}{2}$. Straks etter at vi var begynt å gå, fikk Hendriksen se Baumann og styrmannen i land. Kl. $5\frac{1}{2}$ var vi inne ved stranden og halte dem ombord. De hadde intet skutt. Hvis vi ikke hadde truffet dem, var det meningen å sette i land et depot til dem.

Vi satte straks kurset østover gjennem Cardigan Strait. Isen var meget slakkere nu enn da vi gikk vestover. Ved midnatt var det så mørkt at vi måtte kaste på og vente på dagslyset.

17. september. Gått inn munningen av Gåsefjorden kl. 8 i fm. Gikk til ankers i bunnen av fjorden litt over kl. 3 em. Det finnes ikke en isbete her, bare

blå vannet og noen storiser som står på grunn inne ved land.

18. september 1900. Tok i land hundene i fm. Bay, Schei, Simmons, Isachsen og Hendriksen reiste idag ut fjorden et stykke med stb.almebåt på jakt- og skrapetur. Kapteinen gikk innover eidet til vannskillet med Baumann. Her fikk de se en flokk på 5 moskusdyr, hvorav de 4 blev skutt på stedet, det 5. tok veien til fjells forfulgt av Baumann som skjøt bort sine siste patroner på det uten å få drept det. På nedveien traff han Fosheim som så gikk op og gav det sin bekost.

19. september. Var i fm. oppe og kjørte ned 2 dyr sammen med Kapteinen og Fosheim. I em. kjørte Fosheim og jeg ned de 2 siste. Det femte som lå for sig selv en times vei høiere oppe, blev hentet av Baumann og styrmannen.

20. september. I em. kom jakt- og skrapepartiet tilbake. De hadde intet skutt, men gjort god skrapefangst. 3 edderfugler og en snadd er jo ikke noe å snakke om.

27. september. Imorges kjørte kapteinen, Fosheim, styrmannen og Hendriksen innover eidet på moskusjakt. De hadde 3 kobbel, et tremannstelt og to tomannstelte. Proviant for 7 dager.

5. oktober. I em. ved 5-tiden kom jaktpartiet tilbake, d.v.s. kapteinen og Fosheim med 1 sleda. Styrmannen lå oppe på eidet med 2 sleder. Hendriksen lå igjen og passet kjøttet hvor den siste moskusflokk var skutt. De hadde ialt skutt 22 dyr, 2 flokker hver på II. Av alle de 22 dyr var det bare 2 kalver, ellers voksne med undtagelse av noen kvier. Unge dyr alle sammen på en nær.

Den første flokk traff de tredje dagen ved den sydligste av fjordene på vestkysten. Til å begynne med fikk de se en bjørn. Alle hunder blev sloppet, men Fosheims tok en annen retning. Fosheim fulgte etter dem og traf således på moskusflokkens som han nedla alene alle sammen. Hendriksen kom etter og var meget morsk over ikke å ha fått skutt. Imidlertid hadde kapteinen og styrmannen skutt bjørnen.

De flådde dyrene, og neste dag kjørte de så avsted med 3 lass. Hendriksen skulde bli tilbake og passe kjøttet og skyte de moskus som kanskje

kunde slenge. Alt ved $12\frac{1}{2}$ tiden den dagen fikk de se den andre flokken, som kapteinen og styrmannen nedla. De flådde disse samme dag. Tirsdag og onsdag reiste Fossheim og styrmannen tilbake til Hendriksen og tok med sig resten av første flokk til kapteinen. Hendriksen fremdeles intet skutt. Torsdag kjørte så de 3 mot Fram, mens Hendriksen lå igjen hos kjøttet. Fredag em. kom de til Fram.

6. oktober 1900. I dag morges kjørte Baumann og Fosheim opover for å hjelpe styrmannen med de 2 lass. De hadde 1 kobbel og 2 sleder med sig. Varemeiene under styrmannens kjelke var nemlig aldeles gåen, den annen kjelkes varemeier var også i en dårlig forfatning. Da de 3 drog nedover igjen, lot de en kjelke bli tilbake, den andre hadde Baumann og Fosheim med reservevaremeier til. De kom ombord igjen utpå em. samme dag. Bjørnen som blev skutt på moskusjakten, skal brukes til hundemat på stedet. Neste kjøttekspedisjon tirsdag.

9. oktober. Imorges kl. $7\frac{1}{2}$ kjørte så Baumann, styrmannen, Fosheim, Stolz, Isachsen og jeg avsted. Vi hadde 4 kjelker fra Fram. Jeg hadde ingen, derimot hadde jeg mine hunder foran Stolz'slede, så vi kjørte med 2 kobbel, - og det gikk galant. Litt over vannskillet stod min kjelke som blev etterlatt lørdag, og denne blev da medtatt som den femte. Bjørneborg som var tatt med, blev lagt etter på vestsiden av eidet nede ved sjøen for å tjene til hus for Baumann og styrmannen som skulle ligge igjen og passe på kjøttet når dette var bragt hit. Foreløbig skulle det nemlig ikke kjøres over eidet før føret blev bedre, da varemeiene ikke tålte det som det nu var. På samme sted blev det nedlagt en 60 l dunk petroleum, samt all hundemat på 1 dags rasjoner nær. Herfra kjørte vi så rett nord, tvers over en lav odde og et stykke ut på sjøisen, hvor vi slo telt.

10. oktober. Kjørte idag til kjøttet. Traff Hendriksen. Kjørte ned kjøttet til stranden.

11. oktober. Kjørte halvdelen av kjøttet til eidet idag.

12. oktober. Kjørte tilbake idag med et løskobbel etterlatende Fosheim som under vårt fravær skulle reise Bjørneborg. Tok resten av kjøttet og Hendriksen med. Kjørte et stykke tilbake.

13. oktober. Kjørte resten av veien til eidet idag og kom dit kl. I $\frac{1}{2}$. Satte under varemeier.

14. oktober. 1900. Tok et skinn og $\frac{1}{2}$ dyr hver og kjørte tilbake over eidet, etterlatende Baumann og styrmannen med Baumanns kobbel. Kl. 2 em. var vi ved Fram.

18. oktober. Kapteinen og Olsen kjørte idag nordover med 2 kobbel og proviant for I4 dager.

19. oktober. Ved middagstid idag kom Baumann til Fram med sitt kobbel. Kapteinen og Olsen hadde gjort sig klar til opbrudd da han forlot Bjørneborg. Det er begynt å blåse fra SSW idag. Ut på formiddagen er den gått over til en hel kuling. Baumann hadde hatt bryderi med den over eidet.

21. oktober. Baumann fremdeles ombord. Meningen var at han skulle ha reist tilbake igår, men været hindret ham. Vinden er storm som er gått rundt til SE. Det er den sterkeste vind vi enda har hatt på denne ekspedisjon. Den er målt 20.6 m.

Den 16. oktober kjørte Schei og Isachsen utover fjorden på bjørnejakt og hvalrossfangst. 2 kobbel, proviant for I4 dager.

22. oktober. Ved middagstid idag kom kapteinen og Olsen tilbake. De hadde vært svært uheldige. De hadde heldigvis ikke kjørt langt fra Nordstrand den 19. før været blev slik at de blev enig om å snu. På isfoten rundt den sydligste odde hadde Olsen det uheld å slå den venstre arm av ledd ved skulderen da han under farten skulle styre sleden klar av en isknaus. Da de kom tilbake til Nordstrand, tok de inn hos styrmannen igjen, og her hadde de det jo for såvidt utmerket. Men Olsen stakkar var ille daran. Ikke fikk han sove, og ikke kunde han ligge. Kapteinen og styrmannen forsøkte å få trukket armen hans i ledd igjen - uten at dette lyktes. Da de imorges kom ut, var hele kløften hvor Nordstrand står, fylt med sne. Hus, kjøtt, hunder og alt var totalt forsvunnet i sneen. Da de fikk gravet sig frem til hundene, var 2 av kapteinens døde. Stolz' hunder som Olsen kjørte med, fikk de akkurat berget i siste liten. Olsen som ikke selv kunde kjøre sine hunder, blev plasert på sin slede, og med styrmannen som kusk kjørte de så ombord.

I em. - etter at de hjemkomne hadde spist middag - gjordes forberedelser til å få Olsens arm i ledd igjen. Til den ende fikk han først et tredjedels drameglass nafta, dernest bragte kapteinen ned en flaske konjak 3 stjerner.

Efter at Olsen så hadde satt til livs halvdelen av denne, skred man til forretningen. Olsen var blitt temmelig ør av det han hadde tatt inn - som rimelig kan være - og preket opp og ned ad vegger og erindret armen bare en gang imellem. Kapteinen, Simmons og Fosheim tok så fatt på Olsen, og alt ved annen gangs trekking i armen smatt den i ledd igjen. Olsen gråt av glede, og vi gratulerte ham alle sammen.

28. oktober 1900. Ved middagstid idag kom Schei og Isachsen tilbake. Intet skutt, meget vind. 30. oktober drog de etter avsted vestover for å prøve jaktlykken på den andre siden av sundet.

5. november. Fosheim er nu ferdig med den nye vannkjelken. Den gamle er reparert, og imorgen hvis været tillater, drar Bay, Hendriksen, Stolz og jeg avsted efter kjøtt. Vi tenker å greie alt kjøttet i to vendinger.

6. november. Kjørte avsted kl. 8 imorges. Deilig vær. Ved Bjørneborg kl. 12 $\frac{1}{2}$. Gravde opp kjøttet som lå nedsnedd.

7. november. Kjørte tilbake til Fram idag, Baumann fulgte med sitt kobbel. Bay, Stolz og jeg måtte legge igjen kjøtt på vannskillet, da vi kom opp i noe ulende. Stolz og Bay 2 halve dyr hver, jeg $\frac{1}{2}$ dyr. Kom til Fram kl. 4 em.

8. november. Bay, Stolz og jeg kjørte idag opp og hentet det kjøtt vi etterlot igår med 2 sleder og 3 kobbel, mitt og Bays sammen.

9. november. Kjørte imorges kl. 8 tilbake til Bjørneborg med et løskobbel, Baumans. Kuling ved Fram, stille på vannskillet. Kl. II traff vi Isachsen og Schei som skulde til Fram. Intet skutt. Schei mistet 2 hunder: Mesalina som blev etterlatt på eidet på tur vestover og Tigeren som var syk og blev skutt. En hadde han på kjelken, og den var død da de kom ombord. Han kjørte med 3 hunder, men fikk en av Hendriksen. - Vi kom til Bjørneborg kl. 12.

10. november. Imorges begynte styrmannen å ta ned Bjørneborg, og kl. 8 morgen var vi klar til å starte for Fram. Bjørneborg blev tatt med ombord og intet annet etterlatt enn en dunk parafin. Kom til Fram kl. 12.45.

20.november 1900. Hundehusene er ferdige og hundene flyttet inn. De slippes løs hver formiddag, men for resten i hus. De får en dag kjeks, en dag fisk og en dag fettgrever. Kjeksvekten er forhøyet nesten 50%, $\frac{1}{2}$ fisk pr.hund og 1 p. fettgrever hver.

Kaptein og Schei har av de gode 4-mannsposer sydd 3 2-mannsposer. For resten er vi beskjeftiget med å skrape moskusskinn.

23.november. Inatt kl. I2 var Bay så heldig å skyte den første ulv som er blitt skutt fra Fram. Da Bay kom på dekket kl. I2 for å observere, så han nede ved baugen på bb side to dyr som han først trodde var hunder. Men da de sky begynte å trekke sig tilbake fra lampelyset, fikk han mistanke om hvad det var og skyndte sig ned for å purre ut og hente sitt gevær. Da han kom op igjen, hørte han ulvene ved askerennen, men gikk selv op på fordekket. Ulvene drog sig nu utover og forover og var omrent tvers av ledderen da Bay skjøt. Han hadde ventet i det lengste i håp om at de han hadde purret, skulle komme op (kaptein og Baumann). Den ene ulv styrtet øieblikkelig, den andre begav sig i trav utover. Bay gikk straks ned på isen for å se på dyret. Den hadde fått skuddet i overkant av bogen så det var ferdig, men lå enda og glefset etter ham da han kom nær. Han gav det derfor en kule i hodet, hvilket han ikke burde gjort, da kulen ramponerte det ordentlig. I fm, gikk Bay og kaptein i gang med å flå, lemme op og salte ned ulven. Den er ganske ung, noen sier årsunge. Den var omrent på størrelse med våre største hunder og aldeles kritt hvit over hele kroppen.

Vi har ikke mistet så få hunder i høst. Kaptein 3 og Schei 3, alle utmerkede hunder. Bay mistet I, Lyder, som var angrepet av skabb og for resten i dårlig forfatning. Så har jeg skutt Mosine og Hårkaren samt de 6 hvalper som var igjen fra Støiphølet. Til våren har vi således ikke mer enn 8 kobbler å fikte med, og hundene vil neppe være i så god forfatning som de var i vår. Men dette er jo siste vinter, til sommeren skal vi hjem, og i betraktning av alt det harde arbeide våre hunder har utført, er det bra at hundebestanden er som den er.

4.desember. I det siste har det vært adskillig ulv her. Den har gått rundt

skuten og snust om nettene, enkeltvis, men en gang hele 3. Man har nu begynt å tenke på å fange den ved felle og snare, da den er så var at det er liten utsikt til å få skutt noen. Kapteinen har laget en snare med vippebom som han i em. setter ut. Lokkematen er et stykke spekk som ligger i en kassefirkant fastgjort til stopperen av pinnen hvortil selve snaren er festet. Snaren holder bommen nede, og denne er i den andre enden belastet med en stensekk. Trekkes det nu i spekket, svinger stopperen, pinnen blir fri, bommen med snaren vipper.

Fosheim har laget sig en felle bestående av en stor kasse med falldør og beslått med blikk innvendig.

Fosheim har laget 2 nye vannkjelker, betydelig kortere enn de andre og adskillig lettere, vekt 27 kg. De gamle veier over 40. Stålbeslag på de 3 siste.

8.desember 1900. Fosheim hadde stilt sin felle op i land omtrent NE av skuten. Imorges fant han at det var ulv i den. Fellen blev bragt ombord og stilt op på dekket og alle mann satt i gang med å bygge ulvehus. Dette skal gjøres av planker, dets innvendige mål er 6 x 3.5 fot, avstanden mellom plankene er 1 tomme. Beslåes overalt innvendig med blikk.

9.desember. I dag opdaget Fosheim da han skulde op og fore, at det var 2 ulver i kassen, hvilket naturligvis vakte megen glede. Huset blir ferdig imorgen. Kapteinen vil foreløbig ikke ha mer enn 2 levende, så alle ulver som herefter fanges skal skytes, forøvtsatt at dette er han og hun. Han vil nemlig ha par om mulig.

15.desember. Isens tykkelse 0.95 m. Den tredje jul nærmer sig med raske skritt. Stuerten er i full gang med julebakingen og får i den anledning fyre med kull. Ulvene befinner sig ganske godt i sitt nye hus. De graver og gnager somme timer, naturligvis uten resultat, men så snart noen nærmer sig, legger de sig øieblikkelig ned aldeles urørlige. Den ene hadde et sår på høire skulderblad, antagelig et streifskudd som har blødd adskillig, men som nu snart er grodd igjen. Fosheims felle er etter ute. Kapteinen har lagt en av is med falldør

som står på samme sted som hans forrige patentinnretning. Denne er inndradd, da Peders ulykkelige Ingebrigt kom fast i den, og de andre hunder av samme kobbel rev den omkull. På bb side derimot er en lignende patentfelle, en stor sten ophengt i aktre davit ved en enkelt blokk. Tampen av løperen går ned til lokkematen på isen. Denne felle er satt ut av virkning om dagen når hundene går løse.

Julen i år gikk stille og rolig som sedvanlig. Jeg var ikke i byssen i år. Det er ikke fanget flere enn de 2 ulver i Fosheims felle. I denne fellen er det siden fanget 2 rever hvorav den ene blev puttet inn til ulvene. Siden fangedes også i Olsens felle på vestsiden en rev som også kom i ulveburet. Men en vakker morgen fantes bare noen hvite hår igjen av den ene, og noen dager senere måtte den andre lide samme skjebne. Ulvene synes for resten å befinne sig utmerket.

I vinterens løp er det sydd nye enkeltmanns- og tomannssoveposer av de 3- og 4-manns soveposer som ekspedisjonen hadde med. Av 2-mannsposer ialt 3. Dessuten hundeskinnsvotter og ladder.

De av kjelkene hvorpå ikke nysølvet var omlagt før, er omlagt i vinter, de øvrige kjelkemeier er reparert på beste måte. Dessuten er den kjelken som fra først av var uttatt og gjort klar til å føre aluminiums-proviantkassene, tatt med blandt kjelkene til våren. De gamle proviantkasser er utrangert og erstattet med aluminiumskasser som også har fått adskillige forsterkninger, samt særskilte rum tilbygget for primusdunk, primus og teodolit. De veier ca. 8 3/4 kg. De gamle veide 11 kg, nb. knusktørre.

24.februar 1901. Imorgen kjører kaptein, styrmannen og Bay ut fjorden med en båt som til sommeren skal brukes i sundene til skraping. Båten står i krabber på to kjelker som er lasket sammen med to tversgående planker. De skal ha 3 kobbel, dessuten en slede til.

Når de er kommet tilbake, startes turen til Sydvestkapp med depot av 6 mann. Så sies det at 2 mann skal kjøre op i fjorden østenpå Bjørnekapp for å rekognosere. Efter at disse turer er gjort, kommer storturen, en vestover, en nordover samme vei som kaptein og Fosheim ifjor og en tur op gjennem fjorden eller sundet over land til Greely fjord. Hell over dem!

27. februar 1901. I em. kl. $3\frac{1}{2}$ kom kapteinen med følge tilbake. De var fremme ved fjordmunningen i god tid alt den annen dag og la båten på stranden ved vestre kapp midt imellem Gåse- og Hvalrossfjord. Her blev den godt fortøiet med tau og sten. Det var fin is utover hele fjorden. Forberedelsene til depotturen foregår nu om dagen med full kraft. Det er utdelt hundeskinnsvotter, hundeskinnsladder, 2 skjorter, 2 underbukser, 1 islending, 1 sett lette vindklær, 2 par strømper, 2 par votter og 1 par ladder til manns. Dertil 2 par finnsko med neversåler i det ene par. Det ene par finnsko har alle mann satt kobbeskinnsåler under, da disse er langt sterkere enn renskinnsåler. Dessuten er det utdelt ski til dem som ønsker, og som ikke før har fått. Fiskerasjonen for hundene er siden 15. februar øket til 1 hel fisk. ~~Hundene er ikke til~~

12. mars. Imorges var kapteinen, Fosheim, Baumann og Hendriksen klar til å dra nordover til fjordgebuet østenpå Bjørnekapp med depot, mens Isachsen, Bay, styrmannen og jeg var klar til å dra vestover. Stolz var blitt syk, da Isachsen tok hans hunder. Vi hadde lesset på og holdt på å stille kjelkene i orden, da Bay hadde det uhell å falle og forvri det ene benet slik at han ble satt aldeles ute av stand til å røre det. Han måtte altså ombord igjen, mens Schei gjorde sig klar til å være med istedenfor ham. Imidlertid kjørte de andre. Kl. 1 em. etter at vi hadde spist middag og fått kaffe, kjørte da vi også. Traff de andre om em. bortenfor vannskillet hvor de hadde slått telt. Vi slo oss også for her.

16. mars. Vi kom til nordspissen av de såkalte "Skittøer". Her la vi av 2 bokser patentmat A 72 og 4 bunter fisk. Igår var vi på moskusjakt 10' sørnedenfor her, men fikk intet. Min tispe Ulven dårlig, kjørt henne på lasset idag.

17. mars. Ulven død.

18. mars. Har styrt vestover 26.2' for om mulig å se land i vest og så kjøre depotet dit. Da vi midt på dagen idag fremdeles intet så, forandredes kurs på Kapp Sydvest.

19. mars. Kom til Kapp Sydvest. Utkjørt distanse fra Fram 105.5'.

20. mars. Stente ned depotet idag. Det ligger 0.5' W fra odden.

21. mars. Begynte å kjøre for Fram idag.

25.mars.1901. Kom til Fram kl. 3 em. Utkjørt distanse fra Kapp Sydvest 102.7'. Turen har vært kald, temperaturen for det meste $\div 43 - 44$ grader, laveste obsv. $\div 49^{\circ}$. Lengste utkjørte distanse pr. dag 25.5'. Så på eidet mellom Nordstrand og Fram spor av moskus.

24.mars ankom det andre parti til Fram. Stort fjordgebet øst for Bjørnekapp. Så ingen ende på Storfjorden i nord. De hadde på turen skutt 2 moskusokser og en kvige og sett bjørn. Her på eidet hadde de sett en flokk moskus på et halvt snes dyr.

27.mars. Fossheim og styrmannen dro avsted med styrmannens kobbel for å prøve moskusen på eidet.

28.mars kom de tilbake. Moskusflokkene hadde de truffet, men hundene opførte sig ytterst slett. Da flokken hadde dannet karré, gikk de bort fra den uten å interessere sig mer for den, og da Fossum hadde skutt et par, strøk de øvrige sin kos. De fikk i alt 4, allesammen kuer, og de 3 hadde hvert sitt nesten fullbårne foster i sig. Denne tur var gjort utelukkende for skjelettenes skyld. Det var derfor meget uheldig at disse ikke var okser, som jo er meget større enn kuene. Dessuten er landets moskusbestand altfor påkjent ved våre mange jakter på dem til at den nu har råd til å tape 3 drektige kuer.

29.mars. I dag drar styrmannen, Isachsen og Stoltz avsted etter de øvrige 3 dyr med hvert sitt kobbel.

30.mars. Turen blev opsatt någår på grunn av styggvar. De drog avsted idag ved 9-tiden og var tilbake kl. 3.

Der rustes nu av full kraft til langturen. Proviant og kjelketilbehør i lange baner.

3.april. I dag veide jeg etter ordre alle hundene. Det tyngste kobbel var mitt. De tre tyngste av hele flokken var Truls 43 kg, Basen 41.5 og Storebrun 41 kg. Mitt kobbel veide 198 kg + 7 kg. Det letteste, nemlig Isachsens, veide 169.5 + 5.5 kg.

Som vanlig når større sledeturer forestår og en høitid kommer like op i, skal vi reise like før. I år skal vi reise påskeaften.

8.april. Det blev dog ikke før 2.påskedag vi kom avsted. Kl. 10 fm. drog

kapteinen, Schei, Fosheim, styrmannen, Baumann, Peder, Isachsen og jeg avsted. Isachsen hadde Stolz's kobbel. Et stykke vest for vannskillet skiltes vi, idet kapteinen med følge drog nordover, Isachsen og jeg nordvestover.

Nede på Sandøren ved Nordstrand satte vi igjen 2 par ski som i tilfelle av brist på varemeier skulle legges under på tilbaketuren over eidet.

13.april. Kom til Kapp Sydvest. Utkjørt distanse 100.5'.

15.april. Riste fra Kapp Sydvest idag. Kurs W t S.

17.april 1901. Kom til landet i vest kl. I em.

20.april. Lå over 18. Øg 19. Den 20. begynte vi å kjøre, først sydover, så forsøksvis vestover, da landet så ut til enten å være svært lavt eller der måtte være sund. Landet sørnenfor strakte sig høit og jevnt vestover med bratt avfall mot N.

23.april. Sund var der. Idag så vi en skrugar som gikk omrent øst - vest. Nettop som vi skulle kjøre gjennem den, fikk Isachsen som var I kvm foran, se 2 bjørner. Han kjørte etter. Bjørnene rente østover som for bare livet, og det var lett å skjonne at dette vilde bære langt avsted. Jeg slapp derfor mine hunder, og Indiana med vesle Pearia stoppet dem. Så om em. land i vest og besluttet å kjøre på det.

26.april. Jeg fikk idag se land i SW omrent 20' av e. g. (etter gisning). Landet strakte sig fra S t E omrent $6\frac{1}{2}$ strek vestover.

II.mai. Landet har hele tiden hatt en hovedretning av NW, lavt i den sydlige del, høiere og ganske pent på midten og lavere i den nordlige. Overalt meget opstykket av bukter og mindre fjorder. Isachsen så ren inne i en vakker bukt på omrent $78^{\circ} 35'$ n.br. Overalt langs den nordre del svær is, antagelig polarhavsis. Intet land å se vestover.

I2.mai. Isachsen tok en br. $79^{\circ} 23'$.

I8.mai. Kjørt med hovedkurs SE. Passerte I6/5 en bukt som syntes å være dypest i SE. Høiere land omkring. Her tenkte vi å foreta en razzia nordover for muligens å treffe det land kapteinen hadde peilet mellom 79° og 80° . Men vi oppgav det på grunn av den fremskredne tid.

20.mai. I dag skar kysten sydover. Land å se i E, omtrent 15° av. Strekker sig NE - ESE.

21.mai. Her er sund. Dette må komme ut på sydsiden av øene ved Bjørneleiren, hvor vi ikke så land i N.

24.mai. Kjørte nordenom det landet vi så 20/5, og det begynte straks å skjære sydover. I dag fikk vi se land østenfor fra retv. N til sønnenfor E, hvor det endte i et kapp (Langfredagsleiren fra i fjor).

28.mai. Kom idag inn under odden. Utkjørt distanse på den 60°.

29.mai. I dag kjørte vi til Kapp Sydvest. Så moskus på nordsiden av Pattebukten, 6 stykker. Depotet urørt.

Hundene har på turen fått $4\frac{1}{2}$ ekstrafor, dessuten fikk de ved ankomsten hit alt hvad der var til overs av 50 dagers rasjonene. Indiana har hatt 3 hvalper, Pearia et ubestemt antall hvorav jeg har sett en, resten antagelig opspist. Peary har jeg skutt. Den blev for gammel, stakkar. Av mitt gamle kobbel har jeg nu bare Basen og Truls igjen.

31.mai. Kjørte fra Kapp Sydvest, på vestsiden av nordre "Skittøi", gjennem sundet mellom nordre og søndre og til sandøren ved Nordstrand, hvor vi fant skiene urørt.

7.juni kl. $0.\frac{1}{2}$ fm kom vi ombord. Ingen av de to andre partier var kommet enda.

13.juni kl. $3\frac{1}{2}$ imorges kom Fosheim og styrmannen tilbake. Sund hadde de funnet, og sundet var den samme fjord som Isachsen og jeg hadde vært opp i ifjor. De var så langt nord som til Greely fjord. Her var det en fjord som gikk SE, 70 kvm lang. Denne var de ved bunnen av. De hadde mistet en hund på turen, Bismarck, som forspiste sig på bjørnekjøtt.

18.juni kom kapteinens og Schei tilbake. De hadde ikke vært ved Kapp Alfred Ernest, men så langt gjennem sundet at de hadde sett polarbaksen. De hadde sett en mengde ulv og moskus på turen. Dessuten skjøt de en bjørn, 5 ulver, 1 moskus.

Fosheim skjøt på sin tur 4 bjørner, 8 moskus, 3 ulver.

Baumann og Peder kjørte straks til Fram etter å ha fulgt

2 dagsreiser fra Depotpoint. Baumann og Stoltz var siden ute en måned, inne i noen småfjorder og så et usedvanlig rikt felt av forsteninger og kull omtrent 12 à 15' NE for Depotpoint. De skjøt 12 moskus, 4 bjørner, 2 ulver.

24.juni 1901. I fm. drog kapteinen, Isachsen, Simmons, Bay, Schei og Peder avsted på skrapetur med båten. Olsen og Nødtvedt var med for å få sig en jakttur. 4 kobbel.

3.juli kom kapteinen, Olsen, Schei og Nødtvedt tilbake. De hadde skutt adskillig fugl, og Schei hadde fått tak i adskillig interessante forsteninger.

Mindre utflukter utover fjorden er siden foretatt av forskjellige. Ialt er 3 storkobber skutt. En dag Schei var oppe i dalen, skjøt han 2 ren. Skorstenen er tatt ned til reparasjon, og styrmannen er begynt å sy på et nytt gaffeltoppseil.

18.juli. Kapteinen, Schei og Stoltz drog ut fjorden med 2 kobbel og 3 sleder. Isachsen og Bay kom forleden dag tilbake. De hadde gått tvers over landet vestenpå fjorden her fra litt nordenfor Lands End. Bay blev ombord, mens Isachsen neste dag gikk til båten igjen.

30.juli. Baumann, styrmannen og Fosheim gikk lørdag em. opover dalen. Søndag em. kom de tilbake og fortalte at de i et vann litt vest for sjøen der opp hadde sett ca. 80 gjess og skutt 23 som de ikke hadde fått tak i. Baumann ville derfor absolutt ha folk avsted, og det blev da til at Olsen, Nødtvedt og jeg skulle reise. Reisen blev opsatt til idag på grunn av været og komagrepasjoner. Men over middag kom vi avsted etter noen mindre forhindringer, hvilke naturligvis gledet vår elskverdige nestkommanderende overmåte (kilde P.H.)

I.august. Laften ved $9\frac{1}{2}$ tiden kom vi tilbake. I vannet var det 8 - otte - gjess og 2 haveller. De øvrige hadde altså fortrukket. Det var alt vi skjøt. Vi hadde mine hunder og en kjelke med varemeier. Det gikk ganske bra, skjønt lasset tilbake igjen var ganske tungt. Olsen og Nødtvedt hadde slått sammen en blikkbåt av 2 brødbokser, skvær i begge ender. Den var tett og bar utmerket, men å ro den frem med noen fart, var det naturligvis ikke tale om. Igårmorges kl. $2\frac{1}{2}$ kom Fram løs av sitt vinterleie. Den er nå ganske høi på

vannet, men ligger adskillig på akterenden.

Styrmannen har sydd nytt gaffeltoppseil av gammel duk (smien i 2. vinterhavn) og Baumann og jeg ny presenning til storseilet.

6. august 1901. Kapteinen, Isachsen, Schei og Stoltz kom tilbake. De hadde vært over på North Devon og inne i en fjord der med kjelken. På en øy utfør landet hvor det var meget edderfugl, fant de 300 egg. Så drog de nordover sundet, forbi Lands End til ca. 5' sønnenfor Nordstrand. Her trakk de båten op og hvelvet den, gikk så over land til Fram, hvor de kom om aftenen kl. 7.

8. august. Kapteinen og Baumann var utover for å se på isen. De så en flokk hvalross ved Middagskollen. Da kapteinen kom tilbake, sa han "det var best vi fikk tak i dem."

9. august drog Fosheim og Peder Henriksen avsted med prammen på en kjelke, et to-mannstelt og proviant for 5 dager.

10. august. Kapteinen og Bay var ute for å se til dem. De hadde skutt 8 hvalross og 1 storkobbe. Bay fikk ved den leilighet et hvalrossfoster, ca. 1.5 dm. langt. Isen lå fremdeles helt til Ytre Eide, og iskanten ligger her inne bare 30 favner sønnenfor Fram. Isens tykkelse ute ved Middagskollen ca. 77 cm..

Mandag skal vi forsøke å ramme oss utover mot Middagskollen. Kjelen fylte Olsen og jeg torsdag. Det er etter min mening ikke usannsynlig at vi blir liggende her et år tml.

15. august kom Fosheim og Peder tilbake. De hadde latt alt sammen bli igjen ved hvalrosskjøttet og var ombord kl. 2 imorges. De hadde ikke skutt noe siden kapteinen og Bay var der ute.

12. august, mandag, gikk vi altså for første gang i år. Det blåste en frisk bri bris av SE med snefall, og den bragte en del av isen utenfor oss i drift. Om fm. tok styrmannen og jeg smien ombord og løste hundene, og ved 5-tiden om em. lettet vi. Det gikk glatt nok så lenge vi hadde åpent vann, men da vi kom til fastiskanten, var det gjort. Vi forsøkte gang på gang å zamme oss frem uten å avansere, og til slutt gav vi op. Vi satte ut et isanker, og det blev slukket i maskinen. Istykke ca. 75 cm.

Isachsen og Bay var ute og hentet kobben som Fosheim og Peder hadde skutt, og som lå på isen et godt stykke fra hvalrossene i land.

18. august 1901. Igår blåste det en frisk bris av SE, så løsisen langs fastiskanten drev innover mot fjordbunnen. Om aftenen fyrtes det op, og i morges kl. 2 gikk vi da inn i isen og forsøkte å ramme oss frem. Vi kom da også 500 m, men kl. 7 om fm. hev vi isankeret på isen og la oss for, for å vente på at strømmen skulle skifte.

Gikk om igjen kl. 12 middag og sluttet ved 4-tiden i em. Sprengte 2 bomullskrutminer à 5.2 kg, den ene fra bunnen, den andre fra 15 m dyp. Den første gjorde ingen virkning, den andre et hull i isen av ca. 4 (?) m radius. Om kvelden satte vi istand ledning til å spreng 4 på en gang à 3.6 kg. Kl. 0. $\frac{1}{2}$ om natten blev vi endelig ferdig, men batteriet viste sig for svakt. Så halte vi op 2, og da strømmen sluttedes for de to andre, gikk bare den ene av, men uten annen virkning enn at det sprutet sjøvann op av hullet som den var stukket ned gjennem.

19. august. Begynte å ramme kl. 9 $\frac{1}{2}$ igjen. Maskinen benyttedes til å begynne med som compound. Men styrmannen som var i tønnen, rammet to ganger på samme sted, så skuten 2.gang gikk så langt inn og fikk så meget is under sig, at vi holdt på ikke å få den akterover igjen. En annen gang på et nytt sted måtte vi ha isanker og wire på isen samt hive inn med dampvinsjen. Herunder virket dog ikke maskinen som compound, det var det slutt med etter første fasthengen da de fikk lagrene varme i maskinen. Vi holdt på å ramme til kl. 5 em. da vi sluttet etter å ha avansert 2 skibslengder.

Gikk i gang med å ramme kl. II $\frac{1}{2}$ aften.

20. august. Sluttet kl. 2 i morges. I fm. fyrte de av 2 12 kg. miner fra 20 m. Den ene hadde ingen virkning, den andre sprengte bra. I em. sprengte vi 4 12 kg. fra 10 m. dybde med meget god virkning. De var alle lagt i en rekke med omtrent 20 m. mellomrum og den absolute sprengningsradius 5 m. Istykkelse ca. 70 cm.

Styrmannen var i em. inne og loddet langs krakken. Der går nemlig en råk. Grunneste vann 33 fot. Kapteinen er nå der inne for å undersøke råken nærmere.

21.august 1901. Vi gikk idag landråken. Det gikk over forventning godt. 3 mann på isen med lange stenger til å stikke unda småisen. Kl. $II\frac{1}{2}$ em. var vi ved Middagskollen.

22.august. Tok ombord hvalrosskjøtt mens kapteinen og Bay var etter hundene, da noen av dem ikke hadde fulgt etter skuten. Fossheim og Isachsen var etter prammen. Ferdig med dette til kl.7 fm., da vi etter begynte å gå videre utover fjorden langs østre land. Isen her adskillig tynnere enn lenger inne. 4 av styrmannens hunder samt Isachsens Indianer er ikke kommet ombord. Senere idag kom Bays hunder også ombord. 4 av dem var nemlig også savnet. Isachsens Indianer også. Har ligget stille siden.

23.august. Ligget stille idag. Isen ligger hel og fin kloss i land, noe langgrunt utover. Vi har nå omtrent 6' igjen til åpent vann i like linje.

24.august. Begynte å ramme kl.5 imorges. Kom et par hundre meter. Så skiftet strømmen ved 8-tiden, og en stund etter stoppet vi.

26.august. Igåraftes blåste det op en bris av S, så term. viste like op til 5° . Det har i de siste dager vært nede i 0 og om nettene på $\pm$.

Imorges boret vi 6 minehuller langs landråken sydover og sprengte 6 miner à 5 kg fra 15 m dybde. Efter middag boret vi 10 huller og sprengte dem. Mellom hvert minehull saget vi så for å lette skuten i å trenge frem. Kl. $6\frac{1}{2}$ em. var dampen oppe, og vi gikk nokså galant langs minegaten. Var ved den siste mine kl. $7\frac{1}{2}$, avstanden mellom minene ca. 25 m. Kl.9 em. fortøiedes så med ~~isanker~~ isanker for og akter. Mannskapet var på isen med stenger fra kl. $7\frac{1}{2}$ for å sette den brutte is av veien.

27.august. I fm. sprengetes 6 miner à 5 kg og 1 à 10 kg fra resp. 5 og 7 m dybde. I em. sprengetes 2 à 10 kg og 1 à 5 kg fra samme dybde. Kapteinen, Henriksen og jeg loddet op videre. Dampen oppe kl. $6\frac{1}{2}$ em, gikk minegaten og et stykke videre. Stoppet kl. 9 $1/4$ em. Fortøide med 2 ankere. I de siste 4 netter i manns vakt. Skal gå an igjen kl. 6 imorgen.

28.august. Imorges kl.6 brekket begge ankere, da det hadde blåst op en bris av NW. Gangen blev derfor bare akterover, og da vi var kommet på vel 40 fots

dybde, fortøide vi med 3 isankere.

29. august 1901. I fm. var vi ute og saget samt sprengte 2 miner. Vinden er fremdeles like frisk. Noen gange blir det ikke, så lenge vinden står som nå.

31 august, lørdag. Nordenvinden blåser fremdeles. I kveld var det ellers meningen vi skulle prøve for siste gang i år. Men det blir vel neppe noe av hvis vinden ikke løier. Sannsynligheten for at vi vil bli liggende her en vinter til er nå overveiende, for nyisen på dammer og i huller er nå omtrent $2\frac{1}{2}$ " tykk. Kapteinen ser da også temmelig trykket ut, og faktum er at vi jo kunde vært adskillig lengre, hadde det vært satt mer inn på det. I disse dager har temp. vært nede i $\div 6.5$, men middeltemp. dog ikke under $\div 4$.

3. september. Søndag aften blåste det op en storm av SE, målt hastighet 22 m, temp. steg til omkring + I. Idag løiet den, og kl. 2 i em. begynte vi å gå. Det gikk bedre med rammingen enn vi hadde ventet, til kl. blev $3\frac{1}{2}$. Da var vi så uheldig å få skuten på grunn. Det hadde vært høivann for $\frac{1}{2}$ t siden, og vannet falt rask, så det ikke var annet å gjøre enn å la den ligge til høivanne igjen. Imidlertid førte vi ut wirekabelen og satte geinen på den og bragte den til dampvinsjen. Skuta krenget på lavvanne 14° bb over, og akter ved roret var det 10 fot vann. Baugen fløt. ~~med pinn, hvorfor vi ikke~~

4. september. Kl. $2\frac{1}{2}$ imorges kom skuta av grunn igjen uten at vi hadde annet bry med det enn å hive inn på wirekabelen. Ved 4 tiden passerte vi så odden, som vi så lenge har stridt for å komme rundt. Isen på sydsiden av den er ikke synderlig tykk, men ligger an i landet hele veien. Dog går det en sprekksydvesterover, som vi forsøker å gå. Hvor det er nyis, er denne så sterk at den bærer overalt. Den er 2.5 à 3 tommer. ~~Det er ikke noko~~

Klokken 6 fm. stoppedes, da sprekken skrudde sammen. Styrmannen forsøkte å gå igjen kl. $11\frac{1}{2}$ fm, men fikk ikke rokket skuta av flekken, da det blåste en frisk vind av N, og isen på 2 sider klemte for godt. For å bøte på det sa han da han varskudde i maskinen om ikke å fyre mer, at "han skrudde sammen igjen"? Med nordenvinden følger selvfølgelig kuldegrader.

5. september, torsdag. Idag slukket de av i maskinen og blåste av kjelen. Det ser virkelig ut som dette skal bli Frams 4. vinterkvarter, 9 kvm sydli-

gere enn det 3.

Kapteinen og Fosheim drog over til vestsiden av fjorden idag for å se etter moskus og skyte hare. De hadde ingen hunder, men trakk selv kjelen hvorpå var kokestell, telt og proviant for 6 dager.

6. september 1901. I em. kl. 3 kom kapteinen og Fosheim tilbake. De hadde skutt 2 harer, forresten ikke sett noe. Det åpne vann er nå ca. 5 kvm. syd for oss.

9. september. Vi kan nå med sikkerhet påregne en overvintring til, hvorfor kapteinen har funnet å burde forsyne sig med så meget hvalrosskjøtt til hundefor som mulig. I dag reiste kapteinen, Fosheim, Isachsen og Schei vestover eidet til båten de hadde lagt igjen der 6/8. De blev skysset til bunnen av fjorden av Bay. Styrmannen, Hendriksen, Stoltz og jeg drog ut fjorden med en av fangstbåtene på slede med Baumanns kobbel foran. Isen bar overalt på et sted nær, i en råk hvor båten gikk igjennem. Kommet til iskanten, satte vi båten på vannet, heiste seil og seilte ned til vestre odde av fjorden med noe proviant vi hadde til den andre båten, rundt odden til en langaktig bukt, kalt Gåsebukten, hvor vi slo telt og besluttet å ha hovedkvarter.

15. september. Peder er plaget av tann- og hodepine, hvorfor vi idag rodde ombord med ham. Vi hadde med i båten ca. $1\frac{1}{2}$ hvalross av de 5 voksne og 2 unger vi hadde skutt. Kjøttet la vi på østsiden av fjorden, hvor vi også trakk båten op.

16. september drog vi utover igjen. Vi hadde Bay med istedenfor Peder. Nede ved vår stasjon traff vi de andre med den båten fra vestsiden. De hadde vært hindret av is fra å komme gjennem sundet før. De var heldige nok til å skyte 2 hvalross like utenfor teltet med det samme de kom.

19. september. Vår båt har fraktet kjøttet fra Gåsebukten til Ytre Eide. Bay gikk herfra og ombord alt med første vending for å varske at kjøttet på iskanten skulle kjøres ombord. Efter å ha vært med på det skulle han komme tilbake med telt og proviant til sig og ligge på Ytre Eide for å passe kjøttet så lenge, til fjorden la sig og vi kunde få kjørt det ombord. Det andre båtlaget hadde imidlertid ligget på fangst, men intet fått. I dag var begge båtlagene

lag på fangst. Vi fikk en hvalross med unge og en snadd. De andre fikk en storkobbe.

Tilsammen har vi altså fått II hvalross, hvorav 3 unger. Av disse har jeg skutt 3 hvalross og 2 unger.

21. september 1901. I dag rodde vi opover fjorden til Ytre Eide med det kjøtt vi fikk den 19. Vi hadde også med oss alt vårt pargass, for det var meningen å legge båtene op på Ytre Eide og gå Hvalrossfjorden og over Indre Eide ombord. Kommet frem til Ytre Eide, traff vi Bay som kunde fortelle at de hadde forsøkt å hente kjøttet fra skuten, men ikke kommet over til østsiden, da isen var så dårlig midtfjords at hundene trådte igjennem. Kapteinen besluttet da å vente til neste dag og så reise opover med sin båt og frakte kjøttet fra øst- til vestsiden av fjorden.

22. september. I dag rodde altså kapteinen opover fjorden, mens vi la vår båt op på land i bukten og fortøide den for vinteren. Så gikk vi ombord og var ved skuten kl. 2 3/4 em.

23. september. Kl. 8 fm. kom kapteinen og Isachsen ombord. De hadde ikke greid å ro op til iskanten igår, da vinden og sjøen var for sterk, men de holdt av til Ytre Eide igjen.

24. september. Styrmannen, Stoltz og Hendriksen reiste ut fjorden og hentet hvalrosskjøttet idag. De kom tilbake kl. 2 em. Jeg kjørte så Isachsen utover til Ytre Eide, med seler og svepe til Fosheim og Schei som lå igjen der ute og ventet med alt pargasset. Vi hadde 2 kjelker med oss, en hadde de i båten. Hunder hadde de også der ute, da Hendriksen og styrmannen var gått dit på Hendriksens spor da han ha de fulgt Bay nedover. Jeg kjørte foran opover. Kl. 6 em. var vi etter ved Fram.

25. sept., Skåret ut løpende rigg.

30. sept. mandag. Fosheim og styrmannen, Isachsen og Schei kjørt nordover på moskusjakt. De skal dele sig i to partier.

1. oktober. Baumann og jeg kjørte tvers over fjorden for å se etter dyr, hadde telt der en natt, kjørte så op til Skrapdalen. Intet å se, ombord igjen kl. 4 3/4 em. 2. oktober.

Bay var ombord idag, skutt en bjørn, ungene "escaped".

2. oktober 1901. Stoltz blev med Bay nedover.

7. oktober. I dag kjørte Baumann og jeg nedover til Bay med 2 sleder og Bays hunder. Baumann hadde sitt eget kobbet. Jeg hadde nysølvkjelke samt en kjelke å la eskimo av furuplanker, som kapteinen hadde laget. Det var meningen at vi skulle overnatte der nede. Men $\frac{1}{2}$ time etter at vi hadde kjørt fra Fram, oppdaget vi at vi hadde kjørt fra teltet. Følgelig reiste vi direkte tilbake til Fram istedenfor å kjøre op til noen daler i NW-kanten av Hvalrossfjordens bunn. Kom ombord kl. $6\frac{1}{2}$ em.

9. oktober. Indiana fått 7 hvalper inatt, de 6 var frosset i hjel om morgenens da jeg kom op. Jeg har gjort i stand hus til henne av 2 kasser, Jeg har bedt kapteinen om tillatelse til å beholde den. Innvilget.

12. oktober. I dag kom moskusjegerne tilbake. Isachsen og Schei skjøt 18 dyr, hvorav 2 kalver, dagen etter at de skiltes fra de to andre. Efter sigende skal de ha latt innmatten bli liggende natten over i 8 dyr, hvorav de har foret op de 2 som hundemat. Dyrne blev skutt omrent på samme sted som i fjor. Derfra har alle 4 kjørt kjøttet til nordsiden av sandøren ved Nordst strand. Fosheim og styrmannen kom nemlig tilbake til de to andre dagen etter at dyrne blev skutt, omrent 3' oppe i landet. Lett nedkjørsel, da terrenget var flatt. Schei ligger nå igjen ved dyrne, de andre hadde $2\frac{1}{2}$ dyr med sig da de kom. En av oksene i flokken tok Snipa og Parry på hornene. Den første blev drept øieblikkelig, den andre levde natten over. Ola fikk også et stygt sår i bogen av samme karen.

15. oktober. I dag drog Baumann, Isachsen, Fosheim, styrmannen og jeg innover fjorden for å hente moskuskjøtt. ~~Baumann~~ og jeg hadde nysølvkjelker med varemerker, de andre "vasskjelker". 1. dag rett over til Schei, 2. tilbake til bunnen av fjorden. Schei var med, da vi hadde hatt hunder med til ham. 3. dag tilbake til kjøttet og kjørte resten med oss. 4. dag til bunnen av fjorden. Herfra kjørte vi alt kjøttet den 19. til Fram. Den hundemat vi ikke hadde benyttet, blev tilbake.

20. oktober. Isachsen og Schei reiste op fjorden idag for å hente hundematen

og noen andre ting. Kapteinen og Peder Hendriksen gjør sig klar til å kjøre ut til Bay med 3 kobbel og kjøre hvalrosskjøtt til Indre Eide. Stolz var ombord for å hente mere mat 16/10.

21. oktober 1900. Isachsen og Schei tilbake. Kapteinen skulde reist idag, men kom sig ikke avsted på grunn av styggvær.

25. oktober 1901. Kapteinen og Peder reiste etter middag, Peder med mine hunder er.

27. oktober. Kapteinen, Peder, Bay og Stolz kom ombord kl. 6 i em. med hvert sitt lass hvalrosskjøtt. De hadde kjørt fra Ytre Eide kl. 8 fm. og kronglet svært for å komme over Indre Eide. Kjøttet skal kjøres tilbake igjen over Ytre Eide og op Gåsefjorden etter den gamle plan.

28. oktober. Bay, Stolz, Fosheim og Peder kjørte utover idag. Imorgen kjører Isachsen, styrmannen og jeg.

29. oktober kjørte vi altså utover. Jeg hadde Baumanns hunder og kjørte foran. Var nede på 2 timer.

30. oktober lå vi over.

31. oktober kjørte vi ombord med alt kjøttet. Pargasset og teltene blev stående igjen. Kulig av motving opover fjorden. Stolz kjørte foran 10', så Bay som gikk foran omrent like lenge, resten kjørte jeg fram. Ombord på 5 timer. Kapteinens fødselsdag feiredes om kvelden med toddy.

1. november kjørte Bay, Stolz og Isachsen nedover med hvert sitt kobbel for å hente sladden.

3. november. De 3 kom tilbake, lå over en dag på grunn av grisevær.

6. november. Jeg byttet etter eget ønske bord, idet jeg herefter kommer til å skaffe ved bb. Kapteinen syntes ikke å like forandringen. Han kom i sakens anledning frem med en del snodige spørsmål: 1. Ikke fikk nok mat. 2. ikke blev behandlet ordentlig. 3. ikke likte mig på den siden.

Jeg svarte ganske rolig at eftersom det satt 8 mann ved st.b. bord og 5 ved bb bord, samt at bb bord var større idet der var klaff til å slå op, og vi ved den nedre ende på $\frac{1}{2}$ st.b. side satt trangt, så ville det være å ønske at en av oss fikk bytte.

II. november 1901. Indianas hvalp døde idag. Jeg hadde vært uforsiktig nok til å sette den op på reposet inne i huset og gå ut og stenge døren. Så var den kommet mellom reposet og husveggen og hadde klemt inn ~~venstre~~ side av brystkassen, stakkar. Skinnet vil jeg lage mig en lue av.

Hundehusene er nå ferdige. Indiana og hvalpen tok jeg inn i huset den 8. I dag la vi sne over skylightene. Har fra dags dato fått jobb som lampepusser for lyktene på mellomdekke.

17. november, søndag. Smien er nå også ferdig. Den er bygget helt av sne på bb side av skuten. Den blev først opført på stb. side, men da det samlet sig vann her over isen på grunn av snetyngden, måtte den opføres på bb. - Isachsens Kal blev skambitt forleden dag. Den blev tatt på mellomdekket, men døde 24 t etter. Vi har dessuten slaktet 3 hunder for en stund siden, Oberst, Bjørn og Merkur, så hundebestanden nå er 41 voksne og 2 hvalper, sønner av Lady. Peders tispe Sidsaberit døde idag. Sykdom ukjent.

24. november. Smien blev ferdig for en uke siden. Smiekull er det bare $\frac{1}{2}$ sekigjen av. Men det er meningen å benytte almindelige kull. Dessuten har vi i denne uken hugget opp omtrent 4 lass hvalrosskjøtt. Det blev omtrent 1150 lons. Har tatt ned resten av kjøttet på mellomdekke til optining. Det første som blev hugget, har ligget der en måneds tid.

30. november. Isen er nå 1.02 m forut, hvor det er barføket. Akter er gammelisen 77 cm, nyisen 82 cm.

2. desember. Fra nå av inntil videre ingen ettermiddagskaffe. Det er vel en kasse kaffe igjen.

8. desember. Stueren har i det siste hatt øl å spandere. På en tom multedunk hadde han først laget gjær, så etter å ha tatt bort det meste av denne, hadde han fylt dunken med vann, latt dette gjære, kokt det med tilsetning av sirup og så på dunken igjen. Det blev ganske godt, men temmelig sterkt.

Det har i år vært bakt mer til jul enn noensinne før, og kakene har gjennemgående vært meget bedre. Jeg har hjulpet stuerten litt med å pille mandler og renske svisker, samt vasket for ham i forsalongen om lørdag. Julen har gått, uten at jeg tror noen har vært sig bevisst noen julestemning. Om

aftnene har det vært såkalt "brûlleau". Ved det ene bord i forsalongen har man sittet og kjedet sig og spilt kort uten innsats, ved det annet likeledes. Jeg for min del har sett i billedbøker.

Vinteren er år både milder og stillere for vind enn ifjor. Kommer sommeren til normal tid år, vil vi være hjemme til slutten av september eller begynnelsen av oktober.

Det var kaffe etter middagen i julen.

12.januar 1902, søndag. Nødtvedt bereder skinnene av de hundene vi skjøt i høst.

15.januar. Isens tykkelse: Gammelis I.28 cm, nyis I.12 m.

20.januar. Der syes nå 3 nye enkeltmannssoveposer av en stor 4-manns pose. Styrmannen og Schei er i gang med dette. Det kunde være ganske artig å bli benyttet litt mere til forskjellig arbeide, f.eks. å sy soveposer. Jeg skulle tro en av det såkalte mannskap skulle være nærmere til det enn en av viden-skapsmennene. Jeg syr kanskje ikke så godt som Schei, men det skulle snart komme med litt øvelse. Jeg har nå vært $3\frac{1}{2}$ år ombord i Fram, så øvelsen kunde jeg hatt for lenge siden. Men dette er en måte av de mange som benyttes til å holde folk i akterhånden. Allikevel pussig å se hvor forlegen enkelte føler seg om man slumper op i en almindelig samtale. Man skulle ikke behøve å være forlede for hverandre nå, man har vært så lenge sammen.

31.januar. Isens tykkelse: Nyis I.21.4 m. Gammelis I.43 m. Snebar is forut I.67 m.

5.februar. I forrige uke fanget Fosheim 2 rever, forleden dag nok en. De står nå bundet på dekket ved hver sin kasse. Pearia er løpsk. Truls blev stygt bitt i svangen igår. Striden dreide sig naturligvis om tispen. Truls ligger nå på mellomdekk, Pearia står bundet på dekket. Det er smidd 2 nye hakker til bruk ved sandkjøring til våren.

9.februar. Tok Indiana på dekk idag. Vi har nå hugget hvalrosskjøtt til hundene for 2.gang i vinter. Første gang i midten av november, annen gang 3/2. Tilsammen ca. 1880 lonser. Styrmannen, Stolz og jeg har hugget begge ganger. Fossheim var dog med første gang.

10. februar 1902. Truls døde ved 6-tiden i em., bukhinnen var bitt over. Jeg flådde den med det samme. Adjø, gamle gutt! Du var doven, men gikk det smått og tungt, så drog du godt. Nå er Basen alene igjen av det gamle kobbel.

II. februar. Så ulv inne ved krakken i em. Fosheim og styrmannen gikk etter den, men fikk den ikke. Revefellen er nå satt ut rett i land ved båtene.

I2. februar. Fikk utveid en ukes smørراسjon idag, 350 gr. Nå kan da B. gudskjelov ete like så meget smør som de andre, uten å proppe mer brød i sig enn han finner for godt.

I3. februar. Hundene er fra idag av bare ute annen hver dag. Baumanns, styrmannens og mitt den ene, Isachsens, Fosheims, Bays og Stolzs den andre dagen, et kobbel om gangen resp. 8-II fm, II-2 em, 2-5 em, Isachsens og Bays sammen.

I4. februar. Istykkelse: Gammelis I.53 m, nyis I.274 m.

25. februar. I dag begynte vi med sandkjøring på isen utover mot Borgodden. Sand er det jo egentlig ikke, men småsten, flat skifer som ligger i mælen. Vi arbeider i 3 lag, styrmannen, Isachsen, Olsen og jeg i et, - Baumann, Schei, Bay og Feder i det andre, - kapteinen, Fosheim, Stolz og Nødtvedt i det tredje. Fosheim, Stolz, Baumann, Schei, styrmannen og jeg kjører, de andre er i land og skuffer op. Det er hugget vei gjennem isfoten hvor det behøves, og lassene veltes med 24 skritts avstand mellom hvert lass. Hver mann kjører 2 hundekjekskasser på sleden. (Spr.) 4 vassleder, 2 nysølv med tremieier. Jeg har bare 3 av mine hunder, da Indiana og Pearia er på dekket. Derimot har jeg Bays 3 hanhunder. Sluttet kl. i etter å ha kjørt 80 lass fra kl. 9 fm.

27. februar. Igår kjørtes ingen sand, da det var for meget nordenvind. Jeg veide isteden ut proviant til 2 mann i 60 dager. I dag kjørtes i alt 98 lass. Mitt parti har nå begynt å kjøre utenfra Borgodden.

28. februar. I fm. kjørtes 106 lass. Det blir neppe mer ennn I dags sandkjøring til.

I. mars. I dag kuling fra N, ingen kjøring. Istykkelse: Nyis I.44 m, gammelis I.64 m, snebar is forut (gammelis) I.97 m.

3. mars 1902, mandag. Alt som er igjen av leverpemmican ($12\frac{1}{2}$ boks) er utsatt til hundemat à 480 - 500 gr. Det blev i alt 198 lonser.

5. mars. Veide ut proviant til 2 i 20 dager. Det er satt i stand 4 nysølvkjelker, 2 med varemeier av ask, 2 med ski (hickory).

9. mars. Satte Pearia på isen.

15. mars. Istykkel se: Nyis l.52 m, gammelis l.73 (I)

16. mars. Satte Indiana på isen.

18. mars. Storebrun og Basen har slåss i huset i natt, en siste kollisjon hadde de da jeg slapp dem ut i morges. Tok Basen ombord, da den var adskiltig oprevet i høire øre. Vasket sårene med karbolvann 1%. Ingebrigts skabb, i de siste 3 uker har jeg daglig vasket den med kreolin.

22. mars. Blev igår varskudd om å bli med til Cone Island. Der skal legges ut 5 beretninger, I på Cone, I ved Sydkapp, I ved Båtsfjordnuten, I ved Stormkapp og I på østre kapp ved Gåsefjorden. Senere skal utlegges I på kappet på vestsiden av Hvalrossfjorden og I på St. Helena. Isachsen, Fosheim og jeg kommer til å reise til Cone. Jeg har veid ut proviant for oss 3 i 20 dager.

Kaptein og Schei reiser nordover. Det gjelder å komme så langt som mulig, helst helt frem til Kapp Alfred Ernest. De har proviant for 60 dager. De har også med sig et returningparti, Baumann og styrmannen, med proviant for 20 dager.

Efterat vi og returningpartiet er kommet tilbake, skal etter hvad der nå siges - den gjenværende del av North Devons nordkyst kartlegges. Derafter kjøres kaffe, sukker og tobakk fra depotet som ligger på Beechey Island. De som skal ut, har fått sig et par finnsko og et par votter hver.

23. mars. Den største av ulvene hadde idag fått et ben tvers i svelget. Kaptein, Fosheim, Isachsen, Olsen og jeg tok benet ut igjen. Det foregikk på følgende måte: Fosheim la rennesnare om halsen på den og halte hodet op gjennem gluggen i taket av buret. Snaren gled merkelig nok frem over hodet på den og kom til slutt til å ligge omkring overkjeven like bak hjørnetennene. Fosheim drog nå op i snaren, Isachsen og jeg bendte underkjeven ned med en stokk. Kaptein grov til å begynne med inn i gapet på den med fingrene. Men bestet fikk knepet kjevene så meget sammen at fingrene kom i beknip. Så tok Olsen

en jerntegn og brekket benet løs med, og dyret var reddet.

27.mars 1902. Pearia er dessverre i velsignede omstendigheter og vil få hvalper i første halvdel av april. Vi kommer antagelig til å reise 2.påskedag som ifjor. Det har i løpet av denne uke vært vind fra SE, som natten mellom den 24.og 25. hadde en hastighet av 36.6 m pr. sek. efter Olsens måling. Saledes den sterkeste vind vi har hatt på turen.

I. april drog Isachsen, Fosheim og jeg avsted til Cone Island for å opføre varder med beretninger om Frams beliggenhet samt kartskisser over Jones Sund, Isachsen hadde en nysølvkjelke, Fosheim og jeg 2 små vassleder. Isachsen hadde Stolz' hunder, Fosheim Bays og jeg mine hunder, resp. 5 - 4 - 5 pr. kobbel. Reiste varder på Båtsfjordnuten og Sydkapp på borttur. Jeg skjøt en bjørn utfor Sydkapp ved starten derfra 5/4. Hadde noe kluss med tykke og tåke og måtte ligge stille den 7/4.

Den 8. april kom vi til Cone Island. Fant en varde på en holme på sydsiden av øen, rev den ned, fant intet i den og opførte vår på samme sted. En stang med blikkflagg sattes opp på vestligste odde av selve Cone Island.

9.april skjøt Isachsen en bjørn i sundet mellom Cone og Smith Island.

II.april kjørte vi mot Fram igjen, førte på tilbakeveien op varder på sydspissen av øen ved Havnefjorden og ved Stormkapp. Pearia fikk 8 hvalper den II., 2 under kjøring og 6 etter ankomst til teltplassen.

Kom tilbake til Fram 18/4.

Baumann og styrmannen som hadde fulgt kaptein til I5' nordenfor munningen av Sundet, var kommet tilbake 16/4. De hadde skutt en bjørn og to rener på turen. Efter forlydende kommer Bay til å følge med Isachsen til North Devon. Han skal ha mine hunder. Baumann, Fosheim og styrmannen reiser til Beechey, Fosheim med Bays hunder.

23.april. Baumann, Fosheim og styrmannen reiste til Beechey idag, Isachsen og Bay til North Devon via Sydkapp. Det var gjort den forandring i koblene, at Bay fikk Sorte Nergaard og Fosheim Storebrun, da Bay etter all sannsynlighet vilde være temmelig opskjørtet ved å skulle skille Basen og Storebrun i mitt. Storebrun har nemlig siden Truls avgikk, gjort iherdige forsøk på

å bli bas i kobbelet, og striden var enda ikke utkjempet.

26.april 1902. Begynte torsdag å kjøre inn hvalpene. Det er Laskemilla, Josef og Bismarck. Den første datter av Lillemor, de to siste sønner av Lady. Fedrene er ikke gode å ta ut. Det er vel noen hver av de respektive koblene som har spyttet i bøssa. Olsen har hjulpet mig ved innkjøringen som har gått over forventning når man tenker på at hanhvalpene ikke er mer enn 9 måneder. Laskemilla er jo så å si voksen hund, som burde vært innkjørt for lenge siden.

I.mai. Istykkelse: Nyis I.68 m. Gammelis I I.93 m. Gammelis II 2.30 m.

II er snebar is forut om bb. - Middeltemp. for april måned 24° 34.

15.mai. Nyis I.698 m. Gammelis I I.97. - Har nå revet taket av hundehusene og tatt tak og dører ombord, gjort rent for rim på mellomdekk og skuffet sneen av dekket. På dekket er det dog kommet sne senere igjen.

17.mai feiret vi ved flagging og salutt : 4 skudd + 2 "prøveskudd".

20.mai kom Beechey-karene tilbake. Depotet var fullstendig ødelagt. Dekket var brutt op på skøyten, huset var det bare reisverket igjen av og proviant ikke å se noensteder. Gamle istykkerslätte fater og tønner lå rundt omkring. En livbåt som stod ved siden av skøyten, var alle årene tatt bort fra, og alle luftkasser var slått istykker. På skøyten var dessuten masten saget av et par fot over dekket. Eskimoer eller hvalfangere har vel forsøkt hærverket. Der skal forresten ligge adskillig sne på sine steder, og den kan vel skjule en del.

Baumann holdt på å miste sine hunder der. Han slapp dem ved ankomste en etter en bjørneunge. Fosheim gikk hele neste dag på sporet uten å se annet enn spor etter 3 bjørner til fra foregående natt. Han måtte vende tilbake med uforrettet sak. Om natten kom endelig hundene tilbake.

På nedtur hadde de skutt 3 bjørner og 2 rener som blev nedlagt i 3 depoter til retur - samt 3 snadder.

6.mai reiste de nordover mot Fram. Isen mellom North Devon og Nordstrand dårlig. Arthur Strait kommer antagelig ikke mer til å figurere på kartene, da det ikke eksisterer. Det er 4' over land, hvor sundet skulle være. Landet

der er lavt, ikke over 40 fot høit. De har funnet en skrivelse fra Belcher i en varde på Grinnell Land. Skrivelsen var stilet til de øvrige partier av Belchers ekspedisjon som - på samme tid som de der hadde reist varden - var ute på ekspedisjoner. Han fredlyste proviant som partiet hadde lagt i depot der for sig selv, da "their lives could depend upon it".

Styrmannen fant en gammel rustebørse (glattboret bakladning) samt en jernsnadde på Beechey.

22.mai 1902. Bay og Isachsen kom tilbake. De hadde kjørt tvers over Jones' Sund i fint føre (30') omtrent rett syd fra Sydkapp, vestover langs landet. Men de kom ikke langt før styggis, før de måtte snu. Basen og Indiana var vekk 3 dager etter bjørn en gang på denne tid, men måtte endelig snu. Basen hadde mulebånd på hele tiden. Ingebrigts var vekk over et døgn før han kom tilbake. Sorte Nergaard kom ikke tilbake. De hadde slitt sig fra det sted de var satt fast. Så kjørte de tilbake langs landet, over til Sydkapp og inn i Båtsfjorden. Herfra og ombord. Intet skutt under turen.

Jeg skulle vært med Simmons nordover til Kullfjorden, men til mitt uheld kom Isachsen tilbake 2 dager for tidlig (vi skulle reist 24.), så den gikk jeg glipp av. Det var nemlig avtalt før at Isachsen skulle følge når han kom tilbake med Bay.

24.mai. Om kvelden den 22. kom Sorte Nergaard tilbake etter å ha vært forsvunnet i II dager. Den var mager, men feilte forresten intet.

Idag tok vi ulvene på dekket. Jeg sydde halsbånd til dem for 14 dager siden, men da Peder ikke turde ta "ansvaret", blev de stående i buret til Fosheim og styrmannen kom. Nødtvedt har smidd kjettingen til dem, I favn lange med 3 svivler. Nå står de på stb. side på dekket. Vi har strakt 2 kjettinger i for- og akterkant av storluken tvers over til spirene og festet en ulvekjetting på midten av begge. Det er så vidt langt mellom begge kjettene at ulvekjettingene ikke rekker sammen når de er strakt mot hverandre. De holdt adskillig opstyr like etter å være satt fast, men de gav sig etter en times tid.

25.mai I902. Simmons og Isachsen reiste idag, Isachsen med Stolz' og Simmons med styrmannens hunder. Styrmannen skal skyte Gammeln i sitt kobbel imorgen, så Simmons fikk bare 5 hunder. De hadde de små vassleder. Det er nå bygget varder til kartlegging av fjorden på Middagskollen, Østre Borg, Vestre Borg og fjellet NE for Fram. Det skal antagelig bygges enda flere.

31.mai. Gammelis forut II 2.285 m

" " I 1.961 m

Nyis akter I.69 m

mGammelis i Trangsund 2.3 m

Nyis " " I.94 m

2 - 3 - 4 juni har vi kjørt grus ~~unge~~ ute i Trangsundet med 2 kobbel. Bays var med en dag. Det er nå grusgate fra Fram til råken ute i Trangsundet. Den grusen som ligger i selve Trangsundet er breddt ut, resten ligger i hauger.

5.juni. Bredte grus ute ved Borgodden.

6.juni. Fosheim og Olsen reiste utover fjorden, Nødtvedt og jeg til Pollen i Hvalrossfjorden. Vi hadde med oss prammen. Baumann har reist observasjonsstelt i land, hvor han tar magnetiske observasjoner.

9.juni. Om em. kom vi tilbake. Vi lå i Pollen 2 dager og I dag på Indre Eide. Jeg skjøt 4, og Nødtvedt 3 gjess. Kl. 9 Om aftenen den 7. hadde vi + 6 I $\frac{1}{4}$ °.

9.juni. Isachsen og Simmons kom tilbake. De hadde funnet en patentmatboks urørt på Depot Point, men fullt av bjørnetråkk omkring. Parafindemijanen likedann. De hadde skutt 3 moskus, ellers intet. Et av kraniene hadde de med. Fosheim og Olsen kom tilbake den 8. om kvelden kl. II $\frac{1}{2}$. De hadde skutt en kobbe og en snadd.

10.juni. Vi har nå begynt å bre sandhaugene fra Borgodden mot Fram. På sine steder er det alt dammer på inntil $\frac{1}{2}$ fots dybde. Kullagene oppe i Kullfjorden har lag på tykkelse fra 5-6 fot (Simmons). Lagene ligger i dagen.

12.juni. Idag blev vi ferdig med bredningen av sanden, idet Fosheim og jeg i fm. reiste ut og tok de 10 siste hauger, som vi flyttet litt lenger ut fra krakken.

13.juni. Simmons og Hendriksen reiste idag utover fjorden. De skulde ut til

Ytre Eide, derfra til Kappet ved fjordmunningen på vestsiden. De hadde mine hunder.

15. juni 1902. Efter middag reiste Bay innover fjorden. Han hadde bare 3 hunder, da Stubsa hadde fulgt med Simmons og Peder utover.

Ved 5-tiden i em. kom ~~med~~ Simmons og Peder tilbake, hundene fryktelig sårbente. De hadde skutt et par gjess, ellers intet. Funnet II måkeegg ved fjordkappet på østsiden av fjorden.

16. juni. Gammelis forut II I.965 m

" " I I.84 m

Efter middag kom kapteinen tilbake. De hadde vendt om på $81^{\circ}36'$ n.b. Bestemt nordspissen av det nye land (kapteinen og Fosheim 1900), skutt 13 moskus hvorav 4 kalver + 1 bjørn. De hadde sett en ulveflokk på 8 stykker. Kapteinen skjøt på en som escaped.

17. juni kom Bay tilbake kl. 4 em. Han hadde skutt 2 gjess. Mindre sne i dalen i år enn i fjer.

18. juni. Var med Isachsen ute og målte op grunnlinje (1500 m) til kartlegning av fjorden. Både teodolit og målebord. Kom ombord kl. 5 em. Av varder som benyttes til kartlegningen er følgende: 1. Vestre Borg. 2. Vestsiden av fjorden litt aktenfor tvers av Fram. 3. Midt mellom Skrapdalen og Galgeodd. 4. Galgeodd. 5. Middagskollen. 6. Toppen av fjellet NE for Fram. 7. Østre Borg.

19. juni. Fosheim, styrmannen og Stolz reiste utover til Ytre Eide. Der skulle legges på kjølen av almbåten. De hadde med ror og styrvole herfra, dessute en gammel naglebenk til å legge på kjølen med. Dernest skulle båten kjøres ut til Vestre Gåsefjordkapp og prammen kjøres ombord igjen. 2 kobbel.

20. juni reiste Schei, Olsen og Nødtvedt ut på geologisk ekspedisjon. De hadde med mat for 7 dager + 4 hunder. De skulle først på Indre Eide, så over i Hvalrossfjorden, Ytre Eide og til en dal på østsiden av fjorden tvers av Ytre Eide.

På skrapetur reiser kapteinen, Bay, Simmons og Peder Hendriksen antagelig mandag. Isachsen skal kartlegge fjorden. Jeg så ulv idag da jeg var

med Isachsen oppe på fjellet i NE, men hadde naturligvis ikke børse med. Den var omrent 300 m fra oss da den ante uråd og strøk tilbake samme vei den var kommet. Senere svingte den mot fjorden igjen sønnenfor oss, men fikk her se Pearia som satte etter den. Den kastet da rundt og strøk til fjells. Pearia oppgav snart forfølgelsen. Det var et vakkert eksemplar av arten, stor og så vidt vi kunde se, fet.

21. juni. Kuling av SE, 7-8° varme.

24. juni kom Fosheim, styrmannen og Stolz tilbake. De hadde skutt 29 gjess, edderfugl og teister. De traff Stolz' hunder der ute, eller rettere sagt de kom etter at de hadde teltet. Hundene hadde vært savnet en ukes tid.

Om em. reiste Stolz og Isachsen på kartlegningsekspedisjon. Det gjelder Gåsefjord. I kobbel, Stolz' hunder.

25. juni stilte jeg på snadd med skytterseil og skjøt den på I56 skritts avstand. Kom ombord med snadden kl. 10 om aftenen. Kl. II½ kom Schei og Olsen tilbake. Olsen hadde etter vært uheldig og fått høire arm av ledd ved skulderen. De var kommet til dalen på østsiden av Gåsefjorden. Schei og Nødtvedt var oppe for å se etter sten, mens Olsen skulle drive jakt. Utfor elven i dalen var en råk, og her gikk Olsen på iskanten og skjøt på teist. Plutselig brekker isen han står på. Han tenker formodentlig først å berge børsen fra å bli våt og slenger den over sig bakover mot fastisen, men med den følge at armen går av ledd. Han fikk dog krabbet sig op på iskanten.

Kapteinen blev straks purret da Schei og Olsen kom, og han, Fosheim og Simmons gikk straks i gang med å trekke armen i ledd igjen. Det lyktes også alt ved 2. forsøk. Armen hadde da vært ute av ledd i 6 timer.

26. juni reiste Schei utover igjen. Vi holder nå så smått på med å gjøre sjøklar i storrummet.

28. juni. Schei og Nødtvedt kom tilbake med sten og en snadd. En storkobbe som Schei skjøt i Hvalrossfjorden, lå igjen der.

29. juni. Fosheim skjøt 3 snadd med skytterseil. Jeg var en tur nede i Skrapdalen og skjøt en tyvjo og en teist med rifle. Igår var Stolz ombord etter mere mat. De reiste videre utover fjorden.

<u>I.juli 1902.</u>	Istykkelse? Nyis	I.207 m
	Gammelis I	I.34 m
	" II	I.345 m

3.juli. Har begynt å sette rigg, styrmannen, Hendriksen og jeg. Har nå satt underrigg og barduner på stor- og mesanmast. Vi satte mesanmasten over 1 cm ned gjennem dekket. Rotenden står på en bjelke i tyskendekk over cylinderne. Altså et av to: Enten har bjelken sviktet og slått bue på sig, eller også har ikke masten vært ordentlig i sporet, men først kommet ordentlig ned da vi ble gynte å sette riggen.

4.juli kom Isachsen og Stoltz tilbake. Intet skutt.

5.juli. ferdig med setning av underrigg.

6.juli kjørte jeg en tur over til vestre Borgodde for å prøve noen nye hundesko jeg har laget. Bunnene er av saltet kobbeskinn, skaftene av seilduk.

7.juli reiste Bay, Simmons, Isachsen og Peder Hendriksen ut på skrapetur. Kaptein og Schei skyssset. De hadde 3 kobbel, kapteinens, mine og Scheis hunder. De hadde 2 nysølvkjelker, en lang vasskjelke. Proviant for 14 dager. Dessuten skulle det bygges varde og nedlegges beretning på St. Helena.

8.juli kom kaptein og Schei tilbake. Fjordisen er brutt til nordsiden av øen. Isen forresten er hullet og råtten. De etterlot vasskjelken der ~~lyn~~ ute. Mine hunder skulle følge med som løskobb, men sårbente som de var, fulgte de selvfølgelig ikke med de andre og er ikke kommet ombord.

II.juli. Ved middagstid idag kom en flokk på 20 gjess som alle var sårvingete. Hundene begynte naturligvis å jage dem. Schei og jeg strøk avsted med geværer og skjøt 8 av dem. Gjessene kom antagelig fra Indre Eide, hvor mine hunder må ha jaget dem op. Disse kom tilbake til skuten i kveld ved 9 tiden. De var ikke særlig sultne. Ingebrigts var ikke med. Igår blev styrmannen og jeg ferdig med setningen av stengeriggen.

15.juli. Igår fylte vi vanntanken, Schei, Fosheim og jeg. Kaptein og styrmannen skar inn løpende rigg. Idag bendte vi gaffelfokken. Kl. 4 em. sattes ut en trosse tvers om bb, som blev hevet stiv. Så saget jeg fra iskanten mot stevnen (der var åpent på bb side), og skuta var løs av isen for første gang

i 1902. Det blåste sønnavind så skuta sakket akterover et par skibslengder. Så droppedes ankeret på 34 favner vann med 60 favners stakkelen på spillet. Efterpå fraktet styrmannen og jeg hundene i land.

18. juli. All is bratt over hele fjorden. om em. sønnavind.

19. juli. Vi blev ferdig med seilbindingen. Gaffelstorseil var det siste.

20. juli, søndag, arbeidet vi hele dagen med å stue vekk ting til underrummet og storrummet, som kunde undvåres på dekket. Satte dessuten to låser på roret igjen. De har vært tatt vekk siden vi lå i ~~Stoile~~ hullet. Om kvelden kl. 9 fyretes det op.

21. juli. Frisk vind av SE. Lettet ved 9-tiden i fm. Gikk tvers over mot vestre side hvor isen var slakkest. Vinden totnet isen, så vi sluttet å gå etter en knapp times forløp etter å være kommet ca. $\frac{3}{4}$ kvm. fra land. Hundene tok vi ombord før vi lettet. De fikk en fisk hver i forgårs, hvorfor de intet får idag(!). Skuta ligger uten isanker ute.

22. juli 1902. I fm. kl. 9 gikk vi ut av isen til det åpne vann på vestsiden av fjorden. Her kastedes anker på 17 favner vann utenfor elven og i N for en lav odde. I kveld kl. 8 sattes sjøvakt, Baumann, Fossheim og Schei på den ene, styrmannen og jeg på den annen vakt. Fremdeles sønnavind. I fm. overraskedes hundene med $\frac{1}{2}$ fisk.

23. juli. Vinden løide av i natt på hundevakten. Isen begynte så å sette sydover og kl. $4\frac{1}{2}$ på dagvakten brekket den ankeret. Dette blev så hevet op og kurset satt tvers over fjorden (østsiden) til slakkere is. Kommet vel midtfjords var det åpent et stykke sydover, hvorfor vi styrte ut fjorden til tvers østre Borgs sydende. Her la vi oss for med et isanker ute kl. $10\frac{1}{2}$ fm. På slutten av hundevakten fikk vi se 3 hvalross som dog gikk ned da de fikk vær av skuta. På dagvakten la de op igjen, og Fosheim skjøt en av dem, antagelig meget velkommen for hundene.

24. juli. På slutten av formiddagsvakten slakket isen noe omkring skuta, og kl. $2\frac{1}{4}$ begynte vi å gå. Vi kom dog ikke langt, neppe mer enn $\frac{1}{2}$ kvm. Kl. 4.10 stoppedes atter. Ingen fortøyning ute. Stille, fint vær.

25. juli. Kl. $6\frac{1}{4}$ i em. var vi drevet adskillig nordover igjen, men da isen

var slakk et stykke forover, begynte vi å gå. Kl. 8 stoppedes. Vi var da noe lenger syd enn forrige gang det blev stoppet (den 24.) La fast til et stort flak (råtten fjordis eller bay-is fra Jones Sund). Overtrukket himmel inatt (25 - 26), noe regn. Wind SE, frisk i byger, laber imellem.

26. juli. I løpet av formiddagen frisket vinden og gikk noe mer østlig, så isen på østsiden av fjorden slakket. Kl. II½ var dampen oppe, og man begynte å lave-re mot østre land. Det gikk over forventning, for kl. 4½ em. var vi tvers av dalen N for halvøen (Østre dal). Et kvarter senere gikk vi inn i isen, her var nemlig en ganske betraktelig landråk, og kl. 6 em. var skibet fortøiet med is-anker igjen vel en kabellengde fra iskanten. Overtrukket, vind SE, regn. I kveld var stuerten dårlig, knip i maven, så jeg blev beordret i byssa. Imor-gen er han antagelig bra igjen.

27. juli. Idag var stuerten i byssa igjen. Jeg hadde ingen hundevakt inatt. Stille, opklarende vær.

28. juli 1902. Stille, sommetider overskyet, sommetider solskinn. Ingen bevegel-se i isen.

29. juli. På førstevakten i kveld begynte det å lufte fra N.

30. juli. Frisk vind av N. Isen driver ut fjorden med 1-2 knops fart. På dagvakten blev dampen beordret op. Men de hadde holdt så lavt trykk i maskinen, at det tok nesten I½ time å få trykket op. Imidlertid begynte isen å sette sydover temmelig rask, og skuta måtte naturligvis med. Det hjalp intet at vi drev og bogret med et isanker fra flak til flak, for alt drev. Kl. 7 I/4 var vi på grunn på NW-siden av halvøen med akterenden. Vi skiftet de to fangstbåter over på stb. side, da den lå nærmest land, halte gaffelfokk og mesan ut om stb. og tok for- og stor klofall ut om stb. til storiser som var på grunn. Så hev vi dør, så skuta fikk stb. slagseite'. Akterut var det I4½' vann, forut 22' kl. 8½. Kl. 3 besluttedes det å sette ut isanker på fastisen som lå mellem oss og land. Det var for å hive skuta forover. Kapteinen hev av stor klofall, så all kraf-ten kom på forreste, hvorfor dette drog med sig isen det var fast om, og skuta svingte rundt som en topp. Stor forskrekkelse! Så ut med et varpanker og 100 favner wirekabel i en av fangstbåtene som vi rodde op mot vinden. Efter at vi

så hadde fått strakt hele kabelen, sang Baumann ut at skuta var flott, og så til å hale op i båten igjen. En begivenhetsrik dag den 30.juli!

Efter å ha fått kabel og båt ombord, gikk vi ut fjorden og et slag vestover til vel midtveis i Hvalrossfjorden. Isen tykk og tett i syd og øst, vann mot Sundet. Snudde og gikk inn fjorden igjen. Fødselsdagkost til middag og kveld, ingen toddy. Kl. $9\frac{1}{2}$ om kvelden på førstevakten blev vi purret til å ta ombord båten. Vi lå da ved Ytre Eide hvor det var adskillig is som nordenvinden ikke hadde fått bukt med. Efter å ha fått ombord båten (den rant som en sil) gikk vi ut igjen til iskanten og la fast i et flak.

31.juli 1902. Flaket vi lå ved drev langsomt sydover. Kl. $11\frac{1}{2}$ på formiddagsvakten var vi kommet ganske nær vestre land, så vi kastet loss og gikk lenger ut og la fast i et nytt flak, omtrent midtveis mellom Vestre Fjordkapp og Ytre Eide. Sønnavind.

Kl. $11\frac{1}{2}$ em. på førstevakt merket vi at isen satte inn fjorden så tett at det ikke var tale om å gå den. Kapteinen, efter samråd med styrmannen, besluttet å gå inn i bukten nord for Halvøen og ankre. Da vi lå omtrent tvers av Ytre Eide, passet det bra å ro inn og legge ned et lite depot til skrapkarene, bestående av proviant og olje. Dette gjorde kapteinen, styrmannen og jeg.

1.august. Kl. $2\frac{1}{4}$ fm. på hundevakten ankret vi på 26 favner vann, stakk ut ti til 80 favner. I løpet av fm. lot de fyrene gå ut. Kl. 8 iaften sattes ankervakten.

2.august. Kl. $4\frac{1}{2}$ imorges purredes ut. Det var kommet et stort flak tvers av baugen, som presset skuta mot land. Den dregget, men gikk ikke på grunn. For å opnå dette, blev det forsøkt å føre en wire i land, men den rakk ikke. Imidlertid sluttet flaket å presse, og situasjonen var reddet.

3.august. Kl. $3\frac{1}{2}$ imorges var samme flak ute igjen. Det presset skuta vestover mot odden vi var på grunn på. Det blev ført en wire til et isflak og skuta hevet akterover, mens det blev stukket ut på kjettingen til den blev så slakk at flaket fikk seile videre i den retning det vilde. Litt etter kl. 6 lot vi gå wiren igjen og begynte å hive inn på ankerkjettingen. Kl. $8\frac{1}{2}$ hadde vi he-

lett

vet 90 favner, og ankeret var ~~tett~~. Førte varpanker ut østover (wire og manilla sammen). Skiftet varpet 2 ganger. Dropped ankeret på 25 m vann og førte wirekabelen i land akterut. Hev inn på kjettingen igjen til kabelen var passelig stiv. Ferdig kl. 3½ em. Siden det var søndag, spanderte kapteinen dram til middag (polarakrevitt). 75 favner sjakk. på bakk.

5.august 1902. Ved I-tiden inatt skjøt Fosheim en snadd. Vi går en slags sjøvakt fremdeles, skjønt bare en mann er på dekk om gangen.

Litt før kl. 12 middag fikk Baumann se en mann ved en stang på odden tvers over fjorden i retning av Ytre Eide. Det måtte være en av skrapkarene, hvorfor det øieblikkelig skaffedes til middag, og kapteinen, styrmannen, Stolz og jeg gikk i en av båtene og rodde over. Det så noe kinkig ut å komme over til å begynne med, men det gikk forholdsvis lettvin. Kommet i land på den andre siden, hilstes vi av 3 skudd som blev besvart av styrmannen som hadde børse med. Kommet frem, fant vi da også alle 4 i beste velgående. De hadde bygget sig 3 stenhuse ved siden av noen store stener og tettet med mose. Båten med telt og soveposer hadde de etterlatt på vestsiden av Hvalrossfjorden. De hadde gått op langs landet og rundt fjorden til Indre Eide for å se etter Fram. Da det ingen Fram var å se, gikk de utover på østsiden til Ytre Eide. Her traff de Ingebrigts som i over 4 uker har vandret på egen hånd, i beste velgående. De kunde nå se Fram på den andre siden av fjorden. Men dagen gikk og ingen kom. Likeså neste formiddag, og de begynte alt å tenke på å spasere innover til bunnen og utover ~~til~~ på østsiden, da vi kom med båten. Efter at vi hadde nytt et par koppar sjokolade og to drammer til mams, satte vi ut igjen og var ombord kl. 6 em.

De kom heldig over til St. Helena. Her lå de 5 dager, satte så over til North Devon, derfra over til en ø midt i Cardigan Strait. Her fikk de en peising av SE, som holdt dem i II dager. Derfra over til SW pynten av North Kent, gjennem sundet mellom denne og øen sønnenfor, så over til Ellesmere Land. Mellom North Kent og North Devon (eller egentlig øen - II dager) hadde de en narrow escape, idet isen holdt på å klemme dem inne 2 ganger. Derfra op til Hvalrosskappet. De hadde skutt adskillig på turen, vesentlig edder-

fugl, gás og teist samt 4 harer og en snadd.

I aften ved 10-tiden blev nordenvinden som begynte i fm. så frisk at stenen i land, som kabelen var fast om, skrenset utfor flaten den lå på. Baumann purret øieblikkelig ut til å hive inn på kjettingen, hvilket imidlertid ikke blev noe av, da kapteinen ikke fant det nødvendig.

6.august 1902. Kl. 5 imorges var Baumann og Fosheim oppe på Halvøen for å se på isen. Det så ikke verst ut i Jones Sund. Flere råker gikk SE over. Isen forresten slakk utenfor fjorden. Kl. 7 blev det gitt ordre til å fyre op. Kl. II $\frac{1}{2}$ hev vi op ankeret, og kl. 2 $\frac{1}{2}$ em. var vi utfør båten vestenfor Evalrossfjorden. Kl. 3 1/4 em. hang den på plass, og Fram gikk for full speed østover.

7.august. Kl. 6 imorges begynte jeg i byssa, da stuerten skulle gå i maskinen. Kapteinen sa igårafte at han skulle prøve å få en annen mann til byssa når vi kom til Godhavn, forutsatt at det lå et skib der.

På dagvakten begynte den å kule op fra øst. Det blev tilsatt klyver stagfokk, gaffelfokk og mesan. For dette gikk vi bidevind østover. Kl. II $\frac{1}{2}$ fm. baut skib. Det var en krapp svinesjø under North Devon, og det var ikke mange ombord som slapp å ofre til Neptun. Simmons, Bay, Olsen, Nødtvedt og Stoltz. Jeg var heller ikke fri. Klyver skjørnet ved akterliket. Det blev dårlig med avanseringen etter at det hadde blåst op. Vi var tvers av Sydkapp da vinden begynte, og var enda ikke kommet lenger ved middagstid. Kapteinen besluttet derfor å gå inn i Havnefjorden. Kl. 5 em. droppedes så ankeret på vår gamle ankerplass fra 2 år tilbake. Imorgen skal kullboksene fylles.

9.august. I fm. fyltes etter på ferskvanntanken. Kl. 3 em. lettedes anker, da vinden kom fra SW. Kl. 3 $\frac{1}{2}$ var vi ute av havnen. Omrent isrent i Jones Sund, og smult vann. Kl. 9 1/4 em tvers av Cone.

10.august. Vi har styrt rettvisende ESE i hele dag. Fint vær. Var tvers av Coburg på førsten av hundevakten inatt. Passerte isfjell med noen kvartmils mellomrum, ingen småis. Vinden har idag vært nordlig.

II.august. Vinden inatt gått sydostlig. Idag kuling av SE. Seilføring: Stenge stagseil, gaffelfokk, stagfokk og mesan. Kl. 3.45 em. fikk vi se Kapp

York. Baut skib. Sett isfjell hele dagen.

12.august 1902. Svinevær, regn. Vinden ESE. Fra kl. 6 em her vi så vidt strukket kurSEN. Smult vanne, formodentlig is østenfor. Sett mindre is i strimler idag. Baut skib kl. $9\frac{1}{2}$ fm og kl. $4\frac{1}{2}$ em.

13.august. Regnet ophört, samme vind, ganske tung dønning imot. Efter at Baumann idag hadde fått en skarve bredde, fikk vi greie på at vi ved middagstid befant oss på 74° n.b.

14.august. Ligget og bautet i motvinden dette døgnet. Østpå var det jevnt tåke. Mange store isfjell har vi sett. I kveld ved 7 tiden løiet vinden, klyverne blev halt ned og skuta lagt kurSEN. Kl. 10 em er vinden rummet og frisket litt.

15.august. Ved middagstid idag fikk vi se landet utfør Upernivik. Da det ikke var strekkendes ving langs med landet, gikk vi baut. Om kvelden fikk vi etter se land. Vi lå da på samme baug som om middagen. Men som vinden nå er, klarer vi ikke å ligge langs det.

16.august. Fint vær idag, omtrent stille. I Godhavn antagelig imorgen middag.

17.august. Ankom til Godhavn kl. $10\frac{1}{2}$ fm. Salutt først fra Fram, så fra land. Assistenten ved kolonien samt presten kom ut i båt straks vi hadde ankret. De hadde med sig aviser og en del post. Det meste av posten lå i Upernivik. Dessuten I kasse epler, antagelig fra rederiet. Det er opkjøpt en hel del fersk fisk, torsk, som blev betalt med hundebrød. Om kvelden var alle mann undtagen styrmannen, Nødtvedt og jeg, i land til gudstjeneste. Senere på kvelden kom jeg i land og var også på dansen som holdtes på samme sted som for 4 år siden. Jeg kjente igjen flere av ansiktene. Reiste ombord kl. $9\frac{1}{2}$ em.

18.august. Bestyreren eller rettere assistenten spiste til aftens ombord.

19.august. Idag blev hundene tatt i land. Presten skal ha mine. De blev bragt ombord i en gammel skonnert som lå her. Presten ser ut til å være snild mot dyrene. Stor middag ombord for inspektørens frue, assistenten og presten. Stueren bakte kaker og hjalp til i byssa. Senere på kvelden brülaau i land. Eskimoene ropte hurra av brülaubegeistring. Dans.

20.august. Vi har nå fått ombord våre 20 tonn kull. Imorgen kommer eskimoer

ombord for å fylle kullboksene, og så går vi, forhåpentlig for godt. Det fyres op i aften kl. 10. Det er kommet ombord tobakk, kaffe, salt fårekjøtt, skinke, såpe, skjeer, og dessuten er det bakt 100 kg brød til oss i land.

21.august 1902. Kl. 3½ em hev vi inn våre ankere og gikk. Vekslet salutt med kolonien til avskjed. Vinden østlig med regn. Bestyreren og presten var ombord og sa adjø. Presten har fått mine hunder. Det er nesten med vemoð man tenker på at man for siste gang i sitt liv har sett dem som man har stridt og slept sammen med i 4 lange år, og som alltid var villige og ivrige, alltid muntre og fornøide, vær eller føre, lass og fremkomst være som det vilde.

22.august. Motwind igjen. Samme vind vi hadde til Godhavn. Maskinenes omdreninger nedsatt fra 130 til 90.

23.august. Fair vind, WNW, motdønning, ganske pent vær. Vanlig omdreiningshastighet i maskinem.

24.august. Vinden løiere, skrall. Kl. 2 em fikk vi se seiler på lu baug. Den braste bakk, vi bautet og gikk mot den. Det var bk. Ceres av Den grønlandske Handels fartøier, 280 reg.tonn, 15 manns besetning. Kapteinen spurte om de kunne overlate oss 2 mann, hvortil svartes nei! Efter at de hadde spurt om alt var vel og hvor vi skulde hen, strøk vi videre. Men kommet et par kvm. unda, heiste de et signal til oss om å komme tilbake. Da vi så etter var ved skuten, mente skipperen der ombord at det muligens enda kunde ordnes, om kapteinen her ville komme ombord. Han så gjorde, og kom tilbake etter 3 kvarters tid med en mann. Ombord i barken sa de at vi ville treffe en briggen som het Tjalve og som var noe over 200 reg. tonn med 14 manns besetning. Kaptein Sverdrup rodde så ombord, fikk en mann og 10 halvflasker lagerøl, Gamle Carlsberg, på kjøpet. Der ombord var en eskimoskjønnhet som hadde vært vinteren over i Kjøbenhavn for å utdanne sig som jordmor. Nå skulde hun hjem og begynne forretningen. Giid den må gå bra!. Begge de to matroser vi har fått, har kr. 120 for run samt fri hjemreise til Kjøbenhavn. De er begge ungdommer. Briggen gjorde oss til avskjed den ære å sende op 4-5 romerske lys.

25.august. Vinden idag til å begynne med akterlig, men mot kvelden kom den rett

forinn, dog meget løi. Styrer kurs.

26.august 1902. Motvind og kuling. Maskinen sviver så vidt rundt. Sjøen har grodd meget op i kveld.

27.august 1902. Kulingen frisk, sjøen nokså svær idag. Å være i byssa går an når man bare kunde innskrenke sig til det. Men man må jo også dekke bordene, bære inn maten og tørke op etter disse kjerringaktige, hjelpelesse stakkarer som - bare det er litt skvalp - slipper en full kopp eller tallerken i dørken for et godt ord.

28.august. Vinden løiet adskillig idag.

29.august. Fair vind idag, NW. Det går radig SE t S rettv. for bredfokk, skværtoppseil, gaffelfokk og mesan med gafftoppseil.

30.august. Stille, men noen dønning. Fram bærer sig som om den skulle ligge i et himlende hav med sjøen tvers. I kveld vakkert nordlys. Vi var i middags på omtrent 59.5° n.b.

31.august. Fair vind idag. Det gikk utmerket til kl. $3\frac{1}{2}$, da det plutselig blev stopp i maskinen. På forespørsel fikk man vite at fyrgangene var nedbrent. Spesielt den ene var stygt medfaren. Vannet blev blåst av kjelen med en gang. Imorgen skal kjelen inspiseres. Da får man se om man kan komme til å benytte den mer på turen.

1.september. Stille idag. I maskinen har de holdt kjelesjau, mens Nødtvedt har digtet stagbolt, hvorav det var 10-II stk. lekke.

2.september. I dag kuling av SE. Kapteinen varskulde mig at stuerten snart kom i byssa igjen, da vi skulle til å seile em tid. Ellers er de på det nærmeste ferdig i maskinen nå. Kjelen blev idag trykkprøvet med kaldt vann. Den gav sig for 120 pund.

3.september. Blev avløst av stuerten i byssa etter frokost. Tørnet to på styrmannens vakt med det samme. Baumann og videnskaben ønsket å gå til St. Johns da etterretningen om kjelens tilstand blev kjent. Kapteinen vilde ikke. Baumann vilde ikke benytte kjelen til gange uten at begge maskinistene gav skriftlig på at de anså kjelen for forsvarlig å benytte. Olsen gav et sånt, Nødtvedt ikke. Derfor skal det nå seiles. Vi har dessuten heller ikke stort kull å rutte med.

4. september 1902. Vestenvind. Lenser for bredfokk og skværtoppseil.

5. september. Kl. 20 før 12 inatt huket den aktre båttalje sig ut på båten om stb.. Surringsbommen brekket, og da jeg kom på dekk, hang den og slepte med akterenden i vannet. Skuten slingret som sedvanlig adskillig, og innen vi fikk stroppet den inn, brakk forreste taljeløper, og så gikk den. Skuta har gjort op til 6 knop for råseilene.

6. september. Vinden har inatt trukket sig sydlig. På morgensiden idag var den friskest, 17 m, regn, svinevær.

II. september. Det blev idag stukket fyr i maskinen for å rense rørene så godt som mulig for fett. Vinden NW-lig, laber, smult vanne. Alle seil satt.

I5. september. Passerte på formiddagsvakten den 10. meridian av W Gr. Kl. 2 em passertes en fiskerdamper nr. 549 b.s. Den lå snart NW og snart W. Hele tiden har vi hatt fair vind, inatt tordenvær. Dette er det annet fartøy vi ser siden vi korresponderete med Tjalve. Det første var også en damper som lå østover, men var så langt av at vi bare så mastene og skorstenen.

I6. september. Inatt så vinden ut til å ville gå østlig, men på dagvakten idag rummet den til rettv. N. Passerte en bark og en steamer, begge liggende vestover. Kl. 8 em revet mesanen.

I7. september. Idag kl. omtrent 2 em passertes Fair Hill. Vil antagelig komme til å passere Sunbeam Head kl. $4\frac{1}{2}$ em. Wind nordlig, frisk, fart 7 knop. Der skal styres for Utsire.

I8. september. Kl. 5 em fikk vi se land, og kl. 7 hev vi til 8' à 9' av Utsire e.g Blusset etter los.

I9. september. Efter en temmelig rough natt, hvorunder vi lå utover, gikk vi innover mot land igjen da det begynte å lysne av dag. Kl. 9 fm fikk vi los om bord. Losene hadde sett skuta igår, men tatt henne for en makrellfisker. Kapteinen besluttet å legge inn til Stavanger, skjønt Haugesund var nærmere. Men vinden var imot dit. Kl. 2 em gikk vi inn til Stavanger. Der var kommet telegram for en time siden at Fram var for inngående, og ikke mindre enn 8 dampskib var på farten for å møte oss. Under hurrarop og salutt gled Fram innover havnen, og kl. $2\frac{1}{2}$ droppedes vårt anker.

21. september 1902. Vi har vært gjort adskillig stas av her i byen, innbydelser til teatret og til en konsert som M. Knutsen holdt her igår. Stavanger Handelsstands Forening har vennligst innbudt oss til å benytte oss av dens flaskefor, da det ellers ikke er brennevin å opdrive i hele byen. Formannen, konsul Berentsen, var en praktkar. I kveld holder Stavanger Kommune fest for oss i Victoria Hotell. I em skal vi avsted og se et travløp.

Mottatt hilsen pr. telegram fra M. Johnsen, Bjørnstad, Tandberg Holmenkollen. Heimdal kom kl. $2\frac{1}{2}$ em.

22. september. Omrent kl. $II\frac{1}{2}$ em gikk vi ut fra Stavanger. Mange folk på benene. Vi hadde hekset Heimdals wiresleper i vår bb anerkjetting. A.R. ombord.

23. september. Kl. 9 fm varsuddes fra Heimdal at det skulde stikkes 30 favner mer på kjettingen, hvilket blev gjort med den følge at kjettingen la sig på bunnen. Heimdal kom ingen vei og holdt på å brekke ned hele slepervandringen, hvorfor de lot gå sleperen ombord der. Vi satte gaffelfokk og klyvere og hev inn kjettingen. Men da tampen kom, var bolten ute i skjakken og Heimdals sleper tapt. Vi holdt av til Risøvik ved Tananger. Kl. I om middagen ankret så Heimdal, og vi blev liggende i hans sleper.

25. september. Avgikk herfra kl. 8 imorges. Laber sydlig bris.

26. september. Ankom på Marviken kl. II i fm. Adskillige dampskib kom ut med folk som ropte hurra for oss.

Kl. 4 i em gikk vi inn til byen. Mottatt på reden av mange dampskib, et med kommunestyrelsen ombord og full musikk. Kl. 6 em gikk vi i land med kommunens båt. Tettpakket av mennesker på kaien hvor en sangforening gav oss et par nummer. Spaserte så under musikkens toner til Klubben, hvor seksaen skulde holdes. Her var fullt av folk i galla. Ved bordene holdtes mange taler, av borgermesteren for Sverdrup og ekspedisjonen, av havnefogden for fru Sverdrup. Dessuten holdtes taler for fedrelandet, for Kongen og for Belgia, rettet til sjefen for en belgisk orlogsmann på havnen. Kl. II var vi i Turnforeningen, hvor Sverdrup ble båret på gullstol 2 ganger. Så vendte vi tilbake og sa farvel i Klubben, og kl. I var vi ombord. Kl. 2 lettet Heimdal, og vi

stod utover.

27. september 1902. Kl. $10\frac{1}{2}$ i Arendal. Vi gikk ganske sakte over havnen. Mange folk var på benene. Kl. 6 em i Larvik. Colin Archer gikk ombord i Larvik) Heimdal, og noen av byens kommunestyrelse hilste på Sverdrup. Kl. 8 em, idet vi gikk derfra, blev det satt op et vakkert fyrverkeri inne ved jernbanestasjonen. Vi skal være i Kristiania imorgen kl. I em.

Tur til Cone Island for å nedlegge beretning til mulig reliefekspedisjon.

I/4 1902. Kjørte fra Fram kl. 9 fm, Isachsen, Fosheim og jeg, med 14 hunder. Isachsen og jeg 5 hver, Fosheim 4. Isachsen nysølvkjelke, Fosheim og jeg 2 små vassleder. Kjørte idag ut fjorden i vakkert vær og nordlig bris til 3. kapp østenfor Gåsefjorden. Temp. kl. 6 em $\div$ 30.2°.

2/4. Kjørte kl. 7 fm, telt kl. 3.15 em. Båtsfjordnuten. Fosheim førte op en liten varde. Kuling av nordenvind og snefokk i hele dag. Varden noe vestenfor sydlige odde.

3/4. Kjørte kl. 7.45 fm til Lille Sandør. Så spor etter en binne og unge samt en middelstor bjørn. Binnen hadde vært en tur inne i Båtsfjorden. Deilig vær.

4/4. Kjørte kl. 8 fm, ved Sydkapp kl. I. Fosheim begynte å opføre varde, siden kom jeg op og hjalp ham å gjøre den ferdig. Igår la vi en kjeksoks igjen på en storis ved teltplassen. Imorgen legger vi igjen her. Fint vær.

5/4. Kjørte kl. 8 fm. Med det samme vi kom ned av isfoten, fikk vi se en bjørn som øieblikkelig tok til bens det beste den hadde lært. Isachsen forsøkte å skyte den, men ingen av hans 3 skudd traff. Fosheim slapp sitt kobbel, og jeg trev min børse av lasset og rente etter Isachsen og bjørnen. Jakten gikk rett sydover. Efter 10 minutters tid traff jeg Isachsen med sin slede. Slapp til å begynne med Svartsnuten, som ikke brød sig om bjørnen. Vi sprang og satt på vekselvis til vi hadde halt inn på bjørnen. Den hadde løpet ca. 100 m langs med en sprekk hvor den til slutt fikk se et åpent hull som den øieblikkelig styrtet sig uti, aldeles utaset. Her skjøt jeg den. Siden kom Fosheim med si ne hunder for begge våre sleder, og med 3 kobbel for bjørnen halte vi den med letthet op på isen. Hundene fikk på stedet sin lons med varmt kjøtt. Vi kjørte så med oss en foring hver til kvelds. Stanset omrent kl. 4 tvers ut for fjorden østenfor Havnefjorden. I em tykke med litt snefall.

6/4. I fm fåke, kjørte en times tid og slo så telt. Kokte oss blodpudding. Brøt telt kl. 2 em og kjørte til kl. 5½.

7/4. Ligger over idag. Da vi i em kom ut for å fore hundene, fikk vi se Cone. Hundene fikk I/I fisk.

8/4. Kjørte idag videre i den retning vi igår hadde sett Cone. Tåke. Efter 3 timers kjøring fikk vi se noe som vi antok for ø. Vi kjørte derhen - isfjell. Her lettet tåken litt, så vi i NE fikk se høit land. Dette viste sig å være det riktige Cone. Kom hit kl. I½ em. Fosheim og jeg rev ned den gamle varde som stod på toppen av et skjær ved sydenden av øen, men fant intet i den. Gikk i gang med av samme materiale å opføre den nye. Isachsen en lengde.

9/4. Fullførte varden på toppen i fm. Isachsen skulde gå en tur rundt Cone. Midtveis i sundet traff han en bjørn som han skjøt. Mens Fosheim reiste op stang med blikkflagg som signal lenger nord på vestsiden av Cone, hentet Isachsen og jeg bjørnen, flådde og parterte den. Det var en hanbjørn. Skjæret varden står på er ca. 40 ' høit. Inni ligger kartskisse med Frams lengde og b
bredde.

10/4. Isachsen skulde idag ta obsv. Han gikk først en tur rundt Cone. Fikk br. 76.8'. Tok lengde om em. I fm var Fosheim og jeg en tur borte ved flaggstangen (blikkflagg med Frams bredde og lengde innrisset). Dessuten la vi ved foten av stangen et visittkort med våre navn samt Frams beliggenhet. Hundene har gastet sig riktig godt idag med bjørnekjøtt.

II/4. Kjørte fra Cone kl. 8½ i fm. Under kjøringen fikk Pearia 2 hvalper. Stanset kl. 4 em ved noen isfjell i en bukt innunder Ellesmere Land. Kommet til teltplassen, fikk hun en til. Basen skaffet de to første. Solskinn, disig, løsføre.

I2/4. Pearia hadde fått 5 hvalper til, da jeg kom ut idag. Altså i alt 8. Slo dem i hjel, lot henne gå etter sleden i bånd. Kjørte kl. 8 fm, stanset kl. 2 em omrent 10' øst av øens sydspiss, hvor vi imorgen kommer til å reise varde.

I3/4. Kjørte til sydspissen av øen idag i løsføre. Fosheim førte op varde. Isachsen lengde med siktelinje til Cone.

I4/4. Kjørte kl. 8 fm til Sydkapp hvor vi la igjen 8 bunter fisk samt noe følkesproviant. Fortsatte til odden på Store Sandør, hvor vi slo telt kl. 5 em. Så flere bjørnespor tvers over Sydkappfjorden. Fint vær.

I5/4. Kjørte kl. 8 fm, ved Båtsfjordnuten kl. 4 em. Fint vær. Så 10 bjørnespor. Muligens kan enkelte ha gått tilbake, så vi har sett sporet av samme dyr to ganger.

I6/4. Kjørte kl. 8 fm, ved Stormkapp kl. 12.10 em. Så ikke mindre enn 11 bjørnespor over moskusfjorden. Det hadde vært en ved teltet inatt og nærmest sig hundene på 10 m avstand før den vendte. Den hadde selvfølgelig gått mot vinden, og teltet stod like til luvart av et isfjell. Fosheim førte op varden, mens Isachsen og jeg reiste teltet. Varden står på sydlige lave odde.

I7/4. Kjørte kl. 7.35 fm. Fint vær. Eftersom vi nærmest oss Gåsefjorden, begynte det å blåse mer og mer nordenvind. I Gåsefjorden stod det som sedvanlig en kuling ~~ut~~ ut. Stanset kl. 1½ em og foret med 4 kjeks pr. hund av en boks vi åpnet før vi reiste imorges og etterlot på teltplassen. Herfra omtrent 8' til Fram.

I8/4. Kjørte kl. 9½ fm, ved Fram kl. 11.45 fm. Kulding av nordenvind.

Pollen, Hvalrossfjord.

6/6. kl. 10 em $\div 0.8$, vind o, klart. Skjøt 2 og skadeskjøt i gás på Indre Eide idag. Indiana fanget inn den skadeskutte. Råken her er ganske stor.

7/6. Temp. kl. 8½ em $+ 6^{\circ} 25'$, vind NW, Ci Cu 3. Nødtvedt skjøt noen teister i råken, jeg 3 gjess i ~~sundet~~ vannet. Var en tur borte på Ytre Eide. Ingen sel på isen i Gåsefjorden.

8/6. Temp. kl. 8½ fm $+ 1^{\circ}$, S 10, laber vind NW. Skjøt en gás med riflen. Rev teltet og kjørte nordover kl. 11½ fm. Temp. kl. 11 fm $+ 2\frac{1}{2}^{\circ}$, S 10, stille. Stillet under kjøringen på 2 snadd, skjøt bom. Slo telt ved Indre Eide. Stillet på 4 senere på dagen, men såret bare den ene i halsen, escaped.

